

Toelichtingen bij Waterschapsverordening de Rijnlandse Keur

Toelichting op hoofdstuk 1: Algemene bepalingen

In dit hoofdstuk zijn alleen bepalingen opgenomen die gelden voor de hele verordening.

Toelichting op afdeling 1.1: Algemeen

Toelichting op artikel 1.1: Begripsomschrijvingen

Landelijke afspraken over gebruik van begrippen

Landelijk spraken de waterschappen af om in de waterschapsverordening zo veel mogelijk dezelfde begrippen en definities te gebruiken. Die staan in de aquo-standaard. Het uitgangspunt is daarbij 'pas toe of leg uit'. Dit betekent dat de waterschappen in de waterschapsverordening zoveel mogelijk de begrippen en definities uit de aquo-standaard gebruiken. Maar dat is niet verplicht. Als een waterschap wil afwijken dan kan dat, maar wel met een uitleg erbij. In de waterschapsverordening gebruikt Rijnland voor de begrippen zoveel mogelijk de definities uit de aquo-standaard.

Meer informatie over de aquo-standaard staat in paragraaf 2.14 van de TROWA Handreiking Waterschapsverordening. Of: kijk in [de aquo-standaard](#).

De aquo-standaard is gemaakt omdat waterschappen in hun regels regelmatig verschillende begrippen en definities gebruiken. In de praktijk zorgt dit verschil (nog) niet voor problemen. Maar deze verschillen maken het wel moeilijker om regels onderling te vergelijken. Dit is vervelend voor externe raadgevers zoals mensen die zich aan de regels moeten houden. Het is ook lastig voor de verdere ontwikkeling van de regels en voor de digitalisering voor het Digitaal Stelsel Omgevingswet.

Begrippen uit de Omgevingswet en de AMvB's

In de waterschapsverordening gebruikt Rijnland ook begrippen uit de Omgevingswet en de algemene maatregelen van bestuur (AMvB's).

- De begrippen uit de Omgevingswet gelden ook voor de waterschapsverordening.
- De begrippen uit de AMvB gelden niet direct. Als Rijnland deze begrippen gebruikt, wordt verwezen naar de uitleg in de AMvB. Zo staat in de waterschapsverordening altijd de juiste uitleg van een begrip.

We schrijven in begrijpelijke taal

We willen de waterschapsverordening ook in duidelijke taal schrijven. Het liefst op taalniveau B1. Dat is Nederlands op een niveau dat de meeste mensen begrijpen. Ook voor mensen die geen (hoge) opleiding hebben gehad. Een tekst op B1-niveau bestaat uit makkelijke woorden en korte, actieve zinnen. Heldere taal gebruikt Rijnland ook voor de begrippen

Duidelijkere taal gebruiken was één van de aanbevelingen uit de evaluatie van de Keur Rijnland 2015: *“Probeer in de waterschapsverordening minder gebruik te maken van vakjargon en meer met plaatjes te werken. Zo is voor onze omgeving nog duidelijker binnen welke kaders initiatieven kunnen worden ontplooid.”*

Toelichting op artikel 1.2: Meet- en rekenbepalingen

Bij het toepassen van deze verordening is het soms nodig om iets te meten of te berekenen. In de meetbepalingen en rekenbepalingen staat hoe Rijnland meet en rekent. Het is belangrijk dat voor iedereen duidelijk is hoe Rijnland dat

doet.

Bijlage I is gereserveerd voor deze meetbepalingen en rekenbepalingen. Daardoor zijn ze makkelijk terug te vinden. De centrale plek in hoofdstuk 1 zorgt ervoor dat deze bepalingen voor de hele verordening hetzelfde zijn. Zo voorkomt Rijnland verschillen en onduidelijkheden.

Toelichting op afdeling 1.2: Doelen

Toelichting op artikel 1.3: Doelen

Doelen van de keur en de Waterwet

In de Keur Rijnland 2020 stond geen artikel met het doel van de keur. Dat was niet nodig omdat de keur een uitwerking was van de Waterwet en dus ook van het doel uit artikel 2.1, lid 1 van de Waterwet. Dat doel ging alleen over het waterdeel van de fysieke leefomgeving.

Doelen van de Omgevingswet

De doelen van de Omgevingswet staan in artikel 1.3. Deze doelen zijn veel uitgebreider dan die van de Waterwet. Ze gaan over de hele fysieke leefomgeving. Denk hierbij aan: bouwwerken, infrastructuur, watersystemen, water, bodem, lucht, landschappen, natuur, cultureel- en werelderfgoed. Deze opsomming staat in artikel 1.2, lid 2 van de Omgevingswet.

Doelen van deze waterschapsverordening

Rijnland heeft als waterschap alleen een directe taak en verantwoordelijkheid voor het waterdeel van de fysieke leefomgeving. Daarom komen de doelen uit artikel 2.1, lid 1 van de Waterwet terug in artikel 1.3 van deze waterschapsverordening.

Maatschappelijke functies voor het watersysteem

Sloten, plassen, meren, waterkeringen en duinen zijn allemaal belangrijk voor een gezonde, veilige leefomgeving en voor droge voeten. Maar ze hebben ook maatschappelijke functies. Bijvoorbeeld wonen, werken, natuurbeleving en manieren van recreatie zoals varen, kanoën en schaatsen.

Om te bepalen of iets een maatschappelijke functie is, kijkt Rijnland zoveel mogelijk naar het beleid en de regels van het Rijk, de provincies en de gemeenten. Deze overheden zijn als eerste verantwoordelijk voor het vaststellen van de maatschappelijke functies voor een gebied.

Toelichting op afdeling 1.3: Toepassingsgebied

Toelichting op artikel 1.4: Toepassingsgebied

Dit artikel zegt dat de waterschapsverordening geldt voor het hele gebied dat Rijnland beheert.

Toelichting op afdeling 1.4: Zorgplicht

Toelichting op artikel 1.5: Zorgplicht

Zorgplichtartikel speciaal voor waterschap

De zorgplicht geldt tijdens het uitvoeren van de activiteit en in de eindsituatie.

Rijnland gebruikt dit artikel als vervanging van de algemene zorgplicht uit de Omgevingswet. Het artikel sluit beter aan bij het doel van deze verordening. Het gaat namelijk over de nadelen voor het watersysteem en de stappen die iemand moet nemen als er nadelen kunnen ontstaan. In artikel 1.6 tot en met artikel 1.8 is dit verder uitgewerkt.

Zorgplicht bij vergunning of voorwaarden zonder vergunning

De zorgplicht geldt naast de voorwaarden uit een vergunning, of de voorwaarden zonder vergunning. Maar de zorgplicht geldt dus niet voor een activiteit waarvoor in de vergunning of de voorwaarden zonder vergunning concrete voorwaarden staan. De zorgplicht geldt dus niet voor een activiteit die:

- is geregeld in de hoofdstukken van deze waterschapsverordening;
- is geregeld in de voorschriften in een vergunning;
- op een tekening bij een vergunning staat.

Dit staat in artikel 1.8 van de Omgevingswet.

Toelichting op artikel 1.6: Nadelen voor het watersysteem

Dit artikel noemt de meest voorkomende nadelen voor het watersysteem waarbij de zorgplicht geldt. Dit artikel is een vangnetartikel. Dit betekent dat er meer nadelen voor het watersysteem zijn dan in dit artikel staan. Ook voor die nadelen geldt de zorgplicht.

Een waterkering wordt zwakker of raakt beschadigd

Rijnland bestaat voor een groot deel uit polders. Om de polders droog te houden, heeft Rijnland waterkeringen. Het is belangrijk dat de kwaliteit van deze waterkeringen goed blijft. Waterkeringen die zwakker worden of beschadigen, zorgen voor verhoogd risico op een dijkbreuk en extra onderhoudskosten. In extreme situaties kan een waterkering zelfs doorbreken en dan stroomt de polder vol water. Het is dus belangrijk dat de waterkeringen hoog en breed genoeg zijn. Ook is belangrijk dat ze beschermd worden tegen slijtage door wind, ijs en water (erosie) en losslaan en wegspoelen (afkalven).

De zeewering wordt zwakker of raakt beschadigd

Rijnland ligt aan de Noordzee. Er bestaat een risico op een overstroming vanuit de zee. De zeewering beschermt ons tegen zo'n overstroming. De zeewering bestaat uit de duinen en de waterkeringen. Het is belangrijk dat deze duinen en waterkeringen sterk en stevig zijn en dat ook blijven. Als de zeewering zwakker wordt of beschadigd raakt, dan zorgt dat voor verhoogd risico op een overstroming en extra onderhoudskosten. In extreme situaties kan de zeewering zelfs doorbreken en kan het achterliggende land overstromen.

De zeespiegel stijgt. Daarom is het belangrijk dat de duinen kunnen groeien door het natuurlijke proces van zandverstuiving.

De kans op wateroverlast wordt groter

Inwoners van Rijnlands gebied willen droge voeten houden. Om wateroverlast te voorkomen moet het watersysteem voldoen aan:

- voldoende ruimte om regenwater op te slaan (bergingscapaciteit);
- een goede stroomsnelheid om het water te kunnen verplaatsen (afvoercapaciteit).

Activiteiten kunnen zorgen voor een grotere kans op wateroverlast:

- We maken steeds meer harde oppervlakken van steen en glas. Hierdoor kan neerslag niet meer de bodem in en stroomt het sneller naar de sloot. Krijgt die sloot geen extra ruimte om dat regenwater op te slaan (waterberging), dan kan wateroverlast ontstaan.
- We bouwen steeds meer voorwerpen en bouwwerken in het oppervlaktewater. Hierdoor kan de doorstroming van een sloot minder worden. Wordt het water niet snel genoeg afgevoerd, dan kan wateroverlast ontstaan.

Wateroverlast zorgt voor overstroming en schade. Rijnland moet dan ingrijpen door bijvoorbeeld de afvoercapaciteit van gemalen of de bergingscapaciteit groter te maken. Dit is duur en ingrijpend.

De kans op waterschaarste wordt groter

Het is belangrijk dat Rijnland goed omgaat met het beschikbare zoetwater binnen het gebied. In warme en droge periodes is er weinig zoetwater in het gebied. Rijnland probeert dan om meer zoetwater in het gebied te krijgen. Dit kan niet onbeperkt, want in een lange periode van droogte is zoetwater schaars. Het kan dan gebeuren dat er onvoldoende zoetwater is om Rijnlands gebied in te laten komen.

In de droge periodes moet Rijnland daarom zuinig omgaan met het zoete water. Dat betekent dat Rijnland dus ook goed moet blijven nadenken over het wel of niet onttrekken van oppervlaktewater.

De kans op overlast door grondwater wordt groter

Het is belangrijk om goed naar de oorzaak van deze overlast te kijken. Grondwater is namelijk niet altijd de oorzaak van de problemen.

- Door vochtoverlast in huis kunnen bewoners klachten aan hun luchtwegen krijgen. Een muffe lucht, vochtige plekken en schimmel betekent dat er vocht in huis is. Dat heeft gevolgen voor de volksgezondheid. Maar dat kan ook komen door te weinig ventilatie, lekke riolen of regenpijpen.
- Water in de kruipruimte of de kelder kan komen door grondwater. Andere redenen kunnen zijn: een te klein oppervlaktewatersysteem of rioleringssysteem, of problemen door de manier waarop een gebouw is gebouwd.
- Door lage grondwaterstanden kunnen houten funderingen gaan rotten. Zo ontstaat schade aan de fundering van een huis. In een landelijk gebied kan natschade ontstaan door een hoge grondwaterstand in het perceel. Maar in landelijke gebieden kunnen grondwaterproblemen ook ontstaan door (ongewenste) peilstijgingen in oppervlaktewater of het onder water zetten van een gebied (inundatie).

Bij nadelen door grondwater heeft ook de gemeente een belangrijke taak. Rijnland beperkt zich tot de eigen verantwoordelijkheid.

De kans op schaarste van grondwater wordt groter

Te weinig grondwater kan een nadeel zijn. Het kan deze problemen geven:

- dalen van de bodem
- palen gaan rotten en veroorzaken funderingsproblemen
- droogteschade aan gewassen of de natuur.

Bij nadelen veroorzaakt door grondwater heeft ook de gemeente een belangrijke taak. Rijnland beperkt zich tot de eigen verantwoordelijkheid.

De doorstroming in oppervlaktewater wordt kleiner

Het is belangrijk dat de doorstroming in het oppervlaktewater goed blijft. Dan houdt Rijnland de kans op overstroming of waterschaarste klein. De doorstroming is ook belangrijk voor de chemische en ecologische waterkwaliteit. Een voorbeeld: In een doodlopende sloot kan het water zuurstofloos worden. Dan is in het water geen leven meer mogelijk en het water gaat stinken.

Controle of onderhoud aan het watersysteem wordt moeilijker

Rijnland controleert en onderhoudt waterkeringen, duinen, sloten, plassen en meren. Een aantal vragen die Rijnland daarbij beantwoordt:

- Is de waterkering nog hoog genoeg?

- Is de waterkering nog goed beschermd tegen slijtage door wind, ijs en water (erosie)?
- Zijn er tekenen dat de waterkering uitdroogt?
- Is de sloot dichtgegroeid met waterplanten?
- Is er te veel bagger verzameld?

Het is belangrijk dat Rijnland alle plekken goed kan bereiken. Maar ook dat het onderhoud op zo'n plek mogelijk is en betaalbaar blijft. Onderhoud wordt lastiger en duurder als een plek niet meer goed te bereiken is. Maar bijvoorbeeld ook als bagger en maaisel niet langer op de kant kan worden gezet.

De chemische kwaliteit van het oppervlaktewater wordt slechter

Rijnland wil het water gezond houden. Dat betekent dat het water een goede samenstelling heeft en geen verontreinigingen. Gezond water is belangrijk voor het leven in en rondom het water, maar ook voor de gezondheid van de mens. De chemische waterkwaliteit is op dit moment nog niet overal goed genoeg. Rijnland werkt hard om dat te verbeteren. Het is daarom belangrijk dat er geen activiteiten bijkomen die de waterkwaliteit slechter maken. Dit blijft ook gelden voor water dat de gewenste chemische waterkwaliteit heeft gehaald.

De ecologische kwaliteit van het oppervlaktewater wordt slechter

Rijnland probeert ervoor te zorgen dat in het water genoeg planten en dieren kunnen leven en dat dit ook de goede soorten zijn. Het is voor die planten en dieren belangrijk dat sloten, plassen en meren goed zijn ingericht. Planten en dieren hebben namelijk een geschikte omgeving nodig om te kunnen groeien. Dieren moeten ook eten kunnen zoeken, zich kunnen verstoppen en voortplanten. Voor sommige diersoorten is het belangrijk dat ze zich steeds goed kunnen verplaatsen in het water binnen Rijnland, of richting het open water van de Noordzee.

De waterbodemkwaliteit wordt slechter

Het is belangrijk dat de waterbodem een goede chemische kwaliteit, ecologische kwaliteit en fysische samenstelling heeft. Een goede waterbodem ondersteunt een gezond ecologisch watersysteem.

De kwaliteit van de waterbodem is ook belangrijk voor het beheer en het onderhoud van oppervlaktewater. Het baggeren wordt duurder en lastiger als de waterbodem verontreinigd is.

Meer kwel

Kwel is grondwater dat onder drukverschil vanuit de bodem omhoog komt. Dit is een natuurlijk proces. Activiteiten als graafwerkzaamheden kunnen zorgen voor meer kwel. Dat kan negatieve gevolgen hebben:

- Het grondwater binnen Rijnlands gebied heeft op veel plaatsen een hoog zoutgehalte. Bij meer kwel kan de hoeveelheid zout in de bodem en in het oppervlaktewater toenemen. Dit heet verzilting.
- Meer kwel zorgt voor extra water in de poldersloten. Dit water moet Rijnland uit de polder wegpompen en dat kost extra energie en geld.

Verzilting

Verzilting is het zouter worden van de bodem en het water. Rijnland wil voldoende zoet water in haar gebied. Dit is vooral belangrijk voor de natuur en de agrarische sector. Sommige activiteiten zorgen voor meer zout in het water. Hierdoor ontstaat schade aan de natuur en het vermindert de opbrengst in de agrarische sector.

Het verzakken van de bodem

Op veel plaatsen binnen Rijnlands gebied zakt de bodem. Dat dalen van de bodem wordt versneld door bijvoorbeeld:

- het onttrekken van grondwater
- het verlagen van het waterpeil in oppervlaktewater.

Hierdoor wordt de grondwaterstand lager en kan een veenbodem afbreken. Een dalende bodem maakt de kans op wateroverlast groter, omdat bij neerslag de sloten eerder overstromen.

De uitwisseling van grondwater tussen grondwaterlagen die niet met elkaar zijn verbonden

In de bodem zit grondwater. Dit is niet één grote hoeveelheid water. Het zijn meerdere lagen grondwater die van elkaar gescheiden zijn door grondlagen die geen water doorlaten. De verschillende lagen grondwater hebben verschillende eigenschappen. Dat wil Rijnland graag zo houden. Daarom is het belangrijk dat deze lagen grondwater zo weinig mogelijk met elkaar in verbinding komen.

Het verstoren van het proces in een afvalwaterzuivering en transportleiding

Afvalwater van huishoudens en bedrijven pompt Rijnland door de riolering en transportleidingen naar de Rijnlandse afvalwaterzuiveringen. Daar reinigt Rijnland het afvalwater. Het schoon gemaakte afvalwater loost Rijnland in het oppervlaktewater. Zo voorkomt Rijnland verontreiniging van het oppervlaktewater. Wordt het zuiveringsproces verstoord, dan wordt het afvalwater niet of minder goed schoon gemaakt. De lozing veroorzaakt dan een verontreiniging van het oppervlaktewater. Dit kan zorgen voor stankoverlast en vissterfte en het is niet gezond voor zwemmers. Het is ook niet gezond voor het vee dat dit water drinkt. Het herstellen van de verontreiniging van het oppervlaktewater zorgt voor extra kosten.

Een polderscheiding of peilvakscheiding wordt zwakker of raakt beschadigd

Rond polders en peilvakken liggen kaden en dijken die deze vakken van elkaar scheiden. Dit zijn de peilscheidingen. Als een peilscheiding beschadigd raakt, kan het water in het hoger gelegen peilvak naar het lager gelegen vak stromen. Dit kan zorgen voor wateroverlast.

De uitvoering van de maatschappelijke functies van het watersysteem is niet meer mogelijk.

Sloten, plassen, meren, waterkeringen en duinen zijn allemaal belangrijk voor een gezonde, veilige leefomgeving en voor droge voeten. Maar ze hebben vaak ook maatschappelijke functies. Bijvoorbeeld natuurbeleving en vormen van recreatie zoals varen, kanoën en schaatsen. Ook bedrijven maken er gebruik van.

Als het uitvoeren van deze maatschappelijke functies niet meer mogelijk is, dan kan dit grote gevolgen hebben. Het gaat dan om gevolgen waar een aanzienlijk deel van de inwoners van Rijnlands gebied mee te maken krijgt. Het belang van één persoon is geen maatschappelijke functie. Ook voor het af en toe gebruik maken van de functie is geen maatschappelijke functie.

Om te bepalen of iets een maatschappelijke functie is, kijkt Rijnland zoveel mogelijk naar het beleid en de regels van het Rijk, de provincies en de gemeenten. Deze overheden zijn als eerste verantwoordelijk voor het vaststellen van de maatschappelijke functies voor een gebied.

Toelichting op artikel 1.7: Algemene maatregelen om te voldoen aan de zorgplicht

Dit artikel is nieuw en is aan deze waterschapsverordening toegevoegd om rechtszekerheid te geven aan initiatiefnemers. Het artikel geldt ook naast de voorwaarden zonder vergunning of voorschriften uit de vergunningen.

Onderhoud van installaties en voorzieningen

Goed onderhoud van installaties en voorzieningen is belangrijk. Slecht onderhoud kan ervoor zorgen dat installaties en voorzieningen slechter gaan werken. Dat kan problemen geven. Bijvoorbeeld:

- een waterzuivering die niet goed wordt onderhouden, kan zorgen voor een lozing van meer verontreinigd afvalwater;
- een debietmeter die slecht is onderhouden of niet op tijd gekeurd, kan er voor zorgen dat de hoeveelheid water niet goed wordt gemeten;

- een voorziening voor de berging van hemelwater die slecht wordt onderhouden, kan minder hemelwater opvangen. Daardoor is er meer kans op wateroverlast.

Toegang tot plaats van de activiteit, installaties en voorzieningen

Het is voor Rijnland belangrijk om goede toegang te hebben tot de plaats van de activiteit, de installaties en de voorzieningen. Toegang is nodig voor de controle en het onderhoud van waterkeringen, duinen, sloten, plassen, meren en installaties. Toegang is ook nodig voor het toezicht op en de handhaving van de regels uit deze verordening.

Melden van nadelige gevolgen bij Rijnland

Soms ontstaan er toch nadelige gevolgen voor het watersysteem. Het is belangrijk om zelf direct actie te ondernemen. Houd de gevolgen zo klein mogelijk en probeer ze zoveel mogelijk terug te draaien. Dit staat al in [artikel 1.5](#). Het is daarbij belangrijk om deze nadelige gevolgen bij Rijnland te melden.

Verwijder tijdelijke aanpassingen

Tijdens de activiteiten zijn soms tijdelijke aanpassingen nodig. Het verwijderen van deze tijdelijke aanpassingen na het afronden van de werkzaamheden hoort bij de zorgplicht.

Representatieve metingen

Het is belangrijk dat metingen betrouwbaar zijn. Daarom moeten alle metingen representatief zijn. Dat betekent dat de metingen een goede weergave zijn van de werkelijkheid.

Meetresultaten registreren, verwerken en presenteren

Alle meetresultaten moeten beschikbaar zijn voor Rijnland. Registreer, verwerk en presenteer de meetresultaten daarom op een duidelijke manier.

Toelichting op artikel 1.8: Invulling zorgplicht lozen

Dit artikel is nieuw en is toegevoegd om rechtszekerheid te geven. Het geldt ook naast de algemene voorwaarden of voorschriften uit de vergunningen.

Beste beschikbare techniek

In artikel 6.1 van 'het Besluit kwaliteit leefomgeving' schrijft de rijksoverheid de waterschappen voor aan welke eisen de regels voor lozingen moeten voldoen. Het gaat om de eisen uit de Kaderrichtlijn Water die staan in artikel 10 en 11, derde lid aanhef en onder g. Rijnland voldoet hieraan omdat het toepassen van 'de beste beschikbare techniek' onderdeel is van de zorgplicht. De verontreiniging door een lozing wordt zoveel als technisch mogelijk beperkt met de 'beste beschikbare techniek'.

Doelmatige bemonstering

Bij het lozen van water is het belangrijk dat er een goed watermonster wordt genomen. Dan kan de chemische samenstelling van het te lozen water goed worden onderzocht.

Watermonsters niet verdunnen

Rijnland wil een goed beeld krijgen van de chemische samenstelling van het te lozen water. Daarom is het belangrijk dat voor het bemonsteringspunt de verschillende waterstromen niet met elkaar vermengen. Vermenging met ander water zorgt namelijk voor verdunning, waardoor een onjuist beeld wordt verkregen.

Verstoren van de goede werking van de afvalwaterzuiveringen en transportleidingen

Sommige stoffen verstoren de goede werking van de afvalwaterzuivering en transportleidingen. Het is belangrijk dit te voorkomen.

Toelichting op afdeling 1.5: Algemene verplichtingen

Toelichting op artikel 1.9: Coupure

Het is belangrijk dat de eigenaar een coupure in de waterkering meteen sluit na het eerste bericht hierover. Zo zorgt Rijnland dat het gebied achter de waterkering niet overstroomt.

Toelichting op hoofdstuk 2: Werkingsgebieden

In artikel 1.4 staat dat de meeste regels uit deze verordening overal binnen het beheergebied van Rijnland gelden. Maar er zijn ook regels die alleen in delen van het beheergebied gelden. Deze regels hebben dan een bepaald werkingsgebied. In dit hoofdstuk staan al deze werkingsgebieden.

Toelichting op afdeling 2.1: Beheergebied Rijnland

Toelichting op artikel 2.1: Beheergebied van Rijnland

Dit is de kaart van het hele beheergebied van Rijnland. Deze kaart past Rijnland alleen aan als de grenzen van Rijnlands gebied anders worden.

Toelichting op afdeling 2.2: Oppervlaktewater

Toelichting op artikel 2.2: Belangrijk oppervlaktewater

Met belangrijk oppervlaktewater bedoelt Rijnland de belangrijkste sloten, vaarten, plassen en meren binnen Rijnlands gebied. Ze zijn belangrijke voor:

- het aanvoeren en afvoeren van water;
- de waterberging;
- als leefgebied voor planten en dieren; en
- het onderhouden van waterkeringen.

De totale lengte belangrijk oppervlaktewater binnen Rijnland is ongeveer 2.300 kilometer. Wat Rijnland belangrijk oppervlaktewater vindt, kan steeds veranderen. Er komen bijvoorbeeld nieuwe bij, of bestaand belangrijk oppervlaktewater wordt vergroot of verdwijnt. Daarom vernieuwt Rijnland deze kaart regelmatig.

Toelichting op artikel 2.3: Overig oppervlaktewater

Met overig oppervlaktewater bedoelt Rijnland alle sloten, vaarten, plassen en meren die geen belangrijk oppervlaktewater zijn. Ze zijn vooral plaatselijk belangrijk voor:

- het aanvoeren en afvoeren van water;
- de waterberging;
- als leefgebied voor planten en dieren; en
- het onderhouden van waterkeringen.

De totale lengte overig oppervlaktewater binnen Rijnlands gebied is ongeveer 10.800 kilometer.

Wat Rijnland overig oppervlaktewater vindt, kan steeds veranderen. Er komen bijvoorbeeld nieuwe bij, of bestaand overig oppervlaktewater wordt vergroot of verdwijnt. Daarom vernieuwt Rijnland deze kaart regelmatig.

Toelichting op artikel 2.4: Oppervlaktewater met een belangrijke doorstroming

Rijnland heeft een paar oppervlaktewateren die erg belangrijk zijn voor het aanvoeren van water naar de boezemgemalen. Het is daarom belangrijk dat in zo'n oppervlaktewater niets gebeurt wat het aanvoeren van water kan verminderen. Want anders kan op een andere plaats binnen Rijnlands gebied wateroverlast ontstaan.

Rijnland zal deze kaart in de toekomst weinig veranderen.

Toelichting op artikel 2.5: Waardevolle oever

Op deze kaart met waardevolle oevers staan:

- de natuurvriendelijke oevers aangelegd met subsidie
- de waardevolle oevers die op een natuurlijke manier zijn ontstaan.

Deze kaart verandert regelmatig. Iedere nieuwe met subsidie aangelegde natuurvriendelijke oevers voegt Rijnland toe aan de kaart.

Binnen Rijnlands gebied zijn een aantal ecologisch waardevolle oevers aanwezig die op een natuurlijke manier zijn ontstaan. Maar Rijnland wil graag meer waardevolle oevers in het gebied. Daarom heeft Rijnland een subsidieregeling voor de aanleg van natuurvriendelijke oevers. Meer informatie vindt u op de [website](#).

Een waardevolle oever heeft een geleidelijke overgang van water naar land. Op de drassige bodem en in het ondiepe water groeien veel oeverplanten en onderwaterplanten. Voor vissen, vogels, salamanders, kikkers, padden, insecten en kleine zoogdieren is zo'n oever een belangrijke plek.

Toelichting op artikel 2.6: Vaarwegen

Op veel oppervlaktewater in Rijnlands gebied wordt gevaren met boten. Op de kaart met vaarwegen staan de oppervlaktewateren waar Rijnland het vaarwegbeheer heeft. Dat zijn alleen een paar oppervlaktewateren in de provincie Zuid-Holland. Op deze wateren vaart geen beroepsvaart. De vaarwegen zijn onderdeel van het bevaarbaar landelijk basistoevernet.

In een provinciale omgevingsverordening of een gemeentelijk omgevingsplan kan een ander oppervlaktewater ook een vaarweg zijn. Maar voor die vaarwegen gelden de regels voor vaarwegbeheer uit deze waterschapsverordening niet.

Rijnland zal deze kaart in de toekomst weinig veranderen.

Toelichting op afdeling 2.3: Kust

Toelichting op artikel 2.7: Zeewering

Rijnlands gebied grenst aan de Noordzee. Rijnland heeft als taak het achterland te beschermen tegen overstroming door de Noordzee. Daarvoor heeft Rijnland tussen Velsen (kilometerpaal 56, 250) en Wassenaar (kilometerpaal 97, 400) de zeewering, die bestaat uit de duinen, dijken en duin-in-dijk-constructies.

Rijnland zal deze kaart in de toekomst weinig veranderen.

Toelichting op artikel 2.8: Dijk in duin

In Katwijk en Noordwijk zijn dijken die onder het duin en in het duin liggen. Onder een in verhouding dunne zandlaag ligt dan een dijk die voor de bescherming zorgt.

Rijnland zal deze kaarten in de toekomst weinig veranderen.

Toelichting op artikel 2.9: Niet dynamische kustgebieden

Rijnland wil de duinen op een natuurlijke manier laten groeien. Het is dan ook belangrijk om het zand dat in de duinen waait vast te houden. Dat lukt door helmgras in de duinen te laten groeien.

Langs de Rijnlandse kust zijn ook een paar gebieden waar het niet zo belangrijk is om het zand op die plek vast te houden. Het zand mag in deze gebieden wel verspreiden. Dit zijn de dynamische kustgebieden.

Toelichting op afdeling 2.4: Waterkeringen

Toelichting op artikel 2.10: Waterkeringen

Een waterkering houdt water tegen en beschermt tegen een overstroming. Het zijn waterscheidingen, kunstmatige hoogten en (gedeelten van) natuurlijke hoogten of hooggelegen gronden. Vaak wordt dit een dijk genoemd.

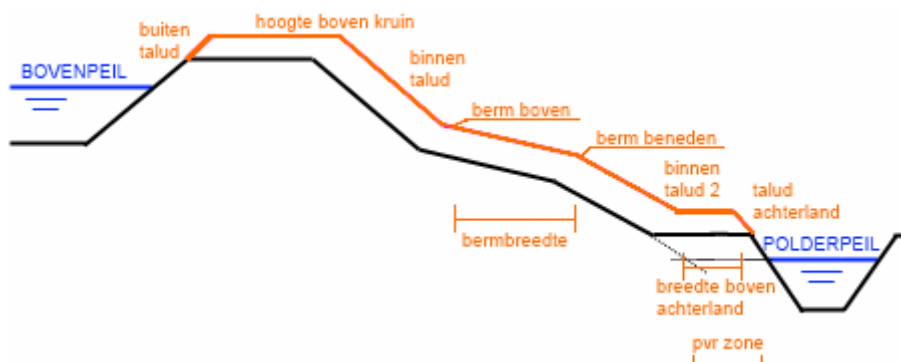
Bij de waterkering horen ook sommige kunstwerken die daarin of daaraan zijn gemaakt. Het gaat om kunstwerken die (ook) een waterkerende functie hebben. Bijvoorbeeld een sluis.

De waterkering zelf is de kernzone. Naast de kernzone is een beschermingszone en een buitenbeschermingszone.

Toelichting op artikel 2.11: Profiel van vrije ruimte

Het profiel van vrije ruimte is een ruimte (lengte, breedte, hoogte) in de grondmassa aan beide kanten van een regionale waterkering. Het is een reservering voor toekomstige versterking of uitbreiding van de waterkering.

- Deze kaart laat het profiel van vrije ruimte als bovenaanzicht zien. Op de kaart staat de lengte en de breedte van de ruimte.
- In de Legger Primaire waterkeringen en de Legger regionale waterkeringen staat het profiel van vrije ruimte als doorsnede. Daar staat ook de hoogte van de ruimte.

Provinciale instructie

In artikel 7.4.4 van de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening staat een instructie voor de waterschappen. Elk waterschap moet de plek van het profiel van vrije ruimte en de grenzen van het profiel bepalen. Daarmee reserveert een waterschap die plek voor een toekomstige versterking of uitbreiding van de waterkering. Met dit artikel voldoet Rijnland aan deze provinciale instructie.

Toelichting op afdeling 2.5: Overige gebieden

Toelichting op artikel 2.12: grondwaterbeschermingsgebied of waterwingebied

Op deze kaart staan de provinciale waterwingebieden en grondwaterbeschermingsgebieden. Dit zijn provinciale milieubeschermingsgebieden. Rijnlands gebied ligt binnen de provincies Noord-Holland en Zuid-Holland. Op deze kaart staan daarom de gebieden van beide provincies.

De waterwingebieden en grondwaterbeschermingsgebieden zijn belangrijk voor Rijnland. In de waterschapsverordening regels staan namelijk regels voor de bescherming van deze gebieden. Dit is waarom:

- In een waterwingebied wordt grondwater onttrokken voor drinkwater. Er gelden strenge regels om de kwaliteit van het grondwater te beschermen.
- Een grondwaterbeschermingsgebied ligt rondom het waterwingebied. Hier gelden extra regels om de kwaliteit van het grondwater te beschermen.

Voor goede digitale dienstverlening is het nodig dat Rijnland deze gebieden zelf als werkingsgebied omschrijft. Dan gebruikt Rijnland een eigen kaart en niet meer de kaarten van de provincie. Deze kaart is een kopie van de kaarten van de provincies. Als een provinciale kaart wijzigt, dan moet de Rijnlandse kaart ook wijzigen. Het bestuur van Rijnland neemt dan een besluit om de eigen kaart te wijzigen.

Toelichting op artikel 2.13: Grondwateronttrekking

Toelichting op artikel 2.13, eerste lid

Op deze kaart staan gebieden waar een grondwateronttrekking of grondwaterinfiltratie meer risico's geeft. Er kan bijvoorbeeld diep grondwater met veel zout naar het oppervlak lekken, of oude bebouwing kan gaan verzakken.

Dat een grondwateronttrekking of grondwaterinfiltratie op sommige plaatsen meer risico's geeft, komt bijvoorbeeld door:

- kwetsbare, oudere bebouwing die daar staan;
- een natuurgebied;
- de bodemopbouw.

Toelichting op artikel 2.14: Kwelgebied

Toelichting op artikel 2.14, eerste lid

Op deze kaart staan gebieden met een vergroot risico op:

- meer grondwater dat onder drukverschil vanuit de bodem omhoog komt (kwel)
- het omhoog komen en scheuren van bodemlagen die slecht water doorlaten (opbarsten)

Door meer kwel komt er meer grondwater terecht in het oppervlaktewater. Hierdoor moet Rijnland meer water afvoeren. De kwaliteit van het oppervlaktewater kan ook slechter worden.

Toelichting op artikel 2.15: Hoogwatervoorzieningen

Op deze kaart staan de gebieden binnen Rijnland die hoog liggen. Het zijn percelen die hoger liggen dan het gebied dat ernaast ligt. Bijvoorbeeld om percelen langs een waterkering. Voor zo'n perceel geldt dat vergeleken met de perceelhoogte het peil in het oppervlaktewater en de grondwaterstand laag is. Hierdoor kunnen gewassen minder goed groeien of bebouwing kan gaan verzakken. Een hoogwatervoorziening zorgt ervoor dat het waterpeil in het oppervlaktewater hoog blijft. En daardoor blijft de grondwaterstand binnen de percelen ook hoog.

Toelichting op artikel 2.16: Veengronden en kleigronden op veen

Op deze kaart staan gebieden met een bodem van veengrond of kleigrond op veen. Deze gebieden zijn gevoelig voor bodemdaling.

Toelichting op artikel 2.17: Zandgronden

Toelichting op artikel 2.17, eerste lid: Hoger gelegen zandgrond

Op deze kaart staan de gebieden met hoger liggende zandgronden. In een deel van Rijnlands gebied bestaat de bodem uit zandgronden. Hier kan water goed infiltreren in de bodem.

Toelichting op artikel 2.18: Manieren voor waterberging

Op deze kaart staan gebieden waar Rijnland een andere manier van waterberging kan goedkeuren. Meestal betekent waterberging dat water in open water wordt vastgehouden, of vertraagd wordt afgevoerd. Maar Rijnland kan het ook goedvinden als water bergen op een andere manier gebeurt. Bijvoorbeeld via wadi's, bassins, polderdaken en bergingskelders.

Toelichting op hoofdstuk 3: Activiteiten algemeen

In dit hoofdstuk staat informatie over het melden van activiteiten en de beoordeling van een vergunningaanvraag.

Toelichting op afdeling 3.2: Werkzaamheden melden

Toelichting op artikel 3.2: Tijdstip van melden

In elk hoofdstuk over een activiteit staat of een initiatiefnemer de activiteit moet melden.

Toelichting op afdeling 3.3: Beoordelen van de vergunningaanvraag

Toelichting op paragraaf 3.3.1: Algemeen

Toelichting op artikel 3.5: Beoordelen van de vergunningaanvraag

Toelichting op artikel 3.5, eerste lid

Om een vergunningaanvraag te kunnen beoordelen zijn beoordelingsregels nodig. De basis van de Rijnlandse beoordelingsregels is dat Rijnland alleen een vergunning verleent als de activiteit geen negatieve gevolgen heeft voor onze doelen voor het waterbeheer. Rijnland heeft algemene beoordelingsregels en extra beoordelingsregels voor allerlei activiteiten. In hoofdstuk 3 staan de regels die voor alle activiteiten gelden. In de volgende hoofdstukken staan regels die alleen gelden voor een specifieke activiteit.

Het Rijk en ook de provincies Noord-Holland en Zuid-Holland hebben gezegd dat Rijnland in de waterschapsverordening bepaalde regels moet opnemen voor het beoordelen van een vergunningaanvraag.

Toelichting op artikel 3.5, tweede lid

De beoordelingsregels gebruikt Rijnland voor het beoordelen van vergunningaanvragen. Rijnland kan van de beoordelingsregels afwijken. Dat kan alleen als er bijzondere omstandigheden zijn. De beoordelingsregels zorgen dan voor onevenredige gevolgen voor één of meer belanghebbenden. De gevolgen zijn onevenredig als ze zo groot en oneerlijk zijn dat ze niet in verhouding staan tot de Rijnlandse doelen voor het waterbeheer. Hiermee sluit Rijnland aan op artikel 4:84 van de Algemene wet bestuursrecht.

Toelichting op artikel 3.6: Rekening houden met

In de instructieregel van artikel 6.2, lid 2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving staat dat Rijnland rekening moet houden met deze programma's en plannen.

Toelichting op artikel 3.7: Controle en onderhoud van een waterstaatswerk

Het is belangrijk dat Rijnland alle plekken goed kan bereiken om de controles uit te voeren. Bij deze controles onderzoeken we:

- Is de waterkering nog hoog genoeg?
- Is de waterkering nog goed beschermd tegen erosie?
- Zijn er tekenen dat de waterkering uitdroogt?

- Is de sloot dichtgegroeid met waterplanten?
- Is er te veel bagger opgehoopt?

Het is ook belangrijk dat het onderhoud mogelijk is en betaalbaar blijft. Onderhoud wordt lastiger en duurder als Rijnland een plek niet meer goed kan bereiken. Maar bijvoorbeeld ook als Rijnland bagger of maaisel niet langer op de kant kan zetten.

Toelichting op artikel 3.8: Verzakken van de bodem

Op veel plaatsen binnen Rijnland zakt de bodem. Een dalende bodem maakt de kans op wateroverlast groter omdat bij neerslag het water eerder over het maaiveld kan gaan stromen. Door het verzakken van de bodem wordt de grondwaterstand ook lager en een veenbodem breekt sneller af. Dat dalen van de bodem wordt versneld door bijvoorbeeld:

- het onttrekken van grondwater
- het verlagen van het waterpeil in oppervlaktewater.

Toelichting op artikel 3.9: Maatschappelijke functies van het watersysteem

Sloten, plassen, meren, waterkeringen en duinen zijn allemaal belangrijk voor een gezonde, veilige leefomgeving en voor droge voeten. Maar ze hebben vaak ook maatschappelijke functies. Bijvoorbeeld natuurbeleving, varen, of het goed houden van funderingen van bouwwerken. Het kan grote maatschappelijke gevolgen hebben als het uitvoeren van deze maatschappelijke functies niet meer mogelijk is.

Rijnland vindt iets een maatschappelijke functie als veel gebruikers regelmatig gebruik maken van een functie. Bij een paar gebruikers gaat het niet om een maatschappelijk functie.

Rijnland kijkt zoveel mogelijk naar het beleid en de regels van het Rijk, de provincies en de gemeenten om te bepalen of iets een maatschappelijke functie is. Als het mogelijk is dan kijkt Rijnland ook hoe inwoners het watersysteem in het dagelijks leven gebruiken.

Toelichting op paragraaf 3.3.2: Zeewering

Toelichting op artikel 3.10: De zeewering

Deze eis geldt voor het moment waarop de activiteit wordt uitgevoerd, maar ook voor de toekomst.

Rijnland ligt aan de Noordzee en er bestaat een risico op een overstroming vanuit de zee. De zeewering beschermt ons tegen zo'n overstroming. Die zeewering bestaat uit de duinen en de waterkeringen. Als de zeewering zwakker wordt of beschadigd raakt, dan zorgt dat voor extra onderhoudskosten. In extreme situaties kan de zeewering zelfs doorbreken en kan het achterliggende land overstromen. Het is dus belangrijk dat deze duinen en waterkeringen sterk en stevig zijn en dat ook blijven. Omdat de zeespiegel stijgt, is het ook belangrijk dat de duinen kunnen blijven groeien door het natuurlijke proces van zandverstuiving.

Ook de provincies willen dit zoveel mogelijk voorkomen. Daarom hebben ze omgevingswaarden gemaakt. Hierin staat aan welke eisen een zeewering moet voldoen. Door het uitvoeren van een activiteit mogen deze omgevingswaarden niet worden overschreden.

Toelichting op paragraaf 3.3.3: Waterkering

Toelichting op artikel 3.11: De waterkering

Deze eis geldt voor het moment waarop de activiteit wordt uitgevoerd, maar ook voor de toekomst.

Rijnland bestaat voor een groot deel uit polders. Om de polders droog te houden, zijn er waterkeringen. Het is belangrijk dat de kwaliteit van deze waterkeringen goed blijft. Waterkeringen die zwakker worden of beschadigen, zorgen voor een verhoogd risico op een dijkbreuk en extra onderhoudskosten. In extreme situaties kan een waterkering zelfs doorbreken en dan stroomt de polder vol water. Het is dus belangrijk dat de waterkeringen hoog en breed genoeg zijn en dat ze beschermd worden tegen afbrokkelen (erosie) en losslaan en wegspoelen (afkalven).

Ook de provincies willen dit zoveel mogelijk voorkomen. Daarom hebben ze omgevingswaarden gemaakt. Hierin staat aan welke eisen een waterkering moet voldoen. Door het uitvoeren van een activiteit mogen deze omgevingswaarden niet worden overschreden.

Toelichting op paragraaf 3.3.4: Oppervlaktewater

Toelichting op artikel 3.12: Wateroverlast

Inwoners van Rijnland willen droge voeten houden. Om wateroverlast te voorkomen moet het watersysteem voldoen aan:

- voldoende ruimte om regenwater op te vangen (bergingscapaciteit);
- een goede stroomsnelheid om het water te kunnen verplaatsen (afvoercapaciteit).

Sommige activiteiten kunnen zorgen voor een grotere kans op wateroverlast:

- Er komen steeds meer harde oppervlakken van steen en glas. Neerslag kan niet meer goed in de bodem wegzakken en stroomt sneller naar een sloot. Krijgt die sloot geen extra ruimte om neerslag op te slaan (waterberging), dan kan wateroverlast ontstaan.
- Er komen steeds meer voorwerpen en bouwwerken in het oppervlaktewater. Hierdoor kan de doorstroming van een oppervlaktewater minder worden. Wordt het water niet snel genoeg afgevoerd, dan kan wateroverlast ontstaan.

Wateroverlast zorgt voor overstroming en schade. Rijnland moet dan ingrijpen door bijvoorbeeld de afvoercapaciteit van gemalen of de bergingscapaciteit van oppervlaktewater groter te maken. Dit is duur en ingrijpend.

Ook de provincies willen dit zoveel mogelijk voorkomen. Daarom hebben ze omgevingswaarden gemaakt. Hierin staat wanneer Rijnland moet ingrijpen om wateroverlast te voorkomen. Door het uitvoeren van een activiteit mogen deze omgevingswaarden niet worden overschreden.

Toelichting op artikel 3.13: Hoeveelheid zoet water

Het is belangrijk om goed om te gaan met het beschikbare zoetwater binnen Rijnland. In warme en droge periodes is er weinig zoetwater in het gebied. Rijnland probeert dan om meer zoetwater in het gebied te krijgen. Het kan gebeuren dat het zoetwater niet snel genoeg ons gebied binnen komt, omdat voorwerpen en bouwwerken de doorstroming in de sloot beperken.

In de droge periodes is het dus belangrijk om zuinig om te gaan met het zoete water. Daarom is het ook belangrijk om goed te blijven nadenken over het wel of niet onttrekken van oppervlaktewater.

Toelichting op artikel 3.14: Aanvoer en afvoer van water

Het is belangrijk dat de doorstroming in het oppervlaktewater goed blijft. Dan blijft de kans op overstroming of waterschaarste klein. De doorstroming is ook belangrijk voor de chemische en ecologische waterkwaliteit. Een voorbeeld: In een doodlopende sloot kan het water zuurstofloos worden. Dan is in het water geen leven meer mogelijk en het water gaat stinken.

Toelichting op artikel 3.15: De chemische kwaliteit van het water

Artikel 6.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving is een instructieregel van het Rijk. Hierin staat dat Rijnland in de waterschapsverordening beoordelingsregels moet opnemen. Die beoordelingsregels staan in dit artikel.

Rijnland noemt in dit artikel ook omgevingswaarden. Die zijn te vinden in artikel 2.10 van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Rijnland zorgt voor gezond water. Dat is water met een goede samenstelling en zonder verontreinigingen. Gezond water is belangrijk voor het leven in en rondom het water, maar ook voor de gezondheid van de mens. De chemische waterkwaliteit is op dit moment nog niet overal goed genoeg. Rijnland werkt hard om dat te verbeteren. Het is daarom belangrijk dat er geen activiteiten bijkomen die de waterkwaliteit slechter maken. Dit blijft ook gelden als de gewenste chemische waterkwaliteit is bereikt.

Toelichting op artikel 3.16: De ecologische kwaliteit van het water

Artikel 6.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving is een instructieregel van het Rijk. Hierin staat dat Rijnland in de waterschapsverordening beoordelingsregels moet opnemen. Die beoordelingsregels staan in dit artikel.

Rijnland noemt in dit artikel ook omgevingswaarden. Die zijn te vinden in artikel 2.11 van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Rijnland zorgt ervoor dat in het water genoeg planten en dieren kunnen leven en dat dit ook de goede soorten zijn. Het is voor die planten en dieren belangrijk dat sloten, plassen en meren goed zijn ingericht. Ze hebben namelijk een geschikte omgeving nodig om te kunnen groeien. Dieren moeten ook eten kunnen zoeken, zich kunnen verstoppen en voortplanten. Voor sommige diersoorten is het belangrijk dat ze zich steeds goed kunnen verplaatsen in het water binnen Rijnland, maar ook richting het open water van de Noordzee.

Toelichting op artikel 3.17: De waterbodemkwaliteit

Als de waterbodem een goede kwaliteit heeft, dan helpt dat mee om het ecologische watersysteem gezond te houden. Daarom is het belangrijk dat de waterbodem een goede chemische kwaliteit, ecologische kwaliteit en fysische samenstelling heeft.

De kwaliteit van de waterbodem is ook belangrijk voor het beheer en onderhoud van oppervlaktewater. Baggeren wordt namelijk duurder en lastiger als de waterbodem verontreinigd is.

Toelichting op artikel 3.18: Verbinding tussen polders

Polders kunnen verschillende waterpeilen hebben. Daarom staan deze polders niet met elkaar in verbinding. Het is ook belangrijk dat deze polders niet met elkaar worden verbonden. Dat kan namelijk zorgen voor wateroverlast.

Toelichting op artikel 3.19: Verbinding tussen peilvakken

Peilvakken kunnen verschillende waterpeilen hebben. Daarom staan deze peilvakken niet met elkaar in verbinding. Het is ook belangrijk dat deze peilvakken niet met elkaar worden verbonden. Dat kan namelijk zorgen voor wateroverlast.

Toelichting op artikel 3.20: Waterwinlocatie

Artikel 6.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving is een instructieregel van het Rijk. Hierin staat dat Rijnland in de waterschapsverordening beoordelingsregels moet opnemen. Die beoordelingsregels staan in dit artikel.

Rijnland noemt in dit artikel ook omgevingswaarden. Die zijn te vinden in artikel 2.15 van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Toelichting op paragraaf 3.3.5: In kwetsbaar kwelgebied

Toelichting op artikel 3.21: Kwel

Kwel is grondwater dat onder drukverschil vanuit de bodem omhoog komt. Dit is een natuurlijk proces. Door activiteiten zoals graven kan er meer kwelwater omhoog komen. Dat kan deze negatieve gevolgen hebben:

- Het grondwater binnen het gebied van Rijnland heeft op veel plaatsen een hoog zoutgehalte. Door kwel kan de bodem en het water zouter worden. Dit heet verzilting.
- Meer kwel zorgt voor extra water in de poldersloten. Dit water moet Rijnland uit de polder wegpompen en dat kost extra energie en geld.

Toelichting op artikel 3.22: Verzilting

Verzilting is het zouter worden van de bodem en het water. Rijnland wil genoeg zoet water hebben in het gebied. Dat is vooral belangrijk voor de natuur en de agrarische sector. Sommige activiteiten zorgen voor meer verzilting. Hierdoor ontstaat schade aan de natuur en het vermindert de opbrengst in de agrarische sector.

Toelichting op artikel 3.23: Opbarsten van de bodem

Bij sommige activiteiten is er een risico dat bodemlagen opbarsten. Bijvoorbeeld bij graven in een kwetsbaar kwelgebied. Dat wil Rijnland voorkomen. Daarom moet de initiatiefnemer bepalen wat het risico is op opbarsten van bodemlagen. Dit moet gebeuren voor de start van een werk en volgens de NEN-6740.

Toelichting op paragraaf 3.3.6: Grondwater

Toelichting op artikel 3.24: Overlast door te veel grondwater

Artikel 6.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving is een instructieregel van het Rijk. Hierin staat dat Rijnland in de waterschapsverordening beoordelingsregels moet opnemen. Die beoordelingsregels staan in dit artikel.

Rijnland noemt in dit artikel ook omgevingswaarden. Die zijn te vinden in artikel 2.13 van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Te veel grondwater kan voor veel problemen zorgen. Maar die problemen kunnen ook een aantal andere oorzaken hebben. Het is daarom altijd goed om goed te kijken wat precies de oorzaak is van een probleem. Bijvoorbeeld:

- Door vochtoverlast in huis kunnen bewoners klachten aan hun luchtwegen krijgen. Een muffe lucht, vochtige plekken en schimmel betekent dat er vocht in huis is. Dat heeft gevolgen voor de volksgezondheid. Maar de vochtoverlast kan ook komen door te weinig ventilatie of lekkende riolen of regenpijpen.
- Water in de kruipruimte of de kelder kan komen door grondwater. Andere redenen kunnen zijn: een te klein oppervlaktewatersysteem of rioleringsstelsel, of problemen door de manier waarop een gebouw is gebouwd.
- Door rottende houten palen ontstaat schade aan de fundering van een huis. In een landelijk gebied kan dit ontstaan door:
 - een hoge grondwaterstand;
 - (ongewenste) peilstijgingen in oppervlaktewater;
 - het onder water zetten van een gebied (inundatie).

Bij overlast door te veel grondwater heeft de gemeente ook een belangrijke taak. Rijnland houdt zich alleen bezig met de oorzaken waar wij als Rijnland verantwoordelijk voor zijn.

Toelichting op artikel 3.25: De kans op schaarste van grondwater

Artikel 6.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving is een instructieregel van het Rijk. Hierin staat dat Rijnland in de waterschapsverordening beoordelingsregels moet opnemen. Die beoordelingsregels staan in dit artikel.

Rijnland noemt in dit artikel ook omgevingswaarden. Die zijn te vinden in artikel 2.13 van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Te weinig grondwater kan deze problemen geven:

- dalen van de bodem
- problemen met funderingen veroorzaakt door palen die gaan rotten
- droogteschade aan gewassen of de natuur.

Bij overlast door te weinig grondwater heeft de gemeente ook een belangrijke taak. Rijnland houdt zich alleen bezig met de oorzaken waar wij als Rijnland verantwoordelijk voor zijn.

Toelichting op artikel 3.26: Uitwisseling van grondwater

In de bodem zit grondwater. Dit is niet één grote hoeveelheid water, het zijn meerdere lagen grondwater die niet met elkaar zijn verbonden. Er zitten namelijk grondlagen tussen die geen water doorlaten. De verschillende lagen grondwater hebben verschillende eigenschappen. Dat wil Rijnland graag zo houden. Daarom is het belangrijk dat deze lagen grondwater zo weinig mogelijk met elkaar in verbinding komen.

Toelichting op artikel 3.27: De grondwaterkwaliteit

Artikel 6.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving is een instructieregel van het Rijk. Hierin staat dat Rijnland in de waterschapsverordening beoordelingsregels moet opnemen. Die beoordelingsregels staan in lid 1, lid 2 en lid 3 van dit artikel.

Rijnland noemt in dit artikel ook omgevingswaarden. Die zijn te vinden in artikel 2.14 van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Artikel 7.87 van de Zuid-Hollandse omgevingsverordening is een instructieregel van de provincie Zuid-Holland. Hierin staat dat Rijnland in de waterschapsverordening beoordelingsregels moet opnemen. Die beoordelingsregels staan in lid 4 en lid 5 van dit artikel.

Toelichting op paragraaf 3.3.7: Afvalwaterzuivering of transportleiding

Toelichting op artikel 3.28: Goede werking van een afvalwaterzuivering of transportleiding

Rijnland pompt afvalwater van huishoudens en bedrijven door de riolering en transportleidingen naar de Rijnlandse afvalwaterzuiveringen. Daar reinigt Rijnland het afvalwater. Het schoongemaakte afvalwater wordt geloosd in het oppervlaktewater. Zo voorkomt Rijnland verontreiniging van het oppervlaktewater. Verstoring van dit proces zorgt voor minder goed schoongemaakt afvalwater en een lozing van verontreinigd afvalwater in het oppervlaktewater. Dit herstellen zorgt voor extra kosten.

Toelichting op hoofdstuk 4: Duiker plaatsen

Toelichting op afdeling 4.1: Wanneer geldt dit hoofdstuk

Toelichting op artikel 4.1: Duiker plaatsen

Een duiker is een buis, koker of andere constructie onder bijvoorbeeld een dam, dijk of weg. De duiker verbindt oppervlaktewateren met een zelfde peil met elkaar. Door de duiker kan het water van de ene kant van de dam, dijk of weg naar de andere kant stromen. Een duiker helpt bij het aanvoeren en afvoeren van water.

Toelichting op afdeling 4.2: Vergunning

Toelichting op paragraaf 4.2.1: Wanneer is een vergunning nodig

Toelichting op artikel 4.2: Duiker in belangrijk oppervlaktewater

Belangrijk oppervlaktewater is belangrijk voor de aanvoer en afvoer van water. Daarom is er een vergunning nodig voor het plaatsen van een duiker in belangrijk oppervlaktewater.

In Rijnlands gebied zijn twee typen oppervlaktewater: belangrijk oppervlaktewater en overig oppervlaktewater.

Toelichting op artikel 4.3: Duiker in een overig oppervlaktewater

Een duiker heeft veel invloed op de aanvoer en afvoer van water in overig oppervlaktewater dat breder is dan 8 meter. Rijnland beoordeelt daarom elke situatie apart via een vergunning.

In Rijnlands gebied zijn twee typen oppervlaktewater: belangrijk oppervlaktewater en overig oppervlaktewater.

Toelichting op artikel 4.4: Duiker langer dan 15 meter

Hoe langer een duiker, hoe moeilijker het water er doorheen kan stromen. Daarom beoordeelt Rijnland een duiker langer dan 15 meter via een vergunning.

Toelichting op artikel 4.5: Duiker met bocht of knik

Water kan moeilijker stromen door een duiker met een bocht of een knik. Daarom beoordeelt Rijnland zo'n situatie via een vergunning.

Toelichting op paragraaf 4.2.2: Beoordelen van de vergunningaanvraag

Toelichting op artikel 4.6: Beoordelen van de vergunningaanvraag

De artikelen gebruikt Rijnland om een vergunningaanvraag te beoordelen. Voldoet een vergunningaanvraag hieraan, dan verleent Rijnland de vergunning.

Toelichting op artikel 4.7: Duiker met bocht of knik

Een duiker met een bocht of knik kan sneller verstoppert of smaller worden door bezinken van vuil. Het onderhoud van deze duikers is ook lastiger. De duikers zijn daardoor een risico voor de doorstroming in het oppervlaktewater en voor het goed werken van het watersysteem. Rijnland wil daarom liever geen duikers met een bocht of knik. Rijnland geeft alleen een vergunning voor een duiker met een bocht of knik als het redelijk is om te zeggen dat er geen andere mogelijkheid is. Bijvoorbeeld: een duiker met knik (sifon) bij het kruisen van een oppervlaktewater met een ander waterpeil.

Toelichting op artikel 4.8: De duiker is nodig

Rijnland heeft liever open verbindingen tussen oppervlaktewateren dan verbindingen via duikers. Daarom moet er een goede reden zijn voor het aanleggen van een duiker.

Toelichting op paragraaf 4.2.3: Voorschriften in de vergunning

Toelichting op artikel 4.9: Voorschriften in de vergunning

Plaats van de duiker (a)

Voor elke situatie beoordeelt Rijnland of de duiker is toestaan. Ook de plaats van de duiker is belangrijk. Maak de duiker daarom op de plaats die Rijnland heeft beoordeeld.

Ligging van de duiker (b en c)

Met de hoogteligging van de duiker bedoelt Rijnland hoe diep de duiker onder water ligt. Dus welk deel van de duiker ligt boven en onder water. Dit is samen met de plaats waar de duiker ligt in het oppervlaktewater belangrijk voor de

doorstroming. Daarom staat de hoogteligging van de duiker als voorwaarde in de vergunning.

Afmetingen van de duiker (d en e)

De lengte en de diameter van een duiker bepalen hoeveel invloed de duiker heeft op de aanvoer en afvoer van het water. Een kleine diameter of een grote lengte zorgt ervoor dat het water niet goed genoeg door de duiker stroomt. Daarom staan in de vergunning voorwaarden voor de diameter en lengte van de duiker. Daarmee voorkomt Rijnland dat door de duiker watertekort of wateroverlast ontstaat.

Vorm van de duiker (f en g)

Ook de vorm van de duiker en bochten in de duiker zijn belangrijk. Maak de duiker daarom precies zoals door Rijnland is beoordeeld.

Toelichting op afdeling 4.3: Voorwaarden zonder vergunning

Toelichting op artikel 4.10: Wanneer gelden deze voorwaarden

Voldoet de duiker aan alle drie de voorwaarden dan hoeft de initiatiefnemer geen vergunning aan te vragen.

Toelichting op artikel 4.11: Werkzaamheden melden

Het plaatsen van een duiker is een wijziging in het watersysteem. Rijnland registreert zo'n wijziging in de legger oppervlaktewateren.

Toelichting op artikel 4.14: Maximale lengte van de duiker

Toelichting op artikel 4.14, eerste lid

De lengte van een duiker bepaalt de invloed van de duiker op de aanvoer en afvoer van water. Een lange duiker zorgt voor een grote weerstand, waardoor het water niet genoeg kan stromen. De maximale lengte van 10 meter voorkomt dat er een watertekort of wateroverlast ontstaat. Een duiker van 10 meter is meestal ook lang genoeg om een perceel bereikbaar te maken.

Toelichting op artikel 4.14, tweede lid

Soms is een duiker van 10 meter niet lang genoeg om een perceel bereikbaar te maken voor bijvoorbeeld grote vrachtwagens. Dan kan Rijnland een duiker van maximaal 15 meter lang toestaan met een maatwerkvoorschrift.

Soms is een duiker nodig om twee bestaande oppervlaktewateren met elkaar te verbinden. Bijvoorbeeld om de aanvoer of afvoer van water te verbeteren. Ook dan kan Rijnland een langere duiker toestaan met een maatwerkvoorschrift.

Een maatwerkvoorschrift is een besluit dat de initiatiefnemer aanvraagt bij Rijnland. Een maatwerkvoorschrift lijkt op een mini-vergunning.

Toelichting op artikel 4.15: Minimale inwendige diameter van de duiker

De inwendige diameter van een duiker bepaalt de invloed van de duiker op de aanvoer en afvoer van water. Een kleine diameter zorgt voor een grote weerstand. Het water stroomt dan onvoldoende. Om te voorkomen dat door de duiker een watertekort of wateroverlast ontstaat stelt Rijnland voorwaarden aan de diameter van de duiker.

Toelichting op artikel 4.15, vierde lid

Soms is het technisch niet mogelijk om een duiker met de voorgeschreven inwendige diameter aan te leggen. Bijvoorbeeld als het oppervlaktewater smaller is dan de voorgeschreven diameter. Of als het oppervlaktewater in een gebied ligt met beperkte drooglegging.

Rijnland kan dan met een maatwerkvoorschrift toestaan dat een initiatiefnemer één of meerdere kleinere duikers gebruikt. Dat kan alleen als de doorstroming van het oppervlaktewater voldoende blijft.

Een maatwerkvoorschrift is een besluit dat de initiatiefnemer aanvraagt bij Rijnland. Een maatwerkvoorschrift lijkt op een mini-vergunning.

Toelichting op artikel 4.16: Afstand tot andere objecten

Toelichting op artikel 4.16, eerste lid

De onderlinge afstand van minimaal 5 meter voorkomt dat bij veel duikers, stuwen en bruggen achter elkaar opstuwing ontstaat. Zo is de invloed op de aanvoer en afvoer van water minimaal en blijft goed onderhoud ook mogelijk.

Toelichting op artikel 4.16, tweede lid

Rijnland kan met een maatwerkvoorschrift toestaan dat de afstand tussen de nieuwe duiker en een bestaande duiker, brug of stuw korter is dan 5 meter. Belangrijk is dat de aanvoer en afvoer van water niet vermindert en het onderhoud aan het oppervlaktewater goed mogelijk blijft.

Een maatwerkvoorschrift is een besluit dat de initiatiefnemer aanvraagt bij Rijnland. Een maatwerkvoorschrift lijkt op een mini-vergunning.

Toelichting op artikel 4.17: Hoogteligging van de duiker

Toelichting op artikel 4.17, eerste lid

De hoogteligging van de duiker is belangrijk voor de doorstroming in het oppervlaktewater. Daarom is er een voorschrift waarin staat hoeveel lucht en water er in de duiker moet zijn.

Toelichting op artikel 4.17, derde lid

Soms is het niet mogelijk om de duiker op de juiste hoogte te plaatsen. Rijnland kan dan met een maatwerkvoorschrift een andere hoogteligging toestaan. Belangrijk is dat de doorstroming van het oppervlaktewater goed blijft.

Een maatwerkvoorschrift is een besluit dat de initiatiefnemer aanvraagt bij Rijnland. Een maatwerkvoorschrift lijkt op een mini-vergunning.

Toelichting op artikel 4.18: Plaats in het oppervlaktewater

Door de duiker in het midden van het oppervlaktewater te plaatsen, komt de aanvoer en afvoer van water niet in gevaar.

Toelichting op hoofdstuk 5: Vee houden

Toelichting op afdeling 5.1: Wanneer geldt dit hoofdstuk

Toelichting op artikel 5.1: Vee houden

Met vee bedoelt Rijnland runderen, paarden, schapen en geiten.

Op veel percelen langs oppervlaktewater en waterkeringen wordt vee gehouden. Vaak bedrijfsmatig en soms kleinschalig: bijvoorbeeld iemand die als hobby een paar schapen of ander vee houdt. Het vee kan de slootkanten vertrappen, wat nadelig is voor het watersysteem.

Toelichting op afdeling 5.2: Vee houden algemeen

Toelichting op artikel 5.2: Afrastering groot vee bij waterkering

Met groot vee bedoelt Rijnland paarden en runderen. Daarbij horen ook de nog niet volwassen dieren, dus veulens, kalfjes en pinken. Soms wordt groot vee gehouden op een waterkering of in de kernzone en beschermingszone van een waterkering. Dat groot vee kan de waterkering beschadigen. Een goede afrastering voorkomt die schade. Een afrastering is bijvoorbeeld een hek, een muurtje of schrikdraad.

Toelichting op afdeling 5.3: Vergunning

Toelichting op paragraaf 5.3.1: Wanneer is een vergunning nodig

Toelichting op artikel 5.3: Vee houden in een waardevolle oever

Met vee bedoelt Rijnland de landbouwdieren runderen, paarden, schapen en geiten. Vee vertrapt de planten in een waardevolle oever en eet ze op. Dit wil Rijnland voorkomen. Rijnland heeft als uitgangspunt dat vee niet in een waardevolle oever mag komen. Alleen in heel bijzondere gevallen vindt Rijnland dit wel goed. Daarom is een vergunning nodig voor het houden van vee in een waardevolle oever.

Toelichting op artikel 5.4: Grootvee houden in de zeewering

Met groot vee bedoelt Rijnland paarden en koeien. Daarbij horen ook de nog niet volwassen dieren, dus veulens, kalfjes en pinken.

Groot vee kan de zeewering beschadigen. Vooral het begrazen van helmgras is een probleem. Als het helmgras verdwijnt, kan het zand wegwaaien. Daarom vindt Rijnland het niet goed als er overal op de zeewering groot vee wordt gehouden. In de dynamische gebieden is dat geen probleem. De dynamische gebieden zijn de gebieden langs de Rijnlandse kust waar het niet zo belangrijk is om het zand op die plek vast te houden. Het zand mag hier verspreiden. Maar buiten die dynamische gebieden kan het houden van groot vee wel een probleem zijn. Daarom is een vergunning nodig voor het houden van groot vee buiten de dynamische gebieden.

Iemand heeft geen vergunning nodig om met een paard door de duinen te rijden.

Toelichting op paragraaf 5.3.2: Beoordelen van de vergunningaanvraag

Toelichting op artikel 5.5: Beoordelen van de vergunningaanvraag

De artikelen gebruikt Rijnland om een vergunningaanvraag te beoordelen. Voldoet een vergunningaanvraag hieraan, dan verleent Rijnland de vergunning.

Toelichting op artikel 5.6: Vee houden in een waardevolle oever

Met vee bedoelt Rijnland de landbouwdieren runderen, paarden, schapen en geiten.

Rijnland wil eigenlijk geen vee in een waardevolle oever. Alleen voor natuurbeheer binnen een aangewezen natuurgebied zal Rijnland soms een vergunning verlenen.

Toelichting op artikel 5.7: Grootvee houden in de zeewering

Met groot vee bedoelt Rijnland paarden en koeien. Daarbij horen ook de nog niet volwassen dieren, dus veulens, kalfjes en pinken.

Het is belangrijk dat er voldoende helmgras groeit in de niet dynamische kustgebieden. Uit een proef met beweiding in de duinen blijkt dat groot vee helmgras eet. Daarom vindt Rijnland het houden van groot vee in deze gebieden niet goed. Alleen in bijzondere situaties zal Rijnland hiervoor een vergunning verlenen.

Toelichting op paragraaf 5.3.3: Voorschriften in de vergunning

Toelichting op artikel 5.8: Voorschriften in de vergunning

In de vergunning staan voorschriften die er voor zorgen dat er geen nadelen ontstaan voor het watersysteem.

Toelichting op hoofdstuk 6: Waterpeil veranderen

Toelichting op afdeling 6.1: Wanneer geldt dit hoofdstuk

Toelichting op artikel 6.1: Waterpeil veranderen

Rijnland beheert het waterpeil van het oppervlaktewater. In peilbesluiten staat welk waterpeil in een bepaald gebied geldt. Dat waterpeil kan op sommige plekken zorgen voor nadelige gevolgen. Bijvoorbeeld:

- Een eigenaar heeft een stuk grond dat lager ligt dan ander grond in het peilgebied. Deze eigenaar kan te veel nadeel ervaren van het kleinere hoogteverschil tussen het waterpeil en het maaiveld van zijn stuk grond . De grondwaterstand is daardoor bijvoorbeeld hoog, waardoor gewassen minder goed kunnen groeien.
- Een eigenaar van een gebouw kan bij een te laag waterpeil last krijgen van schade aan de fundering.

In dit soort situaties kan het gewenst zijn om op die plek een ander waterpeil te gebruiken.

Toelichting op afdeling 6.2: Waterpeil veranderen algemeen

Toelichting op artikel 6.2: Opdracht om het waterpeil te veranderen

Om het waterpeil te veranderen zijn kunstwerken nodig, bijvoorbeeld een dam, sluis, stuw, inlaat of gemaal . Zo'n kunstwerk is meestal in beheer bij Rijnland. Soms beheert of bedient een andere eigenaar of een gebruiker het kunstwerk . Rijnland moet kunnen ingrijpen als een gebruiker of eigenaar het kunstwerk niet goed beheert of bedient, waardoor er problemen ontstaan voor de aanvoer of afvoer van het water. Rijnland kan een gebruiker of eigenaar dan verplichten om het niveau van het kunstwerk waarmee het waterpeil wordt geregeld aan te passen.

Toelichting op afdeling 6.3: Vergunning

Toelichting op paragraaf 6.3.1: Wanneer is een vergunning nodig

Toelichting op artikel 6.3: Waterpeil verlagen in een kwetsbaar kwelgebied

In kwetsbaar kwelgebied kan het verlagen van het waterpeil negatieve gevolgen hebben die Rijnland niet kan terugdraaien. Door een vergunning te verlenen kan Rijnland een peilverlaging vooraf beoordelen en ervoor zorgen dat er geen negatieve gevolgen ontstaan. Het grootste risico is dat er meer brakke kwel ontstaat. Dit brakke grondwater komt terecht in het oppervlaktewater. Andere risico's zijn bodemdaling en het opbarsten van de waterbodem.

Toelichting op artikel 6.4: Waterpeil verlagen in gebied met veengronden of kleigronden op veen

In een gebied met veengronden of kleigronden op veen kan het verlagen van het waterpeil negatieve gevolgen hebben die Rijnland niet kan terugdraaien. Door een vergunning te verlenen kan Rijnland een peilverlaging vooraf beoordelen en ervoor zorgen dat er geen negatieve gevolgen ontstaan. Het grootste risico is bodemdaling.

Toelichting op artikel 6.5: Waterpeil verhogen

In sommige gebieden is Rijnland voorzichtig met het toestaan van een verhoging van het waterpeil. Door een vergunning te verlenen kan Rijnland de situatie vooraf beoordelen.

Toelichting op paragraaf 6.3.2: Beoordelen van de vergunningaanvraag voor verlagen waterpeil

Toelichting op artikel 6.6: Beoordelen van de vergunningaanvraag

Deze artikelen gebruikt Rijnland om een vergunningaanvraag te beoordelen. Voldoet een vergunningaanvraag hieraan, dan verleent Rijnland de vergunning.

Toelichting op artikel 6.7: Nadeel door Rijnlands waterpeil

Toelichting op artikel 6.7, eerste lid

Het te gebruiken waterpeil staat in het peilbesluit. Bij het bepalen van een waterpeil let Rijnland op plaatselijke situaties en wat in het algemeen belangrijk is. Maar het is niet mogelijk om in het peilbesluit alles wat belangrijk is goed te regelen. Het kan dus voorkomen dat iemand te veel nadeel of schade heeft van het door Rijnland gebruikte waterpeil. Rijnland kan dan een vergunning verlenen voor het verlagen van het waterpeil op een bepaalde plek.

Verlagen van het waterpeil kan wel risico's geven voor het goed laten werken van het watersysteem. Verlagen van het waterpeil kan zorgen voor:

- minder aanvoer en afvoer van water,
- minder mogelijkheden om neerslag te bewaren,
- meer (zoute) kwel,
- snellere bodemdaling,
- minder ecologie in het water,
- een minder sterk watersysteem.

Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland de risico's van het verlagen van het waterpeil voor het watersysteem.

In lid 2 en 3 van dit artikel staat wanneer iemand in ieder geval teveel nadeel of schade heeft door het Rijnlandse waterpeil. Maar een iemand kan zelf ook een reden geven. Dat kan bijvoorbeeld een bijzondere bodemopbouw zijn, of een ander gebruik van deze bodem.

Toelichting op artikel 6.7, tweede lid

Het Rijnlandse waterpeil kan zorgen voor teveel nadeel of schade als het maaiveld bij een verlaagd waterpeil lager ligt dan de mediaanhoogte van het maaiveld binnen het peilvak. Voor drie situaties staat het hoogteverschil waarbij er te veel nadeel en schade kan ontstaan. Voor alle andere situaties (zoals zandgronden) bepaalt Rijnland per geval of de lagere ligging teveel nadeel of schade geeft.

Toelichting op artikel 6.7, derde lid

Rijnland beoordeelt de andere manier waarop de grond wordt gebruikt door naar de praktijksituatie te kijken en naar het toegelaten grondgebruik zoals dat in het bestemmingsplan staat. Rijnland verleent geen vergunning als het gewenste grondgebruik niet wordt genoemd in het bestemmingsplan.

Toelichting op artikel 6.8: Overlast niet afschuiven

Door de plaatselijke peilverlaging beheert Rijnland een deel van het peilvak niet meer. Rijnland heeft daar dus geen directe invloed meer op het waterpeil. In het gebied van het verlaagde waterpeil is minder berging van neerslag mogelijk. Neerslag wordt namelijk snel uit dat gebied weggepompt. Dit vindt Rijnland niet goed omdat de wateroverlast bij extreme neerslag dan afschuift naar de rest van het peilvak. Met andere woorden: door het wegpompen van water wordt zelfstandig gezorgd voor droge voeten, terwijl de burens natte voeten krijgen. Rijnland verleent daarom alleen een vergunning als wateroverlast niet wordt afgeschoven.

Toelichting op paragraaf 6.3.3: Beoordelen van de vergunningaanvraag voor verhogen waterpeil

Toelichting op artikel 6.9: Beoordelingsregel

De artikelen gebruikt Rijnland om een vergunningaanvraag te beoordelen. Voldoet een vergunningaanvraag hieraan, dan verleent Rijnland de vergunning.

Toelichting op artikel 6.10: Nadeel door Rijnlands waterpeil

Het te gebruiken waterpeil staat in het peilbesluit. Bij het bepalen van een waterpeil let Rijnland op de plaatselijke situaties en wat in het algemeen belangrijk is. Maar het is niet mogelijk om in het peilbesluit alles wat belangrijk is goed te regelen. Het kan dus voorkomen dat iemand te veel nadeel of schade heeft van het door Rijnland gebruikte waterpeil. Rijnland kan dan een vergunning verlenen voor het verhogen van het waterpeil op een bepaalde plek. Op die manier beoordeelt Rijnland voor elke situatie of er teveel nadeel of schade is voor een initiatiefnemer en de risico's van het verhogen van het waterpeil voor het watersysteem.

Toelichting op artikel 6.11: Overlast niet afschuiven

Door de peilverhoging beheert Rijnland een deel van het peilvak niet meer. Rijnland heeft daar dus geen directe invloed meer op het waterpeil. In het gebied met verhoogd waterpeil is geen berging van neerslag mogelijk. Bij neerslag stroomt het water namelijk direct over de stuw. Dit vindt Rijnland niet goed omdat de wateroverlast bij extreme neerslag afschuift naar het ontvangende peilvak. Met andere woorden: er wordt zelfstandig gezorgd voor droge voeten, terwijl de burens natte voeten krijgen. Rijnland verleent daarom alleen een vergunning als wateroverlast niet wordt afgeschoven.

Toelichting op paragraaf 6.3.4: Voorschriften in de vergunning

Toelichting op artikel 6.12: Voorschriften in de vergunning

In de vergunning staan voorwaarden die er voor zorgen dat het watersysteem goed blijft werken. Deze voorwaarden kunnen er in ieder geval in staan:

De kunstwerken en werken die het waterpeil regelen

Een kunstwerk dat het waterpeil regelt is bijvoorbeeld een dam, sluis, stuw, inlaat of gemaal. Een werk dat het waterpeil regelt is bijvoorbeeld een pomp.

Rijnland beoordeelt per situatie of een verandering van het waterpeil is toegestaan. Het is belangrijk dat de initiatiefnemer kunstwerken en werken die nodig zijn voor het regelen van de peilverandering, op de plaats bouwt die door Rijnland is getoetst en goedgekeurd. Het is ook belangrijk dat de kunstwerken en werken op de juiste manier worden gebouwd.

De capaciteit van de pomp

Om het waterpeil te verlagen wordt water naar het rondom liggende peilvak gepompt. Met een kleine pompcapaciteit blijven gevolgen zoals wateroverlast en kwel voor dat peilvak minimaal.

Bij het bepalen van de capaciteit van de pomp gelden de bemaalingsrichtlijnen uit de [Nota Peilbeheer](#).

Het nieuwe waterpeil

In de vergunning staat welk waterpeil de initiatiefnemer binnen de peilverandering mag gebruiken. Rijnland zoekt naar een waterpeil waarmee het teveel aan schade of nadeel voor de initiatiefnemer wordt gestopt. Om zo weinig mogelijk last te krijgen van bodemdaling, verzilting en verdroging, moet een peilverlaging wel zo klein mogelijk zijn.

Toelichting op afdeling 6.4: Voorwaarden zonder vergunning voor waterpeil verlagen

Toelichting op artikel 6.13: Wanneer gelden deze voorwaarden

In deze gebieden is bij een peilverlaging het risico op niet te veranderen gevolgen voor het watersysteem beperkt. Daarom is geen vergunning nodig, maar gelden de voorwaarden uit deze paragraaf.

Toelichting op artikel 6.14: Werkzaamheden melden

Het waterpeil verlagen is een wijziging in het watersysteem. Het is belangrijk dat Rijnland dit weet, zodat Rijnland het watersysteem goed kan blijven regelen.

Toelichting op artikel 6.16: Wateraanvoer en waterafvoer

Om een waterpeil te verlagen, moet het watersysteem veranderen. Dat gebeurt door het maken van een kunstwerk. Dat is bijvoorbeeld een dam, sluis, stuw, inlaat of gemaal. Zo wordt het deel van het peilvak waarin het peil wordt verlaagd, gescheiden van de rest van het peilvak. Door deze kunstwerken kan het water niet meer direct door het watersysteem stromen. In deze situaties vindt Rijnland het maken van zo'n kunstwerk niet goed:

- Er is niet meer genoeg aanvoer van water naar achterliggende of aangrenzende gebieden.
- Er kan niet meer genoeg water worden afgevoerd uit achterliggende of aangrenzende gebieden.

Het verbreden van een oppervlaktewater of het graven van een nieuwe oppervlaktewater kan hier een oplossing zijn.

Toelichting op artikel 6.17: maximale afvoersnelheid

Toelichting op artikel 6.17, tweede lid

Een maatwerkvoorschrift is een besluit dat de initiatiefnemer aanvraagt bij Rijnland. Een maatwerkvoorschrift lijkt op een mini-vergunning.

Toelichting op artikel 6.19: Geen wateroverlast in het peilvak

In het gebied van het verlaagde waterpeil is minder berging van neerslag mogelijk. Neerslag wordt namelijk snel uit dat gebied weggepompt. Dit mag geen wateroverlast veroorzaken in het peilvak waar het gebied in ligt.

Toelichting op afdeling 6.5: Verdere uitwerking van de zorgplicht verhogen waterpeil

Toelichting op artikel 6.20: Verdere uitwerking van de zorgplicht verhogen waterpeil

Zorgplicht

Voor alle activiteiten geldt een zorgplicht. Hiermee wil Rijnland nadelen voor het watersysteem voorkomen. Meer informatie over de zorgplicht staat in afdeling 1.4 van deze waterschapsverordening.

Voor eenvoudige activiteiten met weinig risico geldt alleen een zorgplicht. Er is dus geen vergunning nodig en er gelden geen voorwaarden zonder vergunning. Dit betekent dat de initiatiefnemer zelf mag bedenken hoe een werk wordt uitgevoerd. Van Rijnland mag alles, zolang het watersysteem maar goed blijft functioneren.

De zorgplicht geeft ruimte voor eigen verantwoordelijkheid. De initiatiefnemer krijgt hierbij vertrouwen en verantwoordelijkheid. Ontstaat er toch een probleem in het watersysteem, dan lost de initiatiefnemer het probleem zelf op.

Verdere uitwerking van de zorgplicht

Soms wil een initiatiefnemer graag zeker weten dat zijn activiteiten voldoen aan de zorgplicht. Om meer zekerheid te geven, heeft Rijnland voor een aantal activiteiten een verdere uitwerking van de zorgplicht. In deze paragraaf staat zo'n

verdere uitwerking van de zorgplicht.

Wordt gewerkt volgens de artikelen in deze paragraaf, dan voldoet u automatisch aan de zorgplicht. Het is dus een altijd goedgekeurde werkwijze. Maar het is niet verplicht om de activiteiten op deze manier uit te voeren. U mag ook vanuit uw eigen verantwoordelijkheid kiezen voor een andere manier van werken. Om zo op een andere manier te voldoen aan de zorgplicht.

Toelichting op hoofdstuk 7: Bestrating, teeltvloer, weg of pad maken of onderhouden

Toelichting op afdeling 7.2: Vergunning

Toelichting op paragraaf 7.2.1: Wanneer is een vergunning nodig

Toelichting op artikel 7.2: Nieuw in de zeewering

De zeewering beschermt het erachter liggende land tegen overstroming. Nieuwe opritten en afritten naar het strand kunnen een negatieve invloed op hebben op het goed blijven werken van de zeewering. Dat is vooral omdat op die plaatsen zand kan wegwaaien van de zeewering. Daarom is voor nieuwe opritten en afritten een vergunning nodig.

Toelichting op artikel 7.5: Cunet in de waterkering vervangen

Het cunet geeft een stevige ondergrond voor de werkzaamheden. Bij een grondlaag die niet veel gewicht kan dragen wordt een deel van die grondlaag uitgegraven. Door hier bijvoorbeeld zand in te doen en dat aan te drukken, ontstaat een stevige ondergrond.

Toelichting op artikel 7.8: Meer dan 5000 m² hard oppervlak maken in hoger gelegen zandgronden

Met hard oppervlak bedoelt Rijnland alle oppervlakken waar neerslag niet in de bodem kan zakken op de plek waar het valt. Voorbeelden zijn: een weg, een gebouw of een parkeerplek.

Toelichting op artikel 7.9: Meer dan 5000 m² hard oppervlak maken in andere gebieden

Het gaat in onderdeel c van dit artikel over de plek waar het nieuwe harde oppervlak wordt aangebracht. Dus voor de duidelijkheid, het gaat niet over de vraag of er ergens anders op het perceel al hard oppervlak aanwezig is.

Toelichting op artikel 7.10: Waterberging niet in oppervlaktewater

Dit artikel gaat over alle manieren waarop een initiatiefnemer water kan opslaan buiten het oppervlaktewater. De waterberging is wel in het oppervlaktewater als een initiatiefnemer gebruik maakt van een Berging Rekening Courant (BRC) of van oppervlaktewater dat eerder is gegraven.

Toelichting op paragraaf 7.2.2: Beoordelen van de vergunningaanvraag

Toelichting op subparagraaf 7.2.2.1: Beoordeling van de vergunningaanvraag algemeen

Toelichting op artikel 7.11: Beoordelen van de vergunningaanvraag

De artikelen gebruikt Rijnland om een vergunningaanvraag te beoordelen. Voldoet een vergunningaanvraag hieraan, dan verleent Rijnland de vergunning.

Toelichting op subparagraaf 7.2.2.2: Beoordelen van de vergunningaanvraag voor de zeewering

Toelichting op artikel 7.12: Nieuwe bestrating, teeltvloer, weg of pad

Wegen en paden in de zanderige kernzone van de zeewering zorgen bijna altijd voor het extra wegwaaien van zand. Hierdoor kunnen de duinen niet goed aangroeien. Rijnland wil dat de zeewering goed blijft werken. Daarom is Rijnland voorzichtig met het toestaan van nieuwe strandopgangen.

Met een pad bedoelt Rijnland een verhard pad en een niet verhard pad.

Toelichting op artikel 7.13: Verbreden van bestrating, teeltvloer, weg of pad

Wegen en paden in de zanderige kernzone van de zeewering zorgen bijna altijd voor het extra wegwaaien van zand. Hierdoor kunnen de duinen niet goed aangroeien. Rijnland wil dat de zeewering goed blijft werken. Daarom is Rijnland voorzichtig met het toestaan van het breder maken strandopgangen.

Toelichting op subparagraaf 7.2.2.3: Beoordelen van de vergunningaanvraag voor de waterkering

Toelichting op artikel 7.14: Nieuwe bestrating, teeltvloer, weg of pad

Verhogen waterkering

Als Rijnland de waterkering hoger wil maken, dan kan een weg die op of bij de waterkering ligt voor problemen zorgen. Bijvoorbeeld:

- Een weg kan niet altijd helemaal worden verwijderd voordat begonnen wordt met het hoger maken van de waterkering.
- Er is niet genoeg ruimte om de hogere waterkering weer goed te laten aansluiten op de al bestaande weg.

Een (half) verharde weg

Bij een (half) verharde weg kan de waterkering meer water gaan doorlaten door het zakken van de fundering. Dit is vaak het geval bij:

- een open bestrating met zand
- een gesloten bestrating met puin of slakken (een restproduct van de hoogovens)

Een starre wegconstructie op een relatief slappe ondergrond kan de negatieve gevolgen groter maken, doordat onderloopsheid (lekkage) van die constructie kan ontstaan.

Veel verkeer op de waterkering

Als er veel verkeer rijdt op een weg op de waterkering, dan kan dat negatieve gevolgen hebben voor de stabiliteit van de waterkering.

Vervangende waterkering

De nieuwe waterkering moet alle eigenschappen bevatten van de huidige kering.

Algemeen Met stabiliteits- en zettingsberekeningen moet de initiatiefnemer het waterkerend vermogen van de waterkering aantonen.

Toelichting op artikel 7.15: Verbreden, aanpassen of vervangen van een weg

Het maken van een extra rijbaan of een rotonde is een grote uitbreiding. Hierbij maakt Rijnland een afweging. Zorgt de uitbreiding ervoor dat het de waterkering het water minder goed kan tegenhouden? Dan vindt Rijnland de uitbreiding hetzelfde als het aanleggen van een nieuwe weg. In alle andere gevallen vindt Rijnland de uitbreiding hetzelfde als onderhoud aan een bestaande weg.

Toelichting op afdeling 7.3: Voorwaarden zonder vergunning

Toelichting op paragraaf 7.3.1: Voorwaarden bij de waterkering

Toelichting op artikel 7.18: Voorwaarden maken nieuwe bestrating, weg of pad

Voldoet een bestrating, weg of pad aan deze voorwaarden, dan kan Rijnland de waterkering goed controleren en de bestrating kan makkelijk worden verwijderd als dat nodig is.

Soms kan Rijnland in een maatwerkvoorschrift een grotere afmeting en/of een groter oppervlak toestaan. Een maatwerkvoorschrift is een besluit dat de initiatiefnemer aanvraagt bij Rijnland. Een maatwerkvoorschrift lijkt op een mini-vergunning.

Toelichting op paragraaf 7.3.2: Voorwaarden voor 500 m² tot en met 5000 m² hard oppervlak

Toelichting op artikel 7.20: Voorwaarden voor 500 m² tot en met 5000 m² hard oppervlak in andere gebieden

Het gaat in onderdeel d van dit artikel over de plaats waar het nieuwe harde oppervlak wordt gemaakt. Dus voor de duidelijkheid, het gaat niet over de vraag of er ergens anders op het perceel al hard oppervlak aanwezig is.

Toelichting op afdeling 7.4: Verdere uitwerking van de zorgplicht

Toelichting op artikel 7.21: Verdere uitwerking van de zorgplicht

Zorgplicht

Voor alle activiteiten geldt een zorgplicht. Hiermee wil Rijnland nadelen voor het watersysteem voorkomen. Meer informatie over de zorgplicht staat in afdeling 1.4 van deze waterschapsverordening.

Voor eenvoudige activiteiten met weinig risico geldt alleen een zorgplicht. Er is dus geen vergunning nodig en er gelden geen voorwaarden zonder vergunning. Dit betekent dat de initiatiefnemer zelf mag bedenken hoe een werk wordt uitgevoerd. Van Rijnland mag alles, zolang het watersysteem maar goed blijft functioneren.

De zorgplicht geeft ruimte voor eigen verantwoordelijkheid. De initiatiefnemer krijgt hierbij vertrouwen en verantwoordelijkheid. Ontstaat er toch een probleem in het watersysteem, dan lost de initiatiefnemer het probleem zelf op.

Verdere uitwerking van de zorgplicht

Soms wil een initiatiefnemer graag zeker weten dat zijn activiteiten voldoen aan de zorgplicht. Om meer zekerheid te geven, heeft Rijnland voor een aantal activiteiten een verdere uitwerking van de zorgplicht. In deze paragraaf staat zo'n verdere uitwerking van de zorgplicht.

Wordt gewerkt volgens de artikelen in deze paragraaf, dan voldoet u automatisch aan de zorgplicht. Het is dus een altijd goedgekeurde werkwijze. Maar het is niet verplicht om de activiteiten op deze manier uit te voeren. U mag ook vanuit uw eigen verantwoordelijkheid kiezen voor een andere manier van werken. Om zo op een andere manier te voldoen aan de zorgplicht.

Toelichting op hoofdstuk 8: Bodemonderzoek

Toelichting op afdeling 8.1: Wanneer geldt dit hoofdstuk

Toelichting op artikel 8.1: Bodemonderzoek uitvoeren

Dit hoofdstuk gaat over het uitvoeren van geotechnisch en milieukundig bodemonderzoek. Bij dit type bodemonderzoeken ontstaan kleine gaten in de bodem door boren of sonderen. Hierdoor kunnen lagen in de bodem die slecht water doorlaten gaan lekken.

Dit hoofdstuk gaat niet over andere soorten bodemonderzoek, zoals archeologisch onderzoek met graafwerkzaamheden.

Toelichting op afdeling 8.2: Vergunning

Toelichting op paragraaf 8.2.1: Wanneer is een vergunning nodig

Toelichting op artikel 8.2: Seismisch onderzoek bij dijk-in-duin constructies

Rijnland heeft dijk-in-duin-constructies in Noordwijk en Katwijk. Daar ligt onder een in verhouding dunne zandlaag een dijk die voor de bescherming zorgt. Bij seismisch onderzoek met explosieven bij een dijk-in-duin constructie ontstaat er een serieus risico voor de zeewering. Die kan door zo'n onderzoek namelijk minder stevig en stabiel worden. Daarom is een vergunning nodig.

Toelichting op artikel 8.3: Seismisch onderzoek bij de waterkering

Bij seismisch onderzoek met explosieven bij een waterkering ontstaat er een serieus risico voor de waterkering. Die kan door zo'n onderzoek namelijk minder stevig en stabiel worden. Daarom is een vergunning nodig.

Toelichting op paragraaf 8.2.2: Beoordelen van de vergunningaanvraag

Toelichting op artikel 8.4: Beoordelen van de vergunningaanvraag

De artikelen gebruikt Rijnland om een vergunningaanvraag te beoordelen. Voldoet een vergunningaanvraag hieraan, dan verleent Rijnland de vergunning.

Toelichting op afdeling 8.3: Voorwaarden zonder vergunning

Toelichting op artikel 8.8: Het boren en plaatsten van (peil)buizen

Voorspuiten is een grove manier van werken. Het kan de stabiliteit van de waterkering in gevaar brengen. Het kan ook zorgen voor een beschadiging van de ondoorlatende laag in de bodem. Daardoor kan heel veel kwelwater omhoog komen. Zo'n stroom kwelwater kan problemen geven:

- Het is moeilijk om de stroom van kwelwater te stoppen. En soms is dat helemaal niet meer mogelijk.
- Het kan de stabiliteit van een waterkering in gevaar brengen.
- De kwaliteit van het oppervlaktewater kan slechter worden.
- Er komt meer water in het gebied, waardoor het waterpeil stijgt en er meer water moet worden afgevoerd.

Toelichting op artikel 8.9: Repareren met zwelklei

Door het repareren van ondoorlatende bodemlagen met zwelklei voorkomt de initiatiefnemer de negatieve gevolgen van een grote stroom kwelwater. Daarom moet een boorgat na een boring of sondering worden gevuld met zwelklei.

Toelichting op hoofdstuk 9: Bouwen

Toelichting op afdeling 9.2: Vergunning

Toelichting op paragraaf 9.2.1: Wanneer is een vergunning nodig

Toelichting op subparagraaf 9.2.1.1: Algemeen

Toelichting op artikel 9.2: Meer dan 5000 m² hard oppervlak maken in hoger gelegen zandgrond

Gaat een initiatiefnemer een woonwijk bouwen met meer dan 10 woningen, dan tellen de nog niet verharde tuinen voor 75% mee als hard oppervlak.

Toelichting op artikel 9.3: Meer dan 5000 m² hard oppervlak maken in een ander gebied

Gaat een initiatiefnemer een woonwijk bouwen met meer dan 10 woningen, dan tellen de nog niet verharde tuinen voor 75% mee als hard oppervlak.

Toelichting op artikel 9.4: Waterberging niet in oppervlaktewater

Dit artikel gaat over alle manieren waarop een initiatiefnemer water kan opslaan buiten het oppervlaktewater. De waterberging is wel in het oppervlaktewater als een initiatiefnemer een Berging Rekening Courant (BRC) gebruikt of eerder gegraven oppervlaktewater.

Toelichting op subparagraaf 9.2.1.2: Bouwen bij de zeewering

Toelichting op artikel 9.5: Bouwen binnen bebouwde deel van de zeewering

Toelichting op artikel 9.5, eerste lid

Bouwen vlakbij de zeewering geeft risico's:

- Er kunnen negatieve gevolgen zijn voor de stabiliteit van de zeewering. De zeewering moet stabiel en stevig blijven.
- Een bouwwerk kan in de weg staan bij het onderhoud in de zeewering.

Daarom wil Rijnland vooraf beoordelen of een initiatiefnemer in de zeewering mag bouwen en wat de voorwaarden zijn. Voor zo'n bouwwerk is dus een vergunning nodig.

Toelichting op artikel 9.5, tweede lid

Een bouwwerk gemaakt van licht materiaal zoals een schuur heeft kleine risico's voor de zeewering. Daarom is voor zo'n bouwwerk geen vergunning nodig.

Toelichting op artikel 9.6: Bouwen buiten bebouwde deel van de zeewering

Voor de duinen is het belangrijk dat er zand verplaatst door de wind en het water. Want zo groeien de duinen of worden ze kleiner. Buiten het bebouwde deel van de zeewering kan een bouwwerk het verplaatsen van het zand moeilijker maken. Rijnland wil de gebieden waar nog geen bouwwerken staan daarom zo veel mogelijk leeg houden. Voor elk bouwwerk beoordeelt Rijnland vooraf of het buiten het bebouwde deel van de zeewering mag worden gebouwd of veranderd. En wat de voorwaarden zijn. Daarom is hiervoor een vergunning nodig.

Toelichting op artikel 9.7: Bouwen op het strand

Op het strand wordt het zand verplaatst door de wind en het water. Dit is belangrijk voor de duinen, want zo groeien ze of worden ze kleiner. De belangrijkste periode voor het verplaatsen van zand is van 1 november tot 1 februari. Dan is de kans op stormen het grootst.

Bouwwerken maken het verplaatsen van zand moeilijker. Ze kunnen tijdens een storm ook zorgen voor schade aan de duinen. Daarom wil Rijnland een bouwwerk dat in de periode 1 november tot 1 februari op het strand blijft staan vooraf beoordelen. Rijnland onderzoekt of een bouwwerk kan worden toegestaan en wat de voorwaarden zijn. Hiervoor is dus een vergunning nodig.

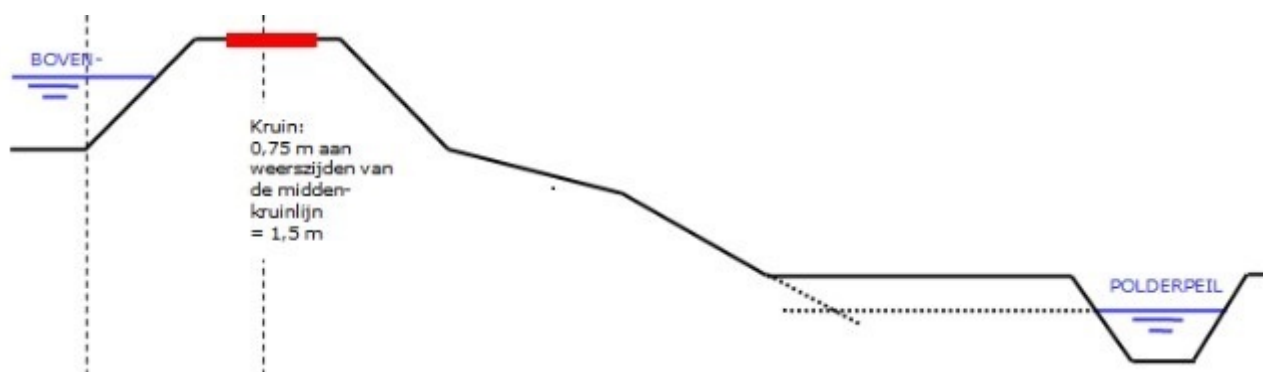
Toelichting op artikel 9.8: Bouwwerk met explosiegevaar bouwen

Bouwwerken met explosiegevaar zijn bijvoorbeeld een vuurwerkfabriek, een vuurwerkopslag of een tankstation.

Toelichting op subparagraaf 9.2.1.3: Bouwen bij de waterkering

Toelichting op artikel 9.9: Bouwen op de kruin van de waterkering

De kruin is het gebied boven op de waterkering. Dit gebied is een strook grond van 1,5 meter breed.

De kruin is een belangrijk deel van de waterkering. Daarom wil Rijnland vooraf beoordelen of bouwen daar kan en wat de voorwaarden zijn. Voor het maken van een bouwwerk op de kruin van een waterkering is dus een vergunning nodig.

Toelichting op artikel 9.10: Bouwwerken groter dan 20 m² op de waterkering

Grote bouwwerken op een waterkering geven risico's:

- Er kunnen negatieve gevolgen zijn voor de stabiliteit van de waterkering. De waterkering moet stabiel en stevig blijven.
- Een groter bouwwerk kan teveel zetting in de waterkering veroorzaken. Zetting betekent dat water en lucht uit de grond wordt geperst door het samendrukken van de grond.
- Een bouwwerk kan in de weg staan bij het onderhoud en de controle van de waterkering.

Daarom wil Rijnland vooraf beoordelen of bouwen op een waterkering kan en wat de voorwaarden zijn. Voor een groter bouwwerk in de kernzone en de beschermingszone van een waterkering is dus een vergunning nodig.

Toelichting op artikel 9.11: Bouwen op een waterkering, zware materialen

Een zwaarder bouwwerk op een waterkering geeft risico's

- Een bouwwerk gemaakt van zwaardere materialen kan een negatief gevolg hebben voor de stabiliteit van de waterkering. De waterkering moet stabiel en stevig blijven.
- Een zwaarder bouwwerk kan ook teveel zetting in de waterkering veroorzaken. Zetting betekent dat water en lucht uit de grond wordt geperst door het samendrukken van de grond.

Daarom wil Rijnland vooraf beoordelen of bouwen op de waterkering kan en wat de voorwaarden zijn. Voor een zwaarder bouwwerk in de kernzone en de beschermingszone van een waterkering is dus een vergunning nodig.

Toelichting op artikel 9.12: Beschoeiing of damwand maken in het binnentalud van de waterkering

Een beschoeiing of een damwand kan een negatief gevolg hebben voor de stabiliteit van de waterkering. De waterkering moet stabiel en stevig blijven. In het binnentalud van de waterkering zijn de risico's groot. Daarom wil Rijnland vooraf beoordelen of dit kan en wat de voorwaarden zijn. Voor een beschoeiing of damwand in het binnentalud van een waterkering is dus een vergunning nodig.

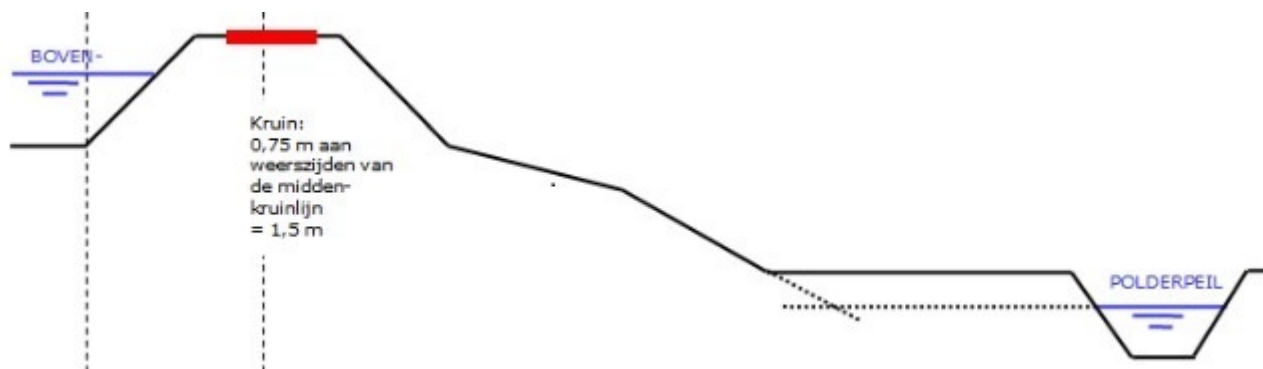
Toelichting op artikel 9.13: Beschoeiing of damwand maken in het buitentalud of op de kruin van de waterkering

Beschoeiingen en damwanden in het buitentalud of op de kruin van een waterkering kunnen negatieve gevolgen hebben voor de stabiliteit van de waterkering. De waterkering moet stabiel en stevig blijven.

Een lichter bouwwerk geeft een klein risico. Denk bij zo'n lichter bouwwerk aan houten palen met een grond dicht waterdoorlatend doek of met houten planken/schotten. Omdat er een klein risico is, is voor een lichter bouwwerk geen vergunning nodig.

Een zwaarder bouwwerk zorgt voor een groter risico. Daarom wil Rijnland vooraf beoordelen of dit kan en wat de voorwaarden zijn. Voor een zwaardere beschoeiing of zwaardere damwand in het buitentalud of op de kruin van een waterkering is dus een vergunning nodig.

De kruin is een 1,5 meter brede zone boven op de waterkering.

Toelichting op artikel 9.14: Beschoeiing of damwand maken, met ankers in het leggerprofiel van de waterkering

Beschoeiingen en damwanden kunnen negatieve gevolgen hebben voor de stabiliteit van de waterkering. De waterkering moet stabiel en stevig blijven. De risico's zijn groot als hierbij (schot)ankers in het leggerprofiel komen. Daarom wil Rijnland vooraf beoordelen of dit kan en wat de voorwaarden zijn. Voor een beschoeiing of damwand met ankers in het leggerprofiel van een waterkering is dus een vergunning nodig.

Toelichting op artikel 9.15: Bouwwerk met explosiegevaar bouwen

Bouwwerken met explosiegevaar zijn bijvoorbeeld een vuurwerkfabriek, een vuurwerkopslag of een tankstation.

Toelichting op subparagraaf 9.2.1.4: Bouwen bij oppervlaktewater

Toelichting op artikel 9.16: Bouwen bij een belangrijk oppervlaktewater

Rijnland is verantwoordelijk voor het onderhouden van de belangrijke oppervlaktewateren. Onderhoud en controle is vanaf de kant meestal goedkoper dan vanaf het water. Op plekken waar nu onderhoud en controle vanaf de kant mogelijk is, wil Rijnland dat graag zo houden. Het is dan ook belangrijk dat die plekken in de toekomst vrij blijven. Daarom is een vergunning nodig voor het bouwen in de kernzone en de beschermingszone bij deze belangrijke oppervlaktewateren.

Voor straatmeubilair is geen vergunning nodig, want dit zijn vaak kleine bouwwerken. Bijvoorbeeld: straatverlichting, naamborden, wegwijzers, bankjes en vuilnisbakken. Bij dit soort kleine bouwwerken blijft onderhoud en controle vanaf de kant wel mogelijk.

Toelichting op artikel 9.17: Brug of ander bouwwerk met ondersteunende constructie

In een belangrijk oppervlaktewater kan een ondersteunend bouwwerk een negatief effect hebben op de doorstroming van het water. Daarom wil Rijnland vooraf beoordelen of dit kan en wat de voorwaarden zijn. Voor het maken van een ondersteunend bouwwerk is dus een vergunning nodig. Belangrijk: een brughoofd is geen ondersteunend bouwwerk. Het maken van een brughoofd vindt Rijnland een demping.

Toelichting op artikel 9.18: Brug of ander bouwwerk lager dan 1 meter van de waterspiegel

Een brug of een ander bouwwerk boven een belangrijk oppervlaktewater kan het onderhoud van dat oppervlaktewater moeilijk maken. Rijnland doet het onderhoud namelijk vaak vanaf een boot. Varen lukt alleen als een brug of bouwwerk over het water niet te laag is.

De afstand tussen de waterspiegel bij zomerpeil en de onderkant van de brug of het bouwwerk moet daarom minimaal 1 meter zijn. Dit geldt over de hele breedte van het oppervlaktewater. Als een brug of een bouwwerk lager is dan wil Rijnland vooraf beoordelen of varen om het onderhoud te doen nog mogelijk is. Daarom is voor een lage brug of een laag bouwwerk een vergunning nodig.

De hoogte van 1 meter meet Rijnland tussen de onderkant van de brug of het bouwwerk en de waterspiegel bij het zomerpeil. Dit zomerpeil is niet overal hetzelfde. Het juiste zomerpeil staat in het geldende peilbesluit. De peilbesluiten staan op onze website www.rijnland.net.

Toelichting op paragraaf 9.2.2: Beoordelen van de vergunningaanvraag

Toelichting op subparagraaf 9.2.2.1: Beoordeling van de vergunningaanvraag algemeen

Toelichting op artikel 9.19: Beoordelen van de vergunningaanvraag

Deze artikelen gebruikt Rijnland om een vergunningaanvraag te beoordelen. Voldoet een vergunningaanvraag hieraan, dan verleent Rijnland de vergunning.

Toelichting op subparagraaf 9.2.2.2: Beoordelen van de vergunningaanvraag bouwen bij de zeewering

Toelichting op artikel 9.20: Bouwwerk en afslag van de kust

Op het strand verplaatst het zand door wind en water. Dit is belangrijk voor de duinen, want zo groeien ze of worden ze kleiner. Dit is een normaal proces, dat zorgt voor een veilige zeewering.

Met afslag van de kust bedoelt Rijnland dat een harde storm zorgt voor het losslaan, wegwaaien of wegspoelen van een deel van de duinen. Voor een veilige zeewering is het belangrijk dat een bouwwerk tijdens zware stormen deze normale afslag van de kust niet tegenhoudt.

Toelichting op artikel 9.21: Bouwwerk valt bij afslag uit elkaar

Een gebouw kan de normale afslag van de duinen tegenhouden. En dat maakt de zeewering zwakker en minder veilig. Daarom moet een bouwwerk bij afslag van de duinen in delen uit elkaar vallen.

Toelichting op artikel 9.22: Nieuw bouwwerk binnen bebouwde deel zeewering

Een voorgevelrooilijn is een denkbeeldige lijn waarachter een initiatiefnemer een gebouw mag bouwen. Het is de lijn waarop meestal de voorgevel van de woning staat. Soms ligt de voorgevelrooilijn voor de voorgevel van de woning. De

woning is dan dus niet op de voorgevelrooilijn gebouwd, maar daarachter. De ligging van de voorgevelrooilijn staat meestal in het gemeentelijke bestemmingsplan, of in de gemeentelijke bouwverordening.

Toelichting op artikel 9.23: Nieuw bouwwerk buiten bebouwde deel zeewering

Op het strand verplaatst het zand door wind en water. Dit is belangrijk voor de duinen, want zo groeien en de duinen of worden ze kleiner. Dit is een normaal proces, dat zorgt voor een veilige zeewering.

Buiten het bebouwde deel van de zeewering kan een bouwwerk het verplaatsen van het zand moeilijker maken. De gebieden waar nog geen bouwwerken staan wil Rijnland daarom ook zo leeg mogelijk houden. Er mogen dus geen nieuwe bouwwerken komen buiten het bebouwde deel van de zeewering.

Er is één uitzondering: Het mag wel als het nieuwe gebouw een belangrijke maatschappelijke functie heeft. Dit geldt *niet* voor gebouwen met een recreatieve of vergelijkbare functie. Deze gebouwen kunnen wel een belangrijke maatschappelijke functie hebben, maar kunnen ook ergens ander worden gebouwd.

Toelichting op artikel 9.26: Bouwwerk op het strand

Rijnland wil de zeewering stabiel en stevig houden. Voor de duinen is het belangrijk dat de wind en het water het zand verplaatsen. Zo groeien de duinen of worden ze kleiner. Dit is een natuurlijk proces. Daarom moet het zand vrij onder een bouwwerk kunnen bewegen.

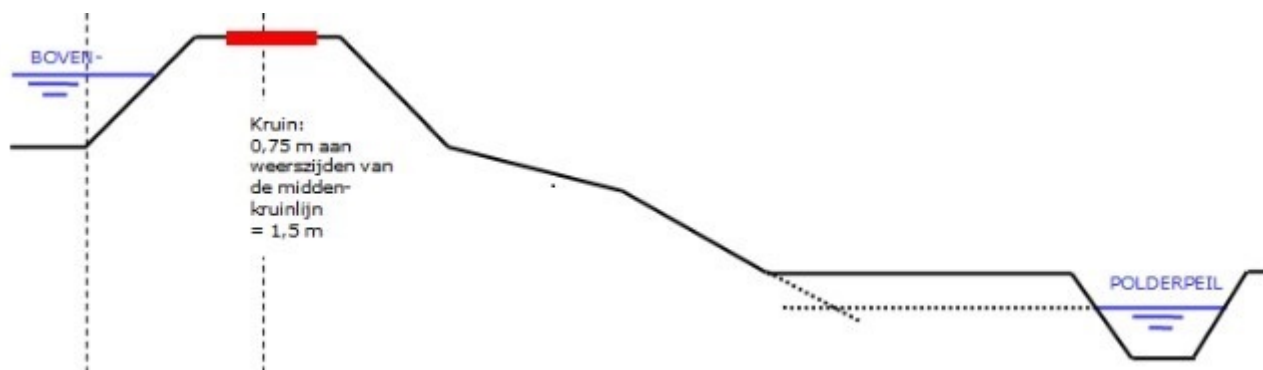
Toelichting op artikel 9.27: Bouwwerk op het strand tussen 1 november en 1 februari

Rijnland wil de zeewering stabiel en stevig houden. Voor de duinen is het belangrijk dat de wind en het water het zand verplaatsen. Zo groeien de duinen of worden ze kleiner. Dit is een natuurlijk proces. Dit is vooral belangrijk in de periode met zware stormen tussen 1 november en 1 februari. Dan is het belangrijk dat er genoeg afstand is tussen de bouwwerken. En dat het bouwwerk op voldoende afstand van de duinvoet staat.

Toelichting op subparagraaf 9.2.2.3: Beoordelen van de vergunningaanvraag bouwen bij de waterkering

Toelichting op artikel 9.29: Niet op de kruin bouwen

De kruin is het gebied boven op de waterkering. Dit gebied is een strook grond van 1,5 meter breed. De kruin is een belangrijk deel van de waterkering. De precieze plek van de kruin van elke waterkering staat in de legger.

Toelichting op artikel 9.30: Aanbouwen bij bestaand bouwwerk

Bij het maken van een aanbouw past de initiatiefnemer een bestaand bouwwerk aan. Het is niet redelijk als Rijnland hier net zo streng is als bij nieuwbouw op een waterkering. Een aanbouw maken mag daarom als wordt voldaan aan de voorwaarden uit dit artikel.

Toelichting op artikel 9.31: Nieuw bouwwerk binnen bebouwde deel waterkering

Binnen het bebouwde deel van een waterkering staan vaak al bouwwerken. Daarom is Rijnland minder streng als hier nieuwe bouwwerken bij komen. Buiten het profiel van vrije ruimte mag een initiatiefnemer daarom een nieuw bouwwerk maken.

Binnen het profiel van vrije ruimte vindt Rijnland een nieuw bouwwerk goed als de initiatiefnemer zorgt voor een vervangende waterkering. De initiatiefnemer moet dan wel bewijzen dat de vervangende waterkering minimaal 100 jaar sterk genoeg blijft.

Toelichting op artikel 9.32: Nieuw bouwwerk buiten bebouwde deel waterkering

Rijnland wil buiten het bebouwde deel van de waterkering liever geen bouwwerken. Bouwwerken kunnen namelijk het onderhoud van de waterkering lastiger en duurder maken.

Binnen het profiel van vrije ruimte kan Rijnland bijvoorbeeld deze bouwwerken wel toestaan:

- bruggen en aquaducten bij rijkswegen en provinciale wegen;
- poldergemalen.

De initiatiefnemer zorgt dan wel voor een vervangende waterkering. En hij bewijst dat de vervangende waterkering minimaal 100 jaar sterk genoeg blijft.

Toelichting op artikel 9.33: Verplaatsen van de waterkering voor een bouwwerk

Om een bouwwerk op een bepaalde plaats te kunnen bouwen, is het soms nodig om de zones van een waterkering en de waterkering zelf te verplaatsen. Dit is belangrijk voor personen of organisaties die grond of een gebouw hebben in de buurt van de waterkering. Zij kunnen namelijk in de toekomst te maken krijgen met strengere eisen. Daarom is het belangrijk dat zij akkoord zijn met de verplaatsing. Voorbeeld van strengere eisen: Een stuk grond komt in de beschermingszone te liggen. Daar gelden strengere regels voor allerlei activiteiten.

Rijnland beoordeelt altijd of het verplaatsen van de waterkering echt nodig is. En ook hoeveel duurder het onderhoud van de waterkering wordt.

Toelichting op subparagraaf 9.2.2.4: Beoordelen van de vergunninaanvraag bouwen bij oppervlaktewater

Toelichting op artikel 9.35: Afstand tussen de waterspiegel en een brug of ander bouwwerk

Voor het uitvoeren van onderhoud is het nodig dat er op belangrijk oppervlaktewater gevaren kan worden. Dit lukt altijd als het bouwwerk minimaal 1 meter boven de waterspiegel ligt. Rijnland heeft daarom de voorkeur voor een minimale hoogte van 1 meter. Soms is een minimale hoogte van 1 meter niet haalbaar en/of technisch moeilijk te maken. Denk bijvoorbeeld aan gebieden met een kleine drooglegging. In die gevallen kan Rijnland een kleinere hoogte toestaan.

Toelichting op artikel 9.36: Ondersteunende constructie brug of ander bouwwerk

Een bouwwerk dat het hele oppervlaktewater bedekt, heeft soms een ondersteuning nodig die in het oppervlaktewater staat. Door zo'n ondersteunende constructie kan het water minder makkelijk stromen. Het water kan gaan stuwen waardoor een hoogteverschil ontstaat in het oppervlaktewater. Dit hoogteverschil noemt Rijnland verval.

De invloed op de doorstroming van één of meer ondersteunende constructies kan groot zijn. Rijnland wil daarom in een belangrijke oppervlaktewater liever alleen bouwwerken zonder ondersteuning.

Soms staat Rijnland ondersteunende constructies toch toe. Maar alleen als het verval in het oppervlaktewater niet te groot wordt. Want door het verval wordt het waterpeil hoger. Dit kan wateroverlast veroorzaken.

Het is moeilijk om vooraf aan te geven of een verval te groot wordt. Dat hangt af van de plaatselijke situatie. Bijvoorbeeld:

- een klein verval kan grote gevolgen hebben in het boezemsysteem. Dat komt door de grote lengte van dit systeem. In zo'n geval vindt Rijnland alleen een heel klein verval goed.
- hoeveel verval Rijnland kan toestaan in een poldersysteem hangt van veel zaken af. De grootte van het peilgebied is bijvoorbeeld belangrijk. Maar ook hoeveel ondersteunende constructies er al zijn of nog worden verwacht.

Daarom beoordeelt Rijnland bij elke aanvraag of het verval niet te groot wordt. Dit doet Rijnland met vastgestelde rekenmodellen. In het algemeen geldt dat het aantal ondersteunende constructies en hun grootte zo klein mogelijk moet blijven. Op die manier houdt Rijnland het verval in het oppervlaktewater ook zo klein mogelijk.

Toelichting op paragraaf 9.2.3: Voorschriften in de vergunning

Toelichting op subparagraaf 9.2.3.1: Voorschriften voor bouwen bij de zeewering

Toelichting op artikel 9.37: Voorschriften in de vergunning

Het is belangrijk dat de duinen kunnen groeien. Zeker met de verwachte verdere stijging van de zeespiegel. Duinen groeien doordat de wind en het water zand verplaatsen. Rijnland volgt deze natuurlijke groei van de duinen met voorspellingen, trendberekeningen en de ontwikkelingen in duingebieden die ernaast liggen.

Bouwwerken maken het groeien van de duinen moeilijker. Daarom kunnen in de vergunning voorschriften komen over het bouwen en verplaatsen van bouwwerken.

Toelichting op subparagraaf 9.2.3.3: Voorschriften voor bouwen bij oppervlaktewater

Toelichting op artikel 9.39: Voorschriften in de vergunning

In de vergunning staan de voorschriften die zorgen dat een bouwwerk geen nadelige gevolgen heeft voor het goed werken van het watersysteem.

Het bouwwerk (a, b, c en d)

Rijnland kan in de vergunning deze voorschriften zetten om te voorkomen dat het verval in het oppervlaktewater te groot wordt. En ze zorgen ervoor dat Rijnland het oppervlaktewater kan blijven controleren en onderhouden.

Hoogte (e)

Dit voorschrift zorgt ervoor dat Rijnland het onderhoud van het oppervlaktewater varend kan blijven doen.

Bescherming van de bodem en de oever (f)

Rijnland kan in de vergunning voorschriften zetten voor extra bescherming van de bodem en de oever. Dat doet Rijnland om deze reden: De maximale stroomsnelheid van het oppervlaktewater is meestal kleiner dan 20 centimeter per seconde. Soms staat Rijnland een groot verval in het oppervlaktewater toe. Hierdoor kan het water sneller gaan stromen. Extra bescherming van de bodem en de oever kan dan nodig zijn om uitschuren van het onderwaterprofiel en het onderwatertalud te voorkomen.

Toelichting op afdeling 9.3: Voorwaarden zonder vergunning

Toelichting op paragraaf 9.3.2: Voorwaarden bouwen in de zeewering

Toelichting op subparagraaf 9.3.2.1: Seizoensgebouwen op het strand

Toelichting op artikel 9.42: Wanneer gelden deze voorwaarden

Seizoensgebouwen staan alleen op het strand in de periode van 1 februari tot 1 november. Een seizoensgebouw is bijvoorbeeld een strandtent of surfpaviljoen.

Rijnland verwacht dat deze gebouwen niet schadelijk zijn voor de waterkering, zolang Rijnland de zeewering kan blijven controleren en onderhouden. Onderdelen van de seizoensgebouwen blijven vaak het hele jaar op het strand aanwezig. Dit zijn bijvoorbeeld de paalconstructies, niet-onderheide funderingsplaten, vloeren en terrassen. Ze hebben geen grote invloed op de zeewering. Toch is het wel belangrijk om aan een aantal voorwaarden te voldoen.

Toelichting op subparagraaf 9.3.2.2: Binnen bebouwde deel zeewering

Toelichting op subsubparagraaf 9.3.2.2.1: Nieuw bouwwerk van licht materiaal

Toelichting op artikel 9.47: Wanneer gelden deze voorwaarden

Een licht bouwwerk zoals een schuur geeft weinig risico voor de zeewering. Het heeft bijna geen invloed op de sterkte van de zeewering. Het is wel belangrijk dat een licht bouwwerk aan een aantal voorwaarden voldoet.

Toelichting op artikel 9.48: Vloer

Voorbeelden van deze losse onderdelen zijn: klinkers, kleine betonnen platen of houten vlonders.

Toelichting op artikel 9.49: Dijk-in-duin-constructies

Rijnland heeft dijk-in-duin-constructies in Noordwijk en Katwijk. Daar ligt onder een in verhouding dunne zandlaag een dijk die voor de bescherming zorgt. Rijnland heeft een extra voorwaarde voor het plaatsen van palen in zo'n dijk-in-duin-constructie.

Toelichting op paragraaf 9.3.3: Voorwaarden voor bouwen bij waterkering

Toelichting op subparagraaf 9.3.3.1: Nieuw bouwwerk van licht materiaal

Toelichting op artikel 9.54: Wanneer gelden deze voorwaarden

Een nieuw bouwwerk van lichte materialen is bijvoorbeeld een schuur of een steiger boven land. Zo'n klein bouwwerk van hout, kunststof of een ander licht materiaal weegt weinig. Het heeft ook geen of alleen een lichte fundering. Daarom geeft een licht bouwwerk weinig risico voor de sterkte van de waterkering.

Toelichting op artikel 9.55: Werkzaamheden melden

De initiatiefnemer meldt het bouwen bij een waterkering. Hiervoor zijn een aantal redenen. Zo weet Rijnland waar bij een waterkering wordt gebouwd. Rijnland zet deze bouwwerken ook in het beheerregister van de legger keringen van Rijnland.

Rijnland kan tijdens de werkzaamheden toezicht houden. Dat is nodig om deze redenen:

- Bouwen bij een waterkering kan voor zetting zorgen en negatieve gevolgen hebben voor de stabiliteit van de waterkering. De waterkering moet stabiel en stevig blijven.
- Het toekomstige bouwwerk kan de controle van de waterkering door Rijnland moeilijker maken.

Toelichting op artikel 9.56: Wat moet de initiatiefnemer melden

Met de technische beschrijving bedoelt Rijnland bijvoorbeeld:

- de maten van het bouwwerk;

- hoe hoog het bouwwerk ligt ten opzichte van het maaiveld;
- een omschrijving van de mogelijke fundering.

Toelichting op subparagraaf 9.3.3.2: Beschoeiing of damwand

Toelichting op artikel 9.60: Werkzaamheden melden

De initiatiefnemer meldt het maken van een beschoeiing of damwand bij een waterkering. Hiervoor zijn een aantal redenen. Zo weet Rijnland waar bij een waterkering wordt gebouwd. Rijnland zet deze bouwwerken ook in het beheerregister van de legger keringen van Rijnland. Rijnland kan tijdens de werkzaamheden toezicht houden. Dat is nodig om deze redenen:

- Bouwen bij een waterkering kan voor zetting zorgen en negatieve gevolgen hebben voor de stabiliteit van de waterkering. De waterkering moet stabiel en stevig blijven.
- Het toekomstige bouwwerk kan de controle van de waterkering door Rijnland moeilijker maken.

Toelichting op artikel 9.61: Wat moet de initiatiefnemer melden

Met de technische beschrijving bedoelt Rijnland bijvoorbeeld de maten van het bouwwerk en hoe hoog het bouwwerk ligt ten opzichte van het maaiveld

Toelichting op afdeling 9.4: Verdere uitwerking van de zorgplicht voor bouwen

Toelichting op paragraaf 9.4.1: Verdere uitwerking zorgplicht voor bouwen in de zeewering

Toelichting op artikel 9.73: Verdere uitwerking van de zorgplicht

Zorgplicht

Voor alle activiteiten geldt een zorgplicht. Hiermee wil Rijnland nadelen voor het watersysteem voorkomen. Meer informatie over de zorgplicht staat in afdeling 1.4 van deze waterschapsverordening.

Voor eenvoudige activiteiten met weinig risico geldt alleen een zorgplicht. Er is dus geen vergunning nodig en er gelden geen voorwaarden zonder vergunning. Dit betekent dat de initiatiefnemer zelf mag bedenken hoe een werk wordt uitgevoerd. Van Rijnland mag alles, zolang het watersysteem maar goed blijft functioneren.

De zorgplicht geeft ruimte voor eigen verantwoordelijkheid. De initiatiefnemer krijgt hierbij vertrouwen en verantwoordelijkheid. Ontstaat er toch een probleem in het watersysteem, dan lost de initiatiefnemer het probleem zelf op.

Verdere uitwerking van de zorgplicht

Soms wil een initiatiefnemer graag zeker weten dat zijn activiteiten voldoen aan de zorgplicht. Om meer zekerheid te geven, heeft Rijnland voor een aantal activiteiten een verdere uitwerking van de zorgplicht. In deze paragraaf staat zo'n verdere uitwerking van de zorgplicht.

Wordt gewerkt volgens de artikelen in deze paragraaf, dan voldoet u automatisch aan de zorgplicht. Het is dus een altijd goedgekeurde werkwijze. Maar het is niet verplicht om de activiteiten op deze manier uit te voeren. U mag ook vanuit uw eigen verantwoordelijkheid kiezen voor een andere manier van werken. Om zo op een andere manier te voldoen aan de zorgplicht.

Toelichting op artikel 9.74: Seizoensgebouwen op het strand

Om deze redenen is het belangrijk dat er minimaal 3 meter afstand is tussen een bouwwerk en de duinvoet of het hek langs de duinen:

- Als een bouwwerk te dicht bij de duinvoet staat, dan waait achter het bouwwerk teveel zand weg.
- Planten die op de zeewering groeien ontwikkelen goed als er regelmatig zout zeewater overheen waait. Dit noemt Rijnland zoute spray. Bouwwerken die dicht bij de duinvoet staan houden deze zoute spray tegen.
- Rijnland moet genoeg ruimte hebben om de zeewering te kunnen controleren en onderhouden.

Toelichting op artikel 9.75: Voorwerpen op het strand plaatsen

Met voorwerpen bedoelt Rijnland bijvoorbeeld: lantaarnpalen, banken, prullenbakken, wegwijsborden, een kunstwerk.

Toelichting op paragraaf 9.4.2: Verdere uitwerking zorgplicht voor bouwen bij de waterkering

Toelichting op artikel 9.76: Verdere uitwerking van de zorgplicht

Zorgplicht

Voor alle activiteiten geldt een zorgplicht. Hiermee wil Rijnland nadelen voor het watersysteem voorkomen. Meer informatie over de zorgplicht staat in afdeling 1.4 van deze waterschapsverordening.

Voor eenvoudige activiteiten met weinig risico geldt alleen een zorgplicht. Er is dus geen vergunning nodig en er gelden geen voorwaarden zonder vergunning. Dit betekent dat de initiatiefnemer zelf mag bedenken hoe een werk wordt uitgevoerd. Van Rijnland mag alles, zolang het watersysteem maar goed blijft functioneren.

De zorgplicht geeft ruimte voor eigen verantwoordelijkheid. De initiatiefnemer krijgt hierbij vertrouwen en verantwoordelijkheid. Ontstaat er toch een probleem in het watersysteem, dan lost de initiatiefnemer het probleem zelf op.

Verdere uitwerking van de zorgplicht

Soms wil een initiatiefnemer graag zeker weten dat zijn activiteiten voldoen aan de zorgplicht. Om meer zekerheid te geven, heeft Rijnland voor een aantal activiteiten een verdere uitwerking van de zorgplicht. In deze paragraaf staat zo'n verdere uitwerking van de zorgplicht.

Wordt gewerkt volgens de artikelen in deze paragraaf, dan voldoet u automatisch aan de zorgplicht. Het is dus een altijd goedgekeurde werkwijze. Maar het is niet verplicht om de activiteiten op deze manier uit te voeren. U mag ook vanuit uw eigen verantwoordelijkheid kiezen voor een andere manier van werken. Om zo op een andere manier te voldoen aan de zorgplicht.

Toelichting op artikel 9.77: Losse palen, hekken en andere voorwerpen plaatsen

Met voorwerpen bedoelt Rijnland bijvoorbeeld: lantaarnpalen, banken, prullenbakken, wegwijsborden, kunst.

De fundering is de basis waarop de paal steunt. In de bouw noemt men dit vaak de poer.

Toelichting op paragraaf 9.4.3: Verdere uitwerking zorgplicht voor bouwen in oppervlaktewater

Toelichting op subparagraaf 9.4.3.1: Algemeen

Toelichting op artikel 9.78: Verdere uitwerking van de zorgplicht

Zorgplicht

Voor alle activiteiten geldt een zorgplicht. Hiermee wil Rijnland nadelen voor het watersysteem voorkomen. Meer informatie over de zorgplicht staat in afdeling 1.4 van deze waterschapsverordening.

Voor eenvoudige activiteiten met weinig risico geldt alleen een zorgplicht. Er is dus geen vergunning nodig en er gelden geen voorwaarden zonder vergunning. Dit betekent dat de initiatiefnemer zelf mag bedenken hoe een werk wordt uitgevoerd. Van Rijnland mag alles, zolang het watersysteem maar goed blijft functioneren.

De zorgplicht geeft ruimte voor eigen verantwoordelijkheid. De initiatiefnemer krijgt hierbij vertrouwen en verantwoordelijkheid. Ontstaat er toch een probleem in het watersysteem, dan lost de initiatiefnemer het probleem zelf op.

Verdere uitwerking van de zorgplicht

Soms wil een initiatiefnemer graag zeker weten dat zijn activiteiten voldoen aan de zorgplicht. Om meer zekerheid te geven, heeft Rijnland voor een aantal activiteiten een verdere uitwerking van de zorgplicht. In deze paragraaf staat zo'n verdere uitwerking van de zorgplicht.

Wordt gewerkt volgens de artikelen in deze paragraaf, dan voldoet u automatisch aan de zorgplicht. Het is dus een altijd goedgekeurde werkwijze. Maar het is niet verplicht om de activiteiten op deze manier uit te voeren. U mag ook vanuit uw eigen verantwoordelijkheid kiezen voor een andere manier van werken. Om zo op een andere manier te voldoen aan de zorgplicht.

Toelichting op subparagraaf 9.4.3.2: Brug of ander bouwwerk over het oppervlaktewater bouwen

Toelichting op artikel 9.79: Bouwen over belangrijk oppervlaktewater

Behalve een brug zijn er ook andere bouwwerken die helemaal over het water worden gebouwd. Zo'n bouwwerk over het water noemt Rijnland ook wel een overkluizing.

Toelichting op artikel 9.80: Bouwen over een overig oppervlaktewater

Behalve een brug zijn er ook andere bouwwerken die helemaal over het water worden gebouwd. Zo'n bouwwerk over het water noemt Rijnland ook wel een overkluizing.

Toelichting op subparagraaf 9.4.3.3: Steiger, meerpaal of aanmeervoorziening bouwen

Toelichting op artikel 9.81: Steiger bouwen

De afstand tussen de steiger en een steiger die ernaast ligt wordt evenwijdig aan de oeverlijn gemeten.

Toelichting op artikel 9.82: Meerpaal bouwen

In een breedte van minimaal 67% van de totale breedte van het oppervlaktewater staan geen voorwerpen. Zo'n voorwerp is bijvoorbeeld om de meerpaal met dat wat aan de meerpaal vastligt, zoals boten of andere vaartuigen. Deze breedte is aaneengesloten, dus zonder onderbrekingen. Zo blijft er voldoende ruimte over om langs de meerpaal te kunnen varen.

Toelichting op subparagraaf 9.4.3.4: Ander bouwwerk maken

Toelichting op artikel 9.84: Voorwerp plaatsen

Met voorwerpen bedoelt Rijnland bijvoorbeeld: lantaarnpalen, banken, prullenbakken, wegwijsborden, kunst.

Door een strook grond vrij te houden blijft het voor Rijnland mogelijk om het onderhoud van het oppervlaktewater vanaf de kant te doen. De insteek is het punt waar de schuine oever overgaat in het vlakke maaiveld.

Toelichting op artikel 9.85: Andere bouwwerken maken

Door een strook grond vrij te houden blijft het voor Rijnland mogelijk om het onderhoud van het oppervlaktewater vanaf de kant te doen.

Toelichting op hoofdstuk 10: Slopen en verwijderen

Toelichting op afdeling 10.1: Wanneer geldt dit hoofdstuk

Toelichting op artikel 10.1: Slopen en verwijderen

Onderdelen van een bouwwerk zijn bijvoorbeeld: een damwand, een leiding, een paal of een heipaal.

Toelichting op afdeling 10.2: Algemeen

Toelichting op artikel 10.2: Opdracht voor tijdelijk verwijderen bouwwerk of voorwerp

Rijnland beheert veel waterstaatswerken. Een waterstaatswerk is bijvoorbeeld:

- een oppervlaktewater,
- een bergingsgebied,
- een waterkering en de beschermingszones die daarbij horen,
- een ondersteunend kunstwerk, bijvoorbeeld een gemaal, stuw, sluis en inlaat.

Rijnland onderhoudt deze waterstaatswerken zodat de kwaliteit goed blijft. Het is belangrijk dat er tijdens het onderhoud niets in de weg staat. Daarom gebruikt het dagelijks bestuur van Rijnland dit artikel bijvoorbeeld in deze situaties:

- om het onderhoud aan een waterkering goed te kunnen doen, kan het nodig zijn dat een bouwwerk op die waterkering tijdelijk weg moet.
- als Rijnland een watergang gaat baggeren, dan moeten boten tijdelijk weg.
- als Rijnland een stuw gaat onderhouden, dan moet een woonboot die naast een stuw ligt tijdelijk weg.

Een eigenaar of gebruiker krijgt meestal een week de tijd om een bouwwerk of voorwerp weg te halen. Als er met spoed onderhoud nodig is, dan kunnen dijkgraaf en hoogheemraden de eigenaar of gebruiker verplichten om het bouwwerk of voorwerp direct te verwijderen.

Toelichting op afdeling 10.3: Vergunning

Toelichting op paragraaf 10.3.1: Wanneer is een vergunning nodig

Toelichting op artikel 10.3: Heipaal verwijderen

Het verwijderen van een heipaal kan de waterkering minder stevig maken. Rijnland wil daarom liever dat een al aanwezige heipaal in de waterkering blijft zitten. Als een heipaal toch weg moet, dan wil Rijnland eerst het risico voor de waterkering beoordelen. Daarom is hiervoor een vergunning nodig.

Toelichting op artikel 10.4: Damwand verwijderen

Het verwijderen van een damwand kan de waterkering minder stevig maken. Rijnland wil daarom liever dat een al aanwezige damwand in de waterkering blijft zitten. Als een damwand toch weg moet, dan wil Rijnland eerst het risico voor de waterkering beoordelen. Daarom is hiervoor een vergunning nodig.

Toelichting op artikel 10.5: Leiding verwijderen

Het verwijderen van een grote leiding kan de waterkering minder stevig maken. Rijnland wil daarom liever dat een al aanwezige leiding in de waterkering blijft zitten. Als een leiding toch weg moet, dan wil Rijnland eerst het risico voor de waterkering beoordelen. Daarom is hiervoor een vergunning nodig.

Toelichting op afdeling 10.4: Voorwaarden zonder vergunning

Toelichting op paragraaf 10.4.1: Op de waterkering

Toelichting op artikel 10.7: Voorwaarden verwijderen paal

Toelichting op artikel 10.7, tweede lid

Voor het verwijderen van een heipaal uit de kernzone en beschermingszone van een waterkering is een vergunning nodig. Dit staat in [artikel 10.3](#).

Toelichting op artikel 10.8: Vullen van gat in grond na verwijderen paal

Door het vullen van het gat in de grond met zwelklei blijft de waterkering stevig en stabiel.

Toelichting op paragraaf 10.4.2: In kwetsbaar kwelgebied

Toelichting op artikel 10.10: Manier van verwijderen heipaal

De heipaal op de juiste manier verwijderen, voorkomt in een kwetsbaar kwelgebied problemen door kwel.

Toelichting op artikel 10.11: Repareren van afsluitende bodemlaag bij verwijderen heipaal

De gaten in een afsluitende bodemlaag repareren met zwelklei voorkomt in een kwetsbaar kwelgebied problemen door kwel.

Toelichting op artikel 10.12: Manier van verwijderen damwand

De damwand op de juiste manier verwijderen, voorkomt in een kwetsbaar kwelgebied problemen door kwel.

Toelichting op artikel 10.13: Repareren afsluitende bodemlaag bij verwijderen damwand

De gaten in een afsluitende bodemlaag repareren met zwelklei voorkomt in een kwetsbaar kwelgebied problemen door kwel.

Toelichting op hoofdstuk 11: Waterberging niet meer gebruiken

Toelichting op afdeling 11.2: Vergunning

Toelichting op paragraaf 11.2.1: Wanneer is een vergunning nodig

Toelichting op artikel 11.2: Waterberging niet meer gebruiken

Een initiatiefnemer kan bij zijn werkzaamheden een nieuw hard oppervlak gaan maken. Door het maken van een hard oppervlak zakt de neerslag op die plek niet meer in de bodem, maar kan direct naar het oppervlaktewater gaan stromen. Dit veroorzaakt een peilstijging in het oppervlaktewater. Zo'n peilstijging gebeurt niet als de initiatiefnemer een waterberging maakt. De neerslag wordt dan in de waterberging opgevangen en stroomt vertraagd naar het oppervlaktewater. Rijnland verplicht een initiatiefnemer vaak om een waterberging te maken. Wordt zo'n waterberging niet meer gebruikt, dan stroomt de neerslag toch zonder vertraging naar het oppervlaktewateren. Dit kan wateroverlast geven. Rijnland wil dit vooraf goed bekijken en daarom is hiervoor een vergunning nodig.

Toelichting op paragraaf 11.2.2: Beoordelen van de vergunningaanvraag

Toelichting op artikel 11.3: Beoordelen van de vergunningaanvraag

Deze artikelen gebruikt Rijnland om een vergunningaanvraag te beoordelen. Voldoet een vergunningaanvraag hieraan, dan verleent Rijnland de vergunning.

Toelichting op artikel 11.4: Een vervangende waterberging maken

Als een waterberging niet meer wordt gebruikt, dan kan er wateroverlast ontstaan. Het maken van een vervangende waterberging zorgt dat die wateroverlast niet ontstaat. Voor het maken van een vervangende waterberging gelden dezelfde regels als voor het maken van een nieuwe waterberging. Die regels staan in hoofdstuk 41. Hierin staan 4 manieren om een vervangende waterberging te maken:

- graven van oppervlaktewater;
- afschrijven van een Berging Rekening Courant;
- gebruik maken van oppervlaktewater dat de afgelopen 5 jaar is gegraven;
- opnieuw op een andere manier een waterberging maken.

De waterberging is niet meer nodig als het hard oppervlak waarvoor de waterberging is gemaakt wordt verwijderd. Dan hoeft een initiatiefnemer geen vervangende waterberging te maken.

Toelichting op artikel 11.5: Geen te grote stijging van het waterpeil

Een te grote stijging van het waterpeil kan gaan zorgen voor wateroverlast.

Toelichting op paragraaf 11.2.3: Voorschriften in de vergunning

Toelichting op artikel 11.6: Voorschriften in de vergunning

In de vergunning komen voorschriften die ervoor zorgen dat het watersysteem goed kan blijven werken.

Plaats waar neerslag in oppervlaktewater komt

Het is belangrijk dat de initiatiefnemer het werkmaakt zoals dat in de vergunningaanvraag staat. Bij het beoordelen van de aanvraag gaat Rijnland namelijk uit van de plaats waar de neerslag in het oppervlaktewater komt. Er kan wateroverlast ontstaan als de initiatiefnemer het lozingspunt op een andere plaats maakt.

Vervangende waterberging

De plaats waar de initiatiefnemer de vervangende waterberging maakt is belangrijk. In de vergunning staat daarom waar de waterberging moet worden gemaakt en hoe groot deze minimaal moet zijn.

Volgorde uitvoering activiteiten

De volgorde waarin een initiatiefnemer de activiteiten uitvoert is belangrijk. Bijvoorbeeld dat de vervangende waterberging voor of gelijk met het verwijderen van de oude waterberging wordt gemaakt. Anders ontstaat er tijdelijk minder berging in het watersysteem. En dat kan zorgen voor lokale wateroverlast.

Toelichting op hoofdstuk 12: Onttrekken, retourneren en infiltreren van grondwater

Toelichting op afdeling 12.1: Algemeen

Toelichting op artikel 12.1: Activiteiten met grondwater

Het onttrekken, retourneren of infiltreren van grondwater kan gevolgen hebben voor de omgeving. Hoe groot de gevolgen zijn, hangt af van het gebied waar de initiatiefnemer de activiteit uitvoert. Rijnland heeft drie soorten gebieden:

- grondwaterbeschermingsgebieden of waterwingebieden;
- gebieden die kwetsbaar zijn voor grondwateronttrekkingen;
- gebieden zonder extra risico's voor grondwateronttrekkingen.

In deze gebieden gelden verschillende regels. Daarover gaat dit hoofdstuk.

Toelichting op afdeling 12.2: Vergunning

Toelichting op paragraaf 12.2.1: Wanneer is een vergunning nodig

Toelichting op subparagraaf 12.2.1.1: Gevolgen bij een waterkering

Toelichting op artikel 12.2: Grondwater onttrekken, retourneren of infiltreren bij een waterkering

Grondwater is al het water wat in de bodem aanwezig is. Freatisch grondwater is de bovenste laag van het grondwater. Deze laag komt je het eerst tegen als je graaft.

De grondwaterstand is het peil van het water dat in de bodem zit. Het is de hoogte van het grondwater ten opzichte van een bepaald punt, meestal het maaiveld. Grondwaterstand is hetzelfde als grondwaterpeil.

Grondwater onttrekken, retourneren of infiltreren in de buurt van een waterkering kan invloed hebben op de freatische grondwaterstand. Dit kan grote negatieve gevolgen hebben voor de stabiliteit van de waterkering. De waterkering moet stabiel en stevig blijven. Of er een risico is hangt af van bijvoorbeeld:

- de afstand tussen de plaats van de activiteit en de waterkering;
- de hoeveelheid grondwater waar mee wordt gewerkt;
- hoe de kering er uit ziet.

Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico voor de waterkering.

Toelichting op subparagraaf 12.2.1.2: Grondwater onttrekken voor planten of vee

Toelichting op subsubparagraaf 12.2.1.2.1: Algemeen

Toelichting op artikel 12.3: Grondwater onttrekken voor planten of vee

Soms gebruikt een initiatiefnemer grondwater voor planten of als drinkwater voor vee. Het is vaak een tijdelijke maatregel in droge periodes. Maar door de droogte kan er op meerdere plekken te weinig water zijn. Rijnland wil dat het grondwater dan op een slimme manier wordt gebruikt. Daarom zijn hier regels voor.

Toelichting op subsubparagraaf 12.2.1.2.2: In een grondwaterbeschermingsgebied of waterwingebied

Toelichting op artikel 12.4: Meer dan 5 m³ per uur onttrekken

In deze gebieden kan het onttrekken van meer dan 5 m³ grondwater per uur een risico zijn. Dit kan bijvoorbeeld invloed hebben op de zoetwatervoorraad in een gebied. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op artikel 12.5: Meer dan 2.500 m³ per maand onttrekken

In deze gebieden kan het onttrekken van meer dan 2500 m³ grondwater per maand een risico zijn. Dit kan bijvoorbeeld invloed hebben op de zoetwatervoorraad in een gebied. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op artikel 12.6: Meer dan 12.000 m³ per jaar onttrekken

In deze gebieden kan het onttrekken van meer dan 12.000 m³ grondwater per jaar een risico zijn. Dit kan bijvoorbeeld invloed hebben op de zoetwatervoorraad in een gebied. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op subsubparagraaf 12.2.1.2.3: In een gebied dat kwetsbaar is voor grondwateronttrekkingen

Toelichting op artikel 12.7: Meer dan 5 m³ per uur onttrekken

In deze gebieden kan het onttrekken van meer dan 5 m³ grondwater per uur een risico zijn. Bijvoorbeeld schade aan kwetsbare gebouwen of kwetsbare natuur. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op artikel 12.8: Meer dan 2.500 m³ per maand onttrekken

In deze gebieden kan het onttrekken van meer dan 2.500 m³ grondwater per maand een risico zijn. Bijvoorbeeld schade aan kwetsbare gebouwen of kwetsbare natuur. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op artikel 12.9: Meer dan 12.000 m³ per jaar onttrekken

In deze gebieden kan het onttrekken van meer dan 12.000 m³ grondwater per jaar een risico zijn. Bijvoorbeeld schade aan kwetsbare gebouwen of kwetsbare natuur. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op subsubparagraaf 12.2.1.2.4: In een gebied zonder extra risico's voor grondwateronttrekkingen

Toelichting op artikel 12.10: Meer dan 10 m³ per uur onttrekken

In deze gebieden kan het onttrekken van meer dan 10 m³ grondwater per uur een risico zijn. Bijvoorbeeld schade aan gebouwen of natuur. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op artikel 12.11: Meer dan 5.000 m³ per maand onttrekken

In deze gebieden kan het onttrekken van meer dan 5.000 m³ grondwater per maand een risico zijn. Bijvoorbeeld schade aan gebouwen of natuur. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op artikel 12.12: Meer dan 12.000 m³ per jaar onttrekken

In deze gebieden kan het onttrekken van meer dan 12.000 m³ grondwater per jaar een risico zijn. Bijvoorbeeld schade aan gebouwen of natuur. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op subparagraaf 12.2.1.3: Grondwater saneren

Toelichting op subsubparagraaf 12.2.1.3.1: Algemeen

Toelichting op artikel 12.13: Grondwater saneren

Bij een grondwatersanering wordt vervuild grondwater uit de bodem gehaald en schoon gemaakt. Vaak wordt gedurende een lange tijd veel grondwater onttrokken en geretourneerd. Omdat dit met een lage snelheid gebeurt, zijn de gevolgen voor de omgeving vaak klein.

Toelichting op subsubparagraaf 12.2.1.3.2: In een grondwaterbeschermingsgebied of waterwingebied

Toelichting op artikel 12.14: Langer dan zes maanden onttrekken

Bij een grondwatersanering wordt vervuild grondwater uit de bodem gehaald en schoon gemaakt. In een grondwaterbeschermingsgebied of waterwingebied kan het langer dan zes maanden onttrekken van grondwater een risico zijn. Dit kan bijvoorbeeld invloed hebben op de zoetwatervoorraad in een gebied. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op artikel 12.15: Meer dan 10 m³ per uur onttrekken

Bij een grondwatersanering wordt vervuild grondwater uit de bodem gehaald en schoon gemaakt. In een grondwaterbeschermingsgebied of waterwingebied kan het onttrekken van meer dan 10 m³ grondwater per uur een risico zijn. Dit kan bijvoorbeeld invloed hebben op de zoetwatervoorraad in een gebied. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op artikel 12.16: Meer dan 5.000 m³ per maand onttrekken

Bij een grondwatersanering wordt vervuild grondwater uit de bodem gehaald en schoon gemaakt. In een grondwaterbeschermingsgebied of waterwingebied kan het onttrekken van meer dan 5.000 m³ grondwater per maand een risico zijn. Dit kan bijvoorbeeld invloed hebben op de zoetwatervoorraad in een gebied. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op artikel 12.17: Meer dan 20.000 m³ per jaar onttrekken

Bij een grondwatersanering wordt vervuild grondwater uit de bodem gehaald en schoon gemaakt. In een grondwaterbeschermingsgebied of waterwingebied kan het onttrekken van meer dan 20.000 m³ grondwater per jaar een risico zijn. Dit kan bijvoorbeeld invloed hebben op de zoetwatervoorraad in een gebied. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op subsubparagraaf 12.2.1.3.3: In een gebied dat kwetsbaar is voor grondwateronttrekkingen

Toelichting op artikel 12.18: Langer dan vier jaar onttrekken

Bij een grondwatersanering wordt vervuild grondwater uit de bodem gehaald en schoon gemaakt. In een gebied dat kwetsbaar is voor grondwateronttrekkingen kan het langer dan vier jaar onttrekken van grondwater een risico zijn. Er kan bijvoorbeeld schade ontstaan aan kwetsbare gebouwen of kwetsbare natuur. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op artikel 12.19: Meer dan 15 m³ per uur onttrekken

Bij een grondwatersanering wordt vervuild grondwater uit de bodem gehaald en schoon gemaakt. In een gebied dat kwetsbaar is voor grondwateronttrekkingen kan het onttrekken van meer dan 15 m³ grondwater per uur een risico zijn. Er kan bijvoorbeeld schade ontstaan aan kwetsbare gebouwen of kwetsbare natuur. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op artikel 12.20: Meer dan 10.000 m³ per maand onttrekken

Bij een grondwatersanering wordt vervuild grondwater uit de bodem gehaald en schoon gemaakt. In een gebied dat kwetsbaar is voor grondwateronttrekkingen kan het onttrekken van meer dan 10.000 m³ grondwater per maand een risico zijn. Er kan bijvoorbeeld schade ontstaan aan kwetsbare gebouwen of kwetsbare natuur. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op artikel 12.21: Meer dan 200.000 m³ per jaar onttrekken

Bij een grondwatersanering wordt vervuild grondwater uit de bodem gehaald en schoon gemaakt. In een gebied dat kwetsbaar is voor grondwateronttrekkingen kan het onttrekken van meer dan 200.000 m³ grondwater per jaar een risico zijn. Er kan bijvoorbeeld schade ontstaan aan kwetsbare gebouwen of kwetsbare natuur. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op subsubparagraaf 12.2.1.3.4: In een gebied zonder extra risico's voor grondwateronttrekkingen

Toelichting op artikel 12.22: Langer dan vier jaar onttrekken

Bij een grondwatersanering wordt vervuild grondwater uit de bodem gehaald en schoon gemaakt. In een gebied zonder extra risico's voor grondwateronttrekkingen kan het langer dan vier jaar onttrekken van grondwater een risico zijn. Er kan bijvoorbeeld schade ontstaan aan gebouwen of natuur. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op artikel 12.23: Meer dan 25 m³ per uur onttrekken

Bij een grondwatersanering wordt vervuild grondwater uit de bodem gehaald en schoon gemaakt. In een gebied zonder extra risico's voor grondwateronttrekkingen kan het onttrekken van meer dan 25 m³ grondwater per uur een risico zijn. Er kan bijvoorbeeld schade ontstaan aan gebouwen of natuur. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op artikel 12.24: Meer dan 15.000 m³ per maand onttrekken

Bij een grondwatersanering wordt vervuild grondwater uit de bodem gehaald en schoon gemaakt. In een gebied zonder extra risico's voor grondwateronttrekkingen kan het onttrekken van meer dan 15.000 m³ grondwater per maand een risico zijn. Er kan bijvoorbeeld schade ontstaan aan gebouwen of natuur. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op artikel 12.25: Meer dan 300.000 m³ per jaar onttrekken

Bij een grondwatersanering wordt vervuild grondwater uit de bodem gehaald en schoon gemaakt. In een gebied zonder extra risico's voor grondwateronttrekkingen kan het onttrekken van meer dan 300.000 m³ grondwater per jaar een risico zijn. Er kan bijvoorbeeld schade ontstaan aan gebouwen of natuur. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op subparagraaf 12.2.1.4: Grondwater onttrekken of infiltreren voor een andere reden

Toelichting op subsubparagraaf 12.2.1.4.1: Algemeen

Toelichting op artikel 12.26: Grondwater onttrekken of infiltreren voor een andere reden

In subparagraaf 12.2.1.2 en subparagraaf 12.2.1.3 zijn regels opgenomen over het onttrekken en retourneren van grondwater om aan planten of vee te geven, of een grondwatersanering uit te voeren. In deze subparagraaf zijn regels opgenomen voor het onttrekken en infiltreren van grondwater voor andere redenen.

Een andere reden is bijvoorbeeld het drooghouden van een bouwput, kabelsleuf of leidingsleuf.

Toelichting op subsubparagraaf 12.2.1.4.2: In een grondwaterbeschermingsgebied of waterwingebied

Toelichting op artikel 12.28: Langer dan zes maanden onttrekken of infiltreren

In een grondwaterbeschermingsgebied of waterwingebied kan het langer dan zes maanden onttrekken of infiltreren van grondwater een risico zijn. Dit kan bijvoorbeeld invloed hebben op de zoetwatervoorraad in een gebied. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op artikel 12.29: Meer dan 10 m³ per uur onttrekken of infiltreren

In een grondwaterbeschermingsgebied of waterwingebied kan het onttrekken of infiltreren van meer dan 10 m³ grondwater per uur een risico zijn. Dit kan bijvoorbeeld invloed hebben op de zoetwatervoorraad in een gebied. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op artikel 12.30: Meer dan 5.000 m³ per maand onttrekken of infiltreren

In een grondwaterbeschermingsgebied of waterwingebied kan het onttrekken of infiltreren van meer dan 5.000 m³ grondwater per maand een risico zijn. Dit kan bijvoorbeeld invloed hebben op de zoetwatervoorraad in een gebied. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op artikel 12.31: Meer dan 20.000 m³ per jaar onttrekken of infiltreren

In een grondwaterbeschermingsgebied of waterwingebied kan het onttrekken of infiltreren van meer dan 20.000 m³ grondwater per jaar een risico zijn. Dit kan bijvoorbeeld invloed hebben op de zoetwatervoorraad in een gebied. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op subsubparagraaf 12.2.1.4.3: In een gebied dat kwetsbaar is voor grondwateronttrekkingen

Toelichting op artikel 12.32: Langer dan zes maanden onttrekken of infiltreren

In een gebied dat kwetsbaar is voor grondwateronttrekkingen kan het langer dan zes maanden onttrekken of infiltreren van grondwater een risico zijn. Dit kan bijvoorbeeld invloed hebben op kwetsbare bouwwerken of kwetsbare natuur. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op artikel 12.33: Meer dan 35 m³ per uur onttrekken of infiltreren

In een gebied dat kwetsbaar is voor grondwateronttrekkingen kan het onttrekken of infiltreren van meer dan 35 m³ grondwater per uur een risico zijn. Dit kan bijvoorbeeld invloed hebben op kwetsbare bouwwerken of kwetsbare natuur. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op artikel 12.34: Meer dan 10.000 m³ per maand onttrekken of infiltreren

In een gebied dat kwetsbaar is voor grondwateronttrekkingen kan het onttrekken of infiltreren van meer dan 10.000 m³ grondwater per maand een risico zijn. Dit kan bijvoorbeeld invloed hebben op kwetsbare bouwwerken of kwetsbare natuur. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op artikel 12.35: Meer dan 30.000 m³ per jaar onttrekken of infiltreren

In een gebied dat kwetsbaar is voor grondwateronttrekkingen kan het onttrekken of infiltreren van meer dan 30.000 m³ grondwater per jaar een risico zijn. Dit kan bijvoorbeeld invloed hebben op kwetsbare bouwwerken of kwetsbare natuur. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op subsubparagraaf 12.2.1.4.4: In een gebied zonder extra risico's voor grondwateronttrekkingen

Toelichting op artikel 12.36: Langer dan zes maanden onttrekken of infiltreren

In een gebied zonder extra risico's voor grondwateronttrekkingen kan het langer dan zes maanden onttrekken of infiltreren van grondwater een risico zijn. Dit kan bijvoorbeeld invloed hebben op bouwwerken of natuur. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op artikel 12.37: Meer dan 100 m³ per uur onttrekken of infiltreren

In een gebied zonder extra risico's voor grondwateronttrekkingen kan het onttrekken of infiltreren van meer dan 100 m³ grondwater per uur een risico zijn. Dit kan bijvoorbeeld invloed hebben op bouwwerken of natuur. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op artikel 12.38: Meer dan 40.000 m³ per maand onttrekken of infiltreren

In een gebied zonder extra risico's voor grondwateronttrekkingen kan het onttrekken of infiltreren van meer dan 40.000 m³ grondwater per maand een risico zijn. Dit kan bijvoorbeeld invloed hebben op bouwwerken of natuur. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op artikel 12.39: Meer dan 100.000 m³ per jaar onttrekken of infiltreren

In een gebied zonder extra risico's voor grondwateronttrekkingen kan het onttrekken of infiltreren van meer dan 100.000 m³ grondwater per jaar een risico zijn. Dit kan bijvoorbeeld invloed hebben op bouwwerken of natuur. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op paragraaf 12.2.2: Beoordelen van de vergunningaanvraag

Toelichting op artikel 12.41: Zo min mogelijk water onttrekken

Als een initiatiefnemer zo min mogelijk grondwater onttrekt dan blijft de invloed op de omgeving ook zo klein als mogelijk. Hoeveel water kan of moet worden onttrokken is elke keer anders. Dat hangt af van de omgeving en het doel van de onttrekking.

Toelichting op artikel 12.42: De voorraad zoet grondwater beschermen

De voorraad zoet grondwater in de bodem is belangrijk voor:

- het goed houden van de natuur;
- de drinkwatervoorziening, voedselproductie en andere industrie.

Daarom is het belangrijk dat niet al het zoete grondwater uit de bodem wordt onttrokken.

Toelichting op artikel 12.43: Negatieve gevolgen voorkomen

Negatieve gevolgen

Rijnland beoordeelt een vergunningaanvraag op mogelijke negatieve gevolgen. Rijnland verleent geen vergunning als:

- een onttrekking of infiltratie zorgt voor wateroverlast of waterschaarste.
- één of meer van deze onderwerpen belangrijker zijn:
 - 1°. het beschermen en het verbeteren van de chemische en ecologische kwaliteit van het grondwater;
 - 2°. de maatschappelijke functies van het grondwater;
 - 3°. de kosten, de sociaaleconomische gevolgen, de effecten op het milieu, de volksgezondheid en de natuur.

Rijnland kijkt ook naar de doelstellingen van de grondwaterrichtlijn van de Kader Richtlijn Water. Hierin staat dat een onttrekking of infiltratie niet mag zorgen voor het slechter worden van:

- de kwaliteit van het grondwater;

- de kwaliteit van de bodem;
- de ecologische situatie in de bodem.

Dit beoordeelt Rijnland zo:

- Onttrekken of infiltreren mag alleen als het risico op verspreiden van een verontreiniging die in de bodem zit niet te groot wordt.
- Infiltreren van hemelwater mag alleen als de kwaliteit van het grondwater niet slechter wordt.

Maatregelen

Een initiatiefnemer neemt maatregelen om negatieve gevolgen voor de bodem of het grondwater te voorkomen of kleiner te maken. Bijvoorbeeld deze maatregelen:

- Minder grondwater onttrekken door bijvoorbeeld: werken binnen damwanden, werken in den natte, onderwaterbeton gebruiken, de bodem injecteren. Dit zijn de civieltechnische of geohydrologische maatregelen.
- Grondwater retourneren om zo het grondwaterpeil zo min mogelijk te verlagen;
- Grondwater op zo'n manier onttrekken dat de gevolgen zo klein mogelijk zijn. Bijvoorbeeld door het grondwaterpeil omhoog te laten komen als er niet wordt gewerkt;
- Constructies maken die de fundering vervangen of ondersteunen;
- De natuur beregenen. Dit betekent water geven aan de natuur in plaats van of als aanvulling van de regen die valt;
- Isoleren van bodemverontreiniging met schermen;
- Infiltratie met hemelwater om dit water daarna weer te onttrekken.

In bijzondere situaties kan een schaderegeling ook een maatregel zijn. Maar eerst moet een initiatiefnemer kijken of negatieve gevolgen kunnen worden voorkomen.

Rijnland verleent geen vergunning als het onttrekken of infiltreren een verontreiniging van de bodem of het grondwater veroorzaakt. Het maakt niet uit of de verontreiniging al aanwezig is, of dat het een gevolg is van de onttrekking of infiltratie.

Toelichting op artikel 12.45: Grondwater gebruiken voor laagwaardige doelen

Een voorbeeld van het gebruiken van grondwater voor een laagwaardig doel is: grondwater gebruiken als koelwater of proceswater.

Een initiatiefnemer onderzoekt eerst of het gebruiken van grondwater voor een laagwaardig doel echt nodig is. Misschien kan het op een andere manier en is grondwater onttrekken niet nodig. Rijnland staat het onttrekken van grondwater voor een laagwaardig doel alleen toe als een andere manier van werken veel duurder is of minder duurzaam.

Toelichting op artikel 12.46: Strategische voorraad zoet grondwater beschermen

De provincie wil de strategische voorraad zoet grondwater zo veel mogelijk bewaren. Het onttrekken van zoet grondwater kan er namelijk voor zorgen dat zilt grondwater wordt aangetrokken. Zilt grondwater heeft een hoog zoutgehalte. Rijnland en de provincie willen verzilting van de bodem en het grondwater zoveel mogelijk voorkomen. Dus voorkomen dat het zoutgehalte in de bodem en het grondwater te hoog wordt. Daarom moet een initiatiefnemer grondwater dat uit de strategische voorraad zoet grondwater wordt onttrokken ook weer retourneren in de bodem.

Toelichting op artikel 12.47: Gevolgen beschrijven van het onttrekken en infiltreren van grondwater

Het onttrekken en infiltreren van grondwater heeft gevolgen voor:

- de natuurlijke grondwaterstand;

- de stijghoogte in het watervoerende pakket;
- de horizontale en verticale stroming van het grondwater.

Gevolgen voor de grondwaterstand en de stijghoogte

De initiatiefnemer beschrijft de gevolgen van de onttrekking en infiltratie voor de grondwaterstand en de stijghoogte. De initiatiefnemer beschrijft wat de gevolgen zijn en hoe groot die zijn. Hierbij gelden deze grenzen:

- de 5 centimeter verlagingslijn is de grens van het gebied waar een onttrekking invloed op heeft.
- de 5 centimeter verhogingslijn is de grens van het gebied waar een infiltratie invloed heeft.

In een bijzondere situatie kan een initiatiefnemer andere waarde dan 5 cm gebruiken.

Gevolgen voor de kwaliteit van het grondwater

De initiatiefnemer beschrijft welke gevolgen de onttrekking of infiltratie heeft en hoe groot die gevolgen zijn. De initiatiefnemer beschrijft ook de samenstelling en de kwaliteit van het grondwater dat wordt onttrokken of geïnfiltreerd. Het grondwater wordt daarvoor bijvoorbeeld onderzocht op de gehalten chloride, sulfaat, ijzer, zwevende stof, CZV en BZV.

Rijnland wil voorkomen dat de kwaliteit van het grondwater in de bodem slechter wordt door een infiltratie. Als het grondwater in het oppervlaktewater wordt geloosd, dan gebruikt Rijnland de samenstelling van het grondwater om de lozing te beoordelen.

Monitoringsplan en meetplan

Een monitoringsplan kan nodig zijn voor het beschrijven van de gevolgen van een onttrekking of infiltratie. In de vergunning staat of de initiatiefnemer een monitoringsplan moet maken en wat daar in moet staan.

Een meetplan met actiewaarden kan een onderdeel van het monitoringsplan zijn. Dat is vooral als er kwetsbare voorwerpen in het gebied aanwezig zijn. Dat zijn civieltechnische werken zoals bouwwerken, kunstwerken, waterkeringen en wegen. Zo'n meetplan bestaat bijvoorbeeld uit:

- Nulmetingen: grondwaterstanden, inmeten van hoogtepunten, opname maaiveld en bouwwerken (met fotografische vooropnamen);
- Meetplan grondwaterstanden, met actiewaarden;
- Meetplan zakbakens. Dat is om maaiveldhoogten en maaiveldzakkingen te meten en/of hoogtebouten voor bouwwerken te meten;
- Meetplan bodemvocht. Dat is vooral voor monumentale natuur (meestal bomen) om te bepalen wanneer water geven nodig is (een watergiftenplan);
- Meetplan waterkwaliteit.

Rapport bij tijdelijke bemalingen

De initiatiefnemer maakt een rapport voor de onderbouwing van een aanvraag voor een watervergunning, een bemalingsplan en een monitoringsplan voor tijdelijke bemalingen.

Het gaat om een rapport zoals dat staat in de 'Beoordelingsrichtlijn Tijdelijke bemalingen BRL SIKB 12010 en BRL SIKB 1202'. Het mag ook een rapport zijn van dezelfde kwaliteit.

Toelichting op artikel 12.48: Stoppen of minder grondwater gaan onttrekken of infiltreren

Stoppen van een lang durende onttrekking of infiltratie van grondwater kan negatieve gevolgen hebben voor de omgeving. Dat geldt ook voor minder grondwater onttrekken of infiltreren. De omgeving kan zich aan een lang durende

onttrekking of infiltratie aanpassen. Stoppen of minder onttrekken of infiltreren kan dan bijvoorbeeld invloed hebben op de grondwaterstand en het grondwaterstromingspatroon in de omgeving. Dit kan zorgen voor:

- grondwater overlast;
- zakkingen;
- rijzingen van het maaiveld;
- zettingsschade;
- waterkeringen die minder stabiel worden;
- kwaliteit van het oppervlaktewater die slechter wordt.

Daarom beschrijft een initiatiefnemer de gevolgen van het stoppen of minder onttrekken en infiltreren van grondwater.

Toelichting op artikel 12.49: Grondwater onttrekken voor planten

Een initiatiefnemer onderzoekt eerst of hij oppervlaktewater kan gebruiken om planten water te geven. Soms kan dat niet omdat er bijvoorbeeld niet genoeg oppervlaktewater in de buurt aanwezig is. Of de kwaliteit van het oppervlaktewater is niet goed genoeg. Dan mag de initiatiefnemer grondwater onttrekken om planten water te geven. Dit mag alleen grondwater zijn uit het eerste watervoerende pakket. Alleen in bijzondere situaties mag een initiatiefnemer grondwater uit het tweede watervoerende pakket onttrekken.

Ook voor glastuinbouw geldt dat een initiatiefnemer eerst onderzoekt of hij oppervlaktewater aan de planten kan geven. Als dat niet mogelijk is, kijkt de initiatiefnemer of hij opgeslagen hemelwater kan gebruiken. Pas als dat ook niet mogelijk is, mag grondwater worden gebruikt. Ook hierbij geldt dat het grondwater moet zijn uit het eerste watervoerende pakket. Alleen in bijzondere situaties mag een initiatiefnemer grondwater uit het tweede watervoerende pakket onttrekken.

Toelichting op paragraaf 12.2.3: Voorschriften in de vergunning

Toelichting op artikel 12.50: Voorschriften in de vergunning

Startmelding en eindmelding

In de vergunning kunnen ook voorschriften staan over het doen van een startmelding en eindmelding. In principe doet een initiatiefnemer minimaal vijf dagen voor de start van de activiteiten een startmelding en vijf dagen na het einde van de werkzaamheden een eindmelding.

Jaaropgave grondwateronttrekking

De initiatiefnemer geeft daarnaast elk jaar en aan het einde van de werkzaamheden aan Rijnland door:

- de hoeveelheid grondwater die is onttrokken, geretourneerd of geïnfiltreerd;
- de kwaliteit van het geïnfiltreerde water.

Rijnland heeft hiervoor een formulier jaaropgave grondwateronttrekking. Dit formulier kan de initiatiefnemer online invullen, of downloaden en handmatig invullen. Het formulier is te vinden op onze website: [Jaaropgave grondwateronttrekking](#)

Toelichting op paragraaf 12.2.4: Vergunningaanvraag

Toelichting op artikel 12.50a: Aanvraagvereisten omgevingsvergunning wateronttrekkingsactiviteiten

Dit artikel is ontleend aan de Omgevingsregeling.

Toelichting op afdeling 12.3: Voorwaarden zonder vergunning

Toelichting op paragraaf 12.3.1: Grondwater saneren

Toelichting op artikel 12.51: Wanneer gelden deze voorwaarden

Bij het saneren van grondwater wordt vervuild grondwater uit de bodem gehaald, schoon gemaakt en weer terug in de bodem gebracht. Er wordt vaak voor een lange tijd veel grondwater onttrokken en weer geretourneerd. Dit gebeurt met een lage snelheid. Daarom zijn de gevolgen voor de omgeving vaak klein.

Toelichting op artikel 12.52: Saneren in een grondwaterbeschermingsgebied of waterwingebied

In een grondwaterbeschermingsgebied of waterwingebied kan het onttrekken en retourneren van grondwater negatieve gevolgen hebben. Bijvoorbeeld voor de voorraad zoet water in zo'n gebied. Het risico op negatieve gevolgen is klein als een initiatiefnemer zich houdt aan de voorwaarden van Rijnland.

Toelichting op artikel 12.53: Saneren in een gebied dat kwetsbaar is voor grondwateronttrekkingen

In een gebied dat kwetsbaar is voor grondwateronttrekkingen kan het onttrekken en retourneren van grondwater negatieve gevolgen hebben. Bijvoorbeeld voor kwetsbare bouwwerken of kwetsbare natuur in zo'n gebied. Het risico op negatieve gevolgen is klein als een initiatiefnemer zich houdt aan de voorwaarden van Rijnland.

Toelichting op artikel 12.54: Saneren in een gebied zonder extra risico's voor grondwateronttrekkingen

In een gebied zonder extra risico's voor grondwateronttrekkingen kan het onttrekken en retourneren van grondwater toch negatieve gevolgen hebben. Bijvoorbeeld voor de bouwwerken of de natuur. Het risico op negatieve gevolgen is klein als een initiatiefnemer zich houdt aan de voorwaarden van Rijnland.

Toelichting op paragraaf 12.3.2: Grondwater onttrekken, retourneren of infiltreren voor een andere reden

Toelichting op artikel 12.55: Wanneer gelden deze voorwaarden

In deze paragraaf staan de regels voor het onttrekken, retourneren en infiltreren van grondwater voor andere redenen dan vee of planten water geven of grondwater saneren. Zo'n andere reden is bijvoorbeeld het drooghouden van een bouwput, kabelsleuf of leidingsleuf.

Toelichting op artikel 12.56: Onttrekken, retourneren of infiltreren in een grondwaterbeschermingsgebied of waterwingebied

In een grondwaterbeschermingsgebied of waterwingebied kan het onttrekken, retourneren of infiltreren van grondwater negatieve gevolgen hebben. Bijvoorbeeld voor de voorraad zoetwater in zo'n gebied. Het risico op negatieve gevolgen is klein als een initiatiefnemer zich houdt aan de voorwaarden van Rijnland.

Toelichting op artikel 12.57: Onttrekken, retourneren of infiltreren in een gebied dat kwetsbaar is voor grondwateronttrekkingen

In een gebied dat kwetsbaar is voor grondwateronttrekkingen kan het onttrekken, retourneren of infiltreren van grondwater negatieve gevolgen hebben. Bijvoorbeeld voor kwetsbare bouwwerken of kwetsbare natuur. Het risico op negatieve gevolgen is klein als een initiatiefnemer zich houdt aan de voorwaarden van Rijnland.

Toelichting op artikel 12.58: Onttrekken, retourneren of infiltreren in een gebied zonder extra risico's voor grondwateronttrekkingen

In een gebied zonder extra risico's voor grondwateronttrekkingen kan het onttrekken, retourneren en infiltreren van grondwater toch negatieve gevolgen hebben. Bijvoorbeeld voor de bouwwerken of de natuur. Het risico op negatieve gevolgen is klein als een initiatiefnemer zich houdt aan de voorwaarden van Rijnland.

Toelichting op paragraaf 12.3.3: Voorwaarden onttrekken, retourneren of infiltreren van grondwater

Toelichting op subparagraaf 12.3.3.1: Het werk melden

Toelichting op artikel 12.59: Tijdstip van melden

In artikel 3.2 van deze verordening staat dat de initiatiefnemer een activiteit twee weken voor de start van het werk bij Rijnland meldt. Voor het onttrekken, retourneren en infiltreren van grondwater is dit anders. Dit moet zes weken van tevoren worden gemeld.

Toelichting op artikel 12.60: Wat moet de initiatiefnemer melden

Bemalingsadvies

In een bemalingsadvies staat veel informatie. Voor een aantal onderdelen staat hieronder een toelichting.

b6. De te verwachten gevolgen

Voor het werk start, moeten de te verwachten negatieve gevolgen van het onttrekken duidelijk zijn. Wat deze gevolgen kunnen zijn, hangt af van de omgeving en de hoeveelheid water waar mee gewerkt wordt. Het gaat hierbij onder andere om gevolgen voor:

- De grondwaterstanden;
- De grondwaterstijghoogten;
- De kwaliteit van het grondwatersysteem en het oppervlaktewatersysteem. Bijvoorbeeld de verandering van kwel en de infiltratiesituatie;
- De plaats van het grensvlak tussen zoet water en zout water;
- Archeologisch erfgoed;
- Natuur, landbouw en openbaar groen buiten het perceel waar de activiteit plaatsvindt;
- De zetting van het maaiveld;
- Waterkeringen;
- Funderingen en gebouwen (bijvoorbeeld het droogvallen van houten palen of het optreden van verschilzettingen);
- Andere infrastructuur zoals wegen, spoorwegen of waterleidingen;
- Andere grondwateronttrekkingen in de omgeving;
- Verplaatsing van grondwaterverontreinigingen;
- De grondwaterkwaliteit.

In het bemalingsadvies maakt de initiatiefnemer de gevolgen van de activiteiten duidelijk:

- Tot de 5 centimeter verlagingslijn of verhogingslijn van de freatische grondwaterstand;
- Tot de 5 centimeter stijghoogte in het watervoerende pakket bij een spanningsbemaling;

De initiatiefnemer let hierbij op de invloed van bestaande onttrekkingen en infiltraties.

b7. Negatieve gevolgen voorkomen of kleiner maken

De initiatiefnemer neemt maatregelen om mogelijke negatieve gevolgen te voorkomen of de gevolgen kleiner te maken. Dit kan bijvoorbeeld door:

- Civieltechnische of geohydrologische maatregelen. Denk daarbij aan werken binnen damwanden, werken in den natte, onderwaterbeton gebruiken of de bodem injecteren;

- Het retourneren van onttrokken grondwater om zo de (gevolgen van) het verlagen van het grondwaterpeil te verminderen;
- Het grondwater zo slim mogelijk onttrekken. Bijvoorbeeld door het grondwaterpeil omhoog te laten komen tijdens onderbrekingen in het werk;
- Constructies gebruiken waarbij de fundering wordt vervangen of ondersteund;
- Hemelwater infiltreren met het doel om dit water later weer te onttrekken.
- • Andere maatregelen. Bijvoorbeeld het beregenen van de natuur. Dit betekent water geven aan de natuur in plaats van of als aanvulling van de regen die valt. Of een bodemverontreiniging isoleren met schermen;
- Een schaderegeling. Dit kan in een bijzondere situatie een mogelijkheid zijn. Maar eerst kijkt de initiatiefnemer of schade kan worden voorkomen;

c7. Bemalingsplan met monitoringsplan

De omgeving kan een reden zijn voor het opnemen van actiewaarden. Bijvoorbeeld wanneer er kwetsbare gebouwen, kunstwerken, waterkeringen, wegen of grondwaterverontreinigingen aanwezig zijn.

Onderbouwen met een rapportage

De initiatiefnemer geeft een uitleg voor de melding van een grondwateronttrekking met een rapportage volgens de 'Beoordelingsrichtlijn Tijdelijke bemalingen BRL SIKG 12010 en BRL SIKB 12020'. Of op een manier die je met deze richtlijn kunt vergelijken.

De BRL SIKG 12010 is te zien via deze link: [Grond uit baggerspecie; bewaking van de beweringsprocessen zandscheiding, rijping en landfarming. GVCD \(sikb.nl\)](#)

De BRL SIKB 12020 is te zien via deze link: [Grond uit baggerspecie; bewaking van de beweringsprocessen zandscheiding, rijping en landfarming. GVCD \(sikb.nl\)](#)

Toelichting op subparagraaf 12.3.3.3: Andere voorwaarden

Toelichting op artikel 12.64: Volgens de beoordelingsrichtlijn SIKB werken

Rijnland wil gelijkheid brengen in het toetsingskader en sluit zich daarom aan bij:

- de Beoordelingsrichtlijn SIKB 12000 Tijdelijke grondwaterbemaling; en
- de Besluitvorming uitvoeringsmethode Tijdelijke grondwaterbemalingen (BUM TM).

De beoordelingsrichtlijn SIKB 12000 is te zien via deze link: [Grond uit baggerspecie; bewaking van de beweringsprocessen zandscheiding, rijping en landfarming. GVCD \(sikb.nl\)](#)

Toelichting op artikel 12.65: Freatische grondwaterstand of stijghoogte verlagen

Freatisch grondwater is de bovenste laag van het grondwater. Deze laag kom je het eerst tegen als je graaft.

Toelichting op artikel 12.68: Hulpmiddelen grondwateronttrekking verwijderen

De gaten moeten worden dichtgemaakt zodat er geen uitwisseling tussen verschillende watervoerende pakketten kan plaatsvinden.

Toelichting op artikel 12.71: Onttrekken uit een strategische voorraad zoet grondwater

In beleid van de provincie staat dat de strategische voorraad zoet grondwater zo veel mogelijk moet blijven zoals die nu is. De provincie wil voorkomen dat deze zoetwatervoorraad zouter wordt door activiteiten in het bodemsysteem of het grondwatersysteem. Daarom moet een initiatiefnemer grondwater dat is onttrokken uit de strategische voorraad zoet grondwater ook weer helemaal retourneren.

Toelichting op afdeling 12.4: Verdere uitwerking van de zorgplicht

Toelichting op paragraaf 12.4.1: Het werk melden

Toelichting op artikel 12.73: Het werk melden

Ook als het werk onder de zorgplicht valt, meldt de initiatiefnemer het werk bij Rijnland. Deze meldplicht is daarmee een uitzondering omdat er normaal geen meldplicht geldt als een activiteit onder de zorgplicht valt.

Toelichting op paragraaf 12.4.2: Verdere uitwerking van de zorgplicht

Toelichting op subparagraaf 12.4.2.1: Algemeen

Toelichting op artikel 12.76: Verdere uitwerking van de zorgplicht

Zorgplicht

Voor alle activiteiten geldt een zorgplicht. Hiermee wil Rijnland nadelen voor het watersysteem voorkomen. Meer informatie over de zorgplicht staat in afdeling 1.4 van deze waterschapsverordening.

Voor eenvoudige activiteiten met weinig risico geldt alleen een zorgplicht. Er is dus geen vergunning nodig en er gelden geen voorwaarden zonder vergunning. Dit betekent dat de initiatiefnemer zelf mag bedenken hoe een werk wordt uitgevoerd. Van Rijnland mag alles, zolang het watersysteem maar goed blijft functioneren.

De zorgplicht geeft ruimte voor eigen verantwoordelijkheid. De initiatiefnemer krijgt hierbij vertrouwen en verantwoordelijkheid. Ontstaat er toch een probleem in het watersysteem, dan lost de initiatiefnemer het probleem zelf op.

Verdere uitwerking van de zorgplicht

Soms wil een initiatiefnemer graag zeker weten dat zijn activiteiten voldoen aan de zorgplicht. Om meer zekerheid te geven, heeft Rijnland voor een aantal activiteiten een verdere uitwerking van de zorgplicht. In deze paragraaf staat zo'n verdere uitwerking van de zorgplicht.

Wordt gewerkt volgens de artikelen in deze paragraaf, dan voldoet u automatisch aan de zorgplicht. Het is dus een altijd goedgekeurde werkwijze. Maar het is niet verplicht om de activiteiten op deze manier uit te voeren. U mag ook vanuit uw eigen verantwoordelijkheid kiezen voor een andere manier van werken. Om zo op een andere manier te voldoen aan de zorgplicht.

Toelichting op subparagraaf 12.4.2.2: bouwputbemaling bij waterkering of kwetsbare bebouwing

Bij een bouwputbemaling onttrekt de initiatiefnemer:

- grondwater uit een bouwput; of
- grondwater uit de bodem naast en onder een bouwput. Dit noemt Rijnland een spanningsbemaling.

Toelichting op hoofdstuk 13: Graven

Toelichting op afdeling 13.2: Vergunning

Toelichting op paragraaf 13.2.1: Wanneer is een vergunning nodig

Toelichting op subparagraaf 13.2.1.1: Graven van en in oppervlaktewater

Toelichting op artikel 13.2: Oppervlaktewater dieper graven dan 2,5 meter

Oppervlaktewater dat dieper is dan 2,5 meter is meestal een diepe plas. Zo'n diepe plas wordt vaak gebruikt voor zandwinning. Er zijn risico's bij het graven van een diepe plas:

- de kwelsituatie en infiltratiesituatie in de omgeving kan veranderen;
- grondwaterstromen van verschillende kwaliteit kunnen bij elkaar komen.

Het is belangrijk dat het talud van een diepe plas stabiel is. En niet zal wegzakken in de diepe plas. Dit is extra belangrijk voor een diepe plas in de buurt van een waterkering.

Daarom is voor het graven van oppervlaktewater dieper dan 2,5 meter een vergunning nodig. De diepte van het water wordt gemeten vanaf de waterspiegel.

Toelichting op artikel 13.3: Belangrijk oppervlaktewater

Er is een vergunning nodig voor:

- graven van een nieuw belangrijk oppervlaktewater;
- graven om een belangrijk oppervlaktewater aan te passen. Bijvoorbeeld:
 - 1°. breder of dieper maken;
 - 2°. flauwer maken van het talud.

In het Rijnlandse gebied zijn belangrijke oppervlaktewateren. Die noemt Rijnland zo omdat ze extra belangrijk zijn voor de aanvoer en de afvoer van water in een groot gebied. Voor deze oppervlaktewateren is het belangrijk dat ze zo groot worden dat de aanvoer en afvoer van al het water goed mogelijk is.

Rijnland onderhoudt de belangrijke oppervlaktewateren zelf. Rijnland wilt het onderhoud goed kunnen uitvoeren én de kosten voor het onderhoud zo laag mogelijk houden. Daarom noemt Rijnland een oppervlaktewater alleen 'belangrijk' als dat oppervlaktewater nodig is voor de aanvoer en afvoer van water voor een groter gebied.

Toelichting op artikel 13.4: Overig oppervlaktewater in kwetsbaar kwelgebied

Er is een vergunning nodig voor:

- graven van een nieuw overig oppervlaktewater in een kwetsbaar kwelgebied, of
- graven om een overig oppervlaktewater in een kwetsbaar kwelgebied aan te passen. Bijvoorbeeld:
 - 1°. breder of dieper maken;
 - 2°. het flauwer maken van het talud.

Een kwetsbaar kwelgebied is een gebied met sterke (zilte) kwel. Kwel betekent dat er grondwater onder drukverschil vanuit de bodem omhoog komt. Graven in de bodem van zo'n gebied kan zorgen voor nog meer (zilte) kwel. Door het graven van water in een kwetsbaar kwelgebied kan de bodem ook opbarsten. Bij opbarsten wordt de druk omhoog van het diepere grondwater te groot, waardoor de bodem kan gaan scheuren. Het grondwater komt dan omhoog. Dit verstoort het evenwicht in het oppervlaktewater en de kwaliteit van het oppervlaktewater kan slechter worden.

Daarom controleert Rijnland in een kwetsbaar kwelgebied goed of de diepte van een overig oppervlaktewater het opbarsten van de bodem kan veroorzaken. Vaak is het in kwetsbaar kwelgebied niet mogelijk om een oppervlaktewater te maken dat diep is of een brede bodem heeft.

Toelichting op subparagraaf 13.2.1.2: Graven in de zeekering

Toelichting op artikel 13.5: Graven om delfstoffen of specie te winnen

De zeewering moet stabiel en stevig blijven. Graven voor het winnen van delfstoffen kan een groot risico zijn voor de stabiliteit van de zeewering bij de dijk-in-duinconstructies van Noordwijk en Katwijk. Daarom is er hiervoor een vergunning nodig.

Toelichting op artikel 13.7: Graven buiten bebouwde deel zeewering

Rijnland wil dat de zeewering buiten het bebouwde deel van een kustplaats op een natuurlijke manier beweegt. Dit betekent dat zand zich zo veel mogelijk op een natuurlijke manier kan verplaatsen. Daarom is altijd een vergunning nodig voor graven buiten het bebouwde deel van een kustplaats.

Toelichting op subparagraaf 13.2.1.3: Graven in een waterkering

Toelichting op artikel 13.9: Graven om delfstoffen of specie te winnen

Een waterkering moet stabiel en stevig blijven. Graven voor het winnen van delfstoffen kan een groot risico zijn voor de stabiliteit van een waterkering. Daarom is er hiervoor een vergunning nodig.

Toelichting op subparagraaf 13.2.1.4: Graven in kwetsbaar kwelgebied

Toelichting op artikel 13.14: Dieper dan 1,5 meter graven in kwetsbaar kwelgebied

Graven in een kwetsbaar kwelgebied kan zorgen voor meer kwel of het opbarsten van de bodem. Kwel betekent dat er grondwater onder drukverschil vanuit de bodem omhoog komt. Bij opbarsten wordt de druk omhoog van het diepere grondwater te groot, waardoor de bodem kan gaan scheuren. Het grondwater komt dan omhoog. Daarom is hiervoor een vergunning nodig.

Toelichting op paragraaf 13.2.2: Beoordelen van de vergunningaanvraag

Toelichting op subparagraaf 13.2.2.1: Beoordelen van de vergunningaanvraag algemeen

Toelichting op artikel 13.15: Beoordelen van de vergunningaanvraag

Deze artikelen gebruikt Rijnland om een vergunningaanvraag te beoordelen. Voldoet een vergunningaanvraag hieraan, dan verleent Rijnland de vergunning.

Toelichting op subparagraaf 13.2.2.2: Beoordelen van de vergunningaanvraag voor graven van en in oppervlaktewater

Toelichting op artikel 13.16: Nieuw belangrijk oppervlaktewater graven

Rijnland onderhoudt de belangrijke oppervlaktewateren zelf. Rijnland wilt het onderhoud goed kunnen uitvoeren én de kosten voor het onderhoud zo laag mogelijk houden. Daarom noemt Rijnland een oppervlaktewater alleen 'belangrijk' als dit nodig is voor de aanvoer en afvoer van water voor een groter gebied. Dit betekent dat een initiatiefnemer alleen een nieuw belangrijk oppervlaktewater mag graven voor bijvoorbeeld:

- bij het inrichten van een nieuw watersysteem; of,
- bij dempen van een bestaand belangrijk oppervlaktewater. Dit gebeurt alleen bij het verplaatsen van een oppervlaktewater.

Toelichting op subparagraaf 13.2.2.3: Beoordelen van de vergunningaanvraag voor graven in de zeewering

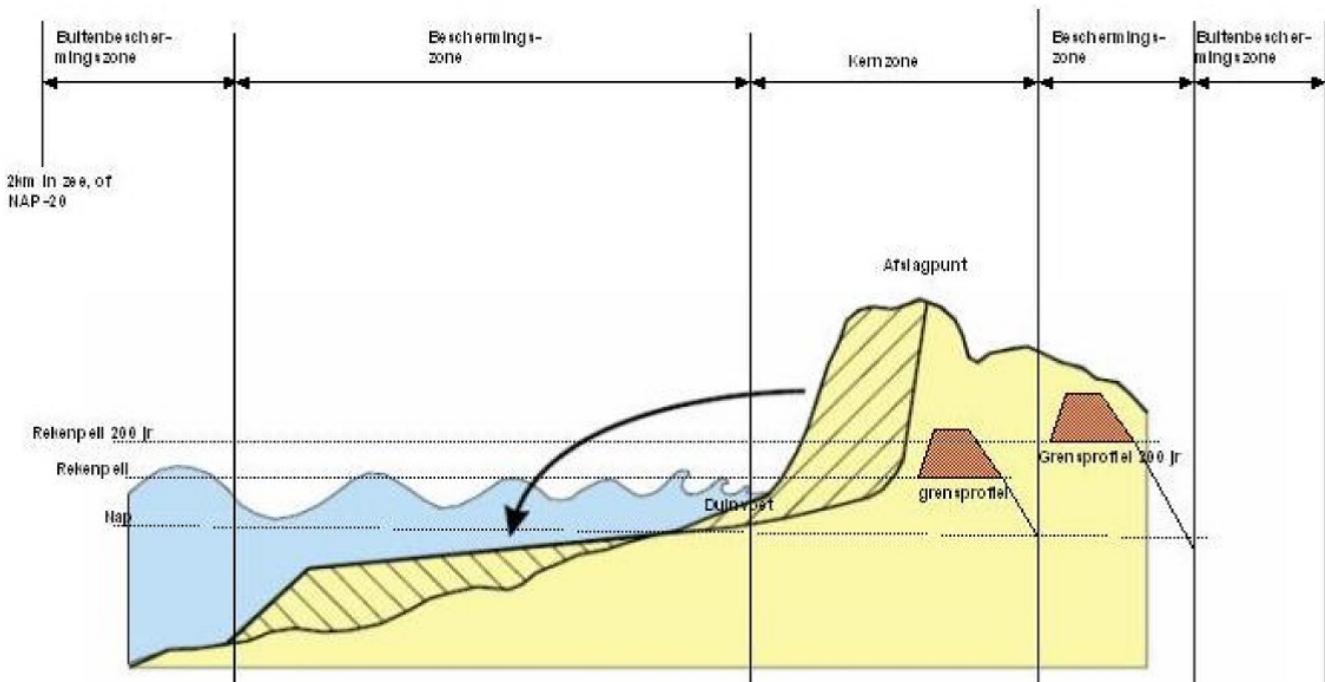
Toelichting op artikel 13.19: Weggehaalde grond blijft aanwezig

De weggehaalde grond blijft liggen binnen de zone waaruit het is weg gegraven. Dus:

- graven in de kernzone: de grond moet binnen de kernzone blijven.
- graven in een beschermingszone: de grond moet binnen die beschermingszone blijven.

Toelichting op artikel 13.20: Niet graven in het grensprofiel

De zeewering bestaat uit verschillende zones. Om een overstroming te voorkomen moet in elke zone van de zeewering een minimale hoeveel zand aanwezig zijn. Dit is de hoeveelheid zand die minstens aanwezig blijft na een storm met een vastgestelde windkracht. Rijnland noemt deze minimale hoeveelheid zand het grensprofiel.

Toelichting op subparagraaf 13.2.2.4: Beoordelen van de vergunningaanvraag voor graven in de waterkering

Toelichting op artikel 13.24: Verplaatsen van de waterkering

Soms moeten zones van een waterkering of de waterkering zelf worden verplaatst. Bijvoorbeeld voor het plaatsen van een bouwwerk. Rijnland onderzoekt dan eerst:

- is het verplaatsen van de waterkering echt nodig;
- zijn personen en organisaties voor wie dit belangrijk is het hiermee eens. Want bij ontwikkelingen in de toekomst kunnen zij hierdoor met strengere eisen te maken krijgen;
- worden de kosten voor bijvoorbeeld het onderhoud van de waterkering niet te hoog.

Toelichting op paragraaf 13.2.3: Voorschriften in de vergunning

Toelichting op artikel 13.28: Extra voorschriften voor graven van en in oppervlaktewater

Plaats van het oppervlaktewater (a)

De plaats waar een nieuw oppervlaktewater wordt gegraven is belangrijk. Daarom beoordeelt Rijnland de plaats die in de vergunningaanvraag staat. Daarom wordt ook voorgeschreven dat de initiatiefnemer het water graaft op de plek die Rijnland heeft beoordeeld.

Grootte en vorm van het oppervlaktewater (b + c)

De grootte van een oppervlaktewater is om de volgende redenen belangrijk:

- de breedte van de bodem en de diepte van het oppervlaktewater zeggen iets over het risico op het ontstaan van kwel en het opbarsten van de waterbodem;
- de breedte van de bodem, en de diepte en breedte van het oppervlaktewater zijn belangrijk voor de aanvoercapaciteit en de afvoercapaciteit van het oppervlaktewater;
- De breedte van de bodem, en de diepte en breedte van het oppervlaktewater zijn belangrijk voor de mogelijkheden van planten en dieren om in dat oppervlaktewater te leven.

Kwel betekent dat er grondwater onder drukverschil vanuit de bodem omhoog komt. Bij opbarsten wordt de druk omhoog van het diepere grondwater te groot, waardoor de bodem kan gaan scheuren. Het grondwater komt dan omhoog.

Rijnland bekijkt bij elk te graven oppervlaktewater welke grootte nodig is.

- Voor een belangrijk oppervlaktewater gaat Rijnland uit van deze maten:
 - 1°. de aanlegdiepte is minimaal 1,10 meter;
 - 2°. de breedte van de waterbodem is minimaal 40 centimeter;
 - 3°. de breedte van het oppervlaktewater is minimaal 7 meter, gemeten op de waterspiegel bij winterpeil.
- Voor een overig oppervlaktewater gaat Rijnland uit van de maten uit [artikel 13.33](#).

Stevigheid van het talud (d)

Vooraf voor dieper oppervlaktewater is het belangrijk dat het talud stevig en stabiel is. Zo wordt gezorgd dat de oevers niet kunnen afschuiven in het water. Daarom kan hierover een voorschrift staan in de vergunning.

Gevolgen voor de omgeving (e)

Diepe plassen en zandwinplassen kunnen een negatieve invloed hebben het grondwater en de waterkeringen in de buurt. Daarom kunnen hierover voorschriften staan in de vergunning.

De initiatiefnemer moet vooraf laten zien wat de gevolgen zijn van het graven van een diepe plas of zandwinplas. Die gevolgen kunnen bijvoorbeeld zijn:

- wijzigingen van de grondwaterstand, grondwaterstijghoogte, grondwaterstroming en waterkwaliteit;
- het minder stevig en stabiel worden van waterkeringen in de buurt.

Toelichting op afdeling 13.3: Voorwaarden zonder vergunning

Toelichting op paragraaf 13.3.2: Voorwaarden graven van oppervlaktewater

Toelichting op artikel 13.33: Minimale maten van een nieuw oppervlaktewater

Het is belangrijk dat een nieuw oppervlaktewater bepaalde minimale maten heeft, omdat:

- het oppervlaktewater groot genoeg moet zijn om het water goed te kunnen aanvoeren en afvoeren;
- onderhoud van het oppervlaktewater goed mogelijk moet zijn;

- het op een natuurlijke manier inrichten van het oppervlaktewater dan mogelijk is. Daardoor ontstaat een goed leefgebied voor planten en dieren.

Soms zijn de minimale maten voor een oppervlaktewater of voor een helling van het talud niet mogelijk. Bijvoorbeeld door de samenstelling van de bodem op een bepaalde plek, zoals bij loopzand. Dan kan Rijnland met een maatwerkvoorschrift een kleinere maat voor het oppervlaktewater toestaan.

Toelichting op artikel 13.34: Oppervlaktewater breder maken voor een waterberging

In theorie kan 10 vierkante meter oppervlaktewater over een lengte van 1 kilometer met 1 centimeter breder worden gemaakt. Dit is niet goed te controleren. Daarom bepaalt Rijnland dat het oppervlaktewater minimaal 50 centimeter breder moet worden.

Toelichting op paragraaf 13.3.3: Voorwaarden graven bij de zeewering

Toelichting op artikel 13.36: Grond niet weghalen

De weggehaalde grond blijft liggen in de zone waaruit het is weg gegraven. Dus:

- graven in de kernzone: de grond moet binnen de kernzone blijven.
- graven in een beschermingszone: de grond moet binnen die beschermingszone blijven.

Toelichting op paragraaf 13.3.4: Voorwaarden graven bij de waterkering

Toelichting op artikel 13.38: Grond niet weghalen

De weggehaalde grond blijft liggen in de zone waaruit het is weg gegraven. Dus:

- graven in de kernzone: de grond moet binnen de kernzone blijven.
- graven in een beschermingszone: de grond moet binnen die beschermingszone blijven.

Toelichting op paragraaf 13.3.5: Voorwaarden graven in kwetsbaar kwelgebied

Toelichting op artikel 13.40: Niet meer kwel

Graven in een kwetsbaar kwelgebied kan negatieve gevolgen hebben voor de waterhuishouding. Zo kan het graven zorgen voor meer kwel. Dit betekent dat er grondwater onder drukverschil vanuit de bodem omhoog komt. Dat wil Rijnland niet, want dat kan de waterbalans verstoren. Wordt de waterbalans toch verstoord, dan moet er extra water uit het gebied worden afgevoerd.

Toelichting op artikel 13.41: Geen verzilting

Graven in een kwetsbaar kwelgebied kan negatieve gevolgen hebben voor de waterhuishouding. Zo kan het graven zorgen voor meer zilte kwel, wat kan zorgen voor een slechtere waterkwaliteit. Kwel betekent dat er grondwater onder drukverschil vanuit de bodem omhoog komt.

Toelichting op artikel 13.42: Verticale stabiliteit van de bodem

Bij graven in kwetsbaar kwelgebied is er altijd een risico dat de (water)bodem opbarst. Bij opbarsten wordt de druk omhoog van het diepere grondwater te groot, waardoor de bodem kan gaan scheuren. Het grondwater komt dan omhoog. Dat mag niet gebeuren. Daarom moet de initiatiefnemer bepalen hoe groot het risico is dat de bodem gaat opbarsten. Dit gebeurt door de verticale stabiliteit van de bodem te meten. De initiatiefnemer moet dit doen voordat de werkzaamheden beginnen, en volgens de methode NEN-6740. Ook tijdens het graven moet de verticale stabiliteit steeds worden gecontroleerd met metingen.

Toelichting op artikel 13.44: Sleufloze technieken

Rijnland verleent alleen een maatwerkvoorschrift als de werkzaamheden geen risico's geven op meer kwel, meer verzilting, of het opbarsten van de bodem. De initiatiefnemer gebruikt een omhullende mantelbuis om te voorkomen dat er meer kwel ontstaat.

Kwel betekent dat er grondwater onder drukverschil vanuit de bodem omhoog komt. Bij opbarsten wordt de druk omhoog van het diepere grondwater te groot, waardoor de bodem kan gaan scheuren. Het grondwater komt dan omhoog. Verzilting betekent het zouter worden van de bodem en het water.

Toelichting op afdeling 13.4: Verdere uitwerking van de zorgplicht voor graven

Toelichting op paragraaf 13.4.1: Verdere uitwerking zorgplicht voor graven in een peilgrens

Toelichting op artikel 13.45: Verdere uitwerking van de zorgplicht

Zorgplicht

Voor alle activiteiten geldt een zorgplicht. Hiermee wil Rijnland nadelen voor het watersysteem voorkomen. Meer informatie over de zorgplicht staat in afdeling 1.4 van deze waterschapsverordening.

Voor eenvoudige activiteiten met weinig risico geldt alleen een zorgplicht. Er is dus geen vergunning nodig en er gelden geen voorwaarden zonder vergunning. Dit betekent dat de initiatiefnemer zelf mag bedenken hoe een werk wordt uitgevoerd. Van Rijnland mag alles, zolang het watersysteem maar goed blijft functioneren.

De zorgplicht geeft ruimte voor eigen verantwoordelijkheid. De initiatiefnemer krijgt hierbij vertrouwen en verantwoordelijkheid. Ontstaat er toch een probleem in het watersysteem, dan lost de initiatiefnemer het probleem zelf op.

Verdere uitwerking van de zorgplicht

Soms wil een initiatiefnemer graag zeker weten dat zijn activiteiten voldoen aan de zorgplicht. Om meer zekerheid te geven, heeft Rijnland voor een aantal activiteiten een verdere uitwerking van de zorgplicht. In deze paragraaf staat zo'n verdere uitwerking van de zorgplicht.

Wordt gewerkt volgens de artikelen in deze paragraaf, dan voldoet u automatisch aan de zorgplicht. Het is dus een altijd goedgekeurde werkwijze. Maar het is niet verplicht om de activiteiten op deze manier uit te voeren. U mag ook vanuit uw eigen verantwoordelijkheid kiezen voor een andere manier van werken. Om zo op een andere manier te voldoen aan de zorgplicht.

Toelichting op hoofdstuk 14: Kabels, leidingen en mantelbuizen

Toelichting op afdeling 14.2: Vergunning

Toelichting op paragraaf 14.2.1: Wanneer is een vergunning nodig

Toelichting op subparagraaf 14.2.1.1: Leiding waardoor water van hoog naar laag oppervlaktewater kan stromen

Toelichting op artikel 14.2: Leiding waardoor water van hoog naar laag oppervlaktewater kan stromen

De meeste situaties gaan het over een leiding waardoor water van de hoger liggende boezem naar een lager liggende polder stroomt. Maar het kan ook gaan om een leiding van een hoger naar een lager liggende polder. Of van de

tussenboezem naar een polder.

Hier volgt een toelichting op de meest voorkomende situatie: water stroomt van de boezem naar een polder. In de polders zorgt Rijnland dat het oppervlaktewater op de juiste hoogte blijft. Dat doet Rijnland door het water met gemalen uit de polder naar de boezem te pompen. Rijnland wil eigenlijk niet dat er nieuwe plekken komen waar water in een polder kan stromen. Want dat betekent dat Rijnland ook meer water uit de polder moeten wegpompen. Voor Rijnland is dit rondpompen van water vaak niet gewenst om deze redenen:

- Een gemaal kan een bepaalde maximale hoeveelheid water wegpompen. In tijden met veel neerslag moet een gemaal al veel water wegpompen en daarbij komt dan nog het extra binnengestroomde water. Als het gemaal hiervoor niet groot genoeg is, dan kan dit leiden tot wateroverlast. Het wegpompen van al dat water kost ook veel energie.
- Het binnenstromende water kan een slechtere kwaliteit hebben. Hierdoor wordt de kwaliteit van het oppervlaktewater in de polder ook slechter.

Toelichting op subparagraaf 14.2.1.2: Kabel, leiding of mantelbuis in de zeewering

Toelichting op artikel 14.3: Kabel, leiding of mantelbuis in de dijk-in-duin constructie

In Katwijk en Noordwijk bestaat een deel van de zeewering uit een dijk-in-duin constructie. Hierbij is een harde waterkering gemaakt in een zand duin. Om de harde waterkering te beschermen is een vergunning nodig voor het plaatsen van een kabel, leiding of mantelbuis.

Toelichting op artikel 14.4: Leiding met meer dan 10 bar

Het grootste risico van een leiding is een mogelijk lek in deze leiding. Wanneer gas of vloeistof uit de leiding lekt, kan zand mee stromen. Hierdoor kan een erosiekrater ontstaan in de zeewering (duinen). De mogelijke gevolgen zijn sterk afhankelijk van het type leiding en de druk in deze leiding. Daarom is voor het plaatsen van een leiding met een druk van meer dan 10 bar een vergunning nodig.

Toelichting op subparagraaf 14.2.1.3: Leiding of mantelbuis in de waterkering

Toelichting op artikel 14.5: Leiding met diameter groter dan 500 mm

Het grootste risico van een leiding is een mogelijk lek in deze leiding. Wanneer gas of vloeistof uit de leiding lekt, kan grond mee stromen. Hierdoor kan een erosiekrater ontstaan in de waterkering. De mogelijke gevolgen zijn sterk afhankelijk van het type leiding. Daarom is voor het plaatsen van een leiding met een diameter groter dan 500 mm een vergunning nodig.

Toelichting op artikel 14.6: Drukloze leiding

Het grootste risico van een leiding is een mogelijk lek in deze leiding. Wanneer gas of vloeistof uit de leiding lekt, kan grond mee stromen. Hierdoor kan een erosiekrater ontstaan in de waterkering. De mogelijke gevolgen zijn sterk afhankelijk van het type leiding. Daarom is voor het plaatsen van een leiding met een diameter groter dan 160 mm een vergunning nodig.

Toelichting op artikel 14.7: Drukhoudende leiding

Het grootste risico van een leiding is een mogelijk lek in deze leiding. Wanneer gas of vloeistof uit de leiding lekt, kan grond mee stromen. Hierdoor kan een erosiekrater ontstaan in de waterkering. De mogelijke gevolgen zijn sterk afhankelijk van het type leiding en de druk in deze leiding. Daarom is voor het plaatsen van een leiding met een druk van meer dan 10 bar een vergunning nodig.

Toelichting op paragraaf 14.2.2: Beoordelen van de vergunningaanvraag

Toelichting op subparagraaf 14.2.2.1: Beoordelen van de vergunningaanvraag algemeen

Toelichting op artikel 14.9: Beoordelen van de vergunningaanvraag

Deze artikelen gebruikt Rijnland om een vergunningaanvraag te beoordelen. Voldoet een vergunningaanvraag hieraan, dan verleent Rijnland de vergunning.

Toelichting op subparagraaf 14.2.2.2: Beoordelen van de vergunningaanvraag voor een leiding om oppervlaktewater een gebied in te laten

Toelichting op artikel 14.10: Er is geen andere manier om water van hoog naar laag oppervlaktewater te laten stromen

De meeste situaties gaan over een leiding waardoor water van de hoger liggende boezem naar een lager liggende polder stroomt. Maar het kan ook gaan om een leiding van een hoger naar een lager liggende polder. Of van de tussenboezem naar een polder.

Hier volgt een toelichting op de meest voorkomende situatie: water stroomt van de boezem naar een polder. Rijnland wil eigenlijk niet dat er nieuwe plekken komen waar water in een polder kan stromen. Want dat betekent dat Rijnland ook meer water uit de polder moeten wegpompen. Voor Rijnland is dit rondpompen van water vaak niet gewenst om deze redenen:

- Een gemaal kan een bepaalde maximale hoeveelheid water wegpompen. In tijden met veel neerslag moet een gemaal veel water wegpompen en daarbij komt dan nog het extra naar binnen gestroomde water. Als de capaciteit van het gemaal hiervoor niet groot genoeg is, dan kan dit leiden tot wateroverlast. Het wegpompen van al dat water kost ook veel energie.
- Het binnenstromende water kan een slechtere kwaliteit hebben. Hierdoor wordt de kwaliteit van het oppervlaktewater in de polder ook slechter.

Daarom zal Rijnland een nieuwe leiding om water van hoger naar lager liggend oppervlaktewater te laten stromen niet zomaar toestaan. Het mag alleen als het niet mogelijk is om dit op een andere manier te doen. Bijvoorbeeld door het verbinden van twee watergangen.

Toelichting op subparagraaf 14.2.2.3: Beoordelen van de vergunningaanvraag voor een kabel, leiding of mantelbuis in de zeewering

Toelichting op artikel 14.11: Niet onder dijk-in-duin constructie

Bij de dijk-in-duinconstructies is een harde waterkering gemaakt in zandduin. Kabels en leidingen onder deze harde waterkering door verstoren de stabiliteit van het zand en daarmee ook die van de harde waterkering. Daarom zijn kabels en leidingen onder de dijk-in-duin constructie door, niet toegestaan.

Toelichting op artikel 14.12: Boven de dijk-in-duin constructie

Kabels en leidingen over de dijk-in-duinconstructie kan Rijnland onder voorwaarden toestaan.

Toelichting op artikel 14.13: Leiding met meer dan 10 bar

Leidingen met een druk groter dan 10 bar bij de zeewering staat Rijnland niet snel toe. Alleen als écht geen andere plaats mogelijk is, verleent Rijnland een vergunning.

Toelichting op subparagraaf 14.2.2.4: Beoordelen van de vergunningaanvraag voor een leiding in de waterkering

Toelichting op artikel 14.14: Leiding met meer dan 10 bar

Leidingen met een druk groter dan 10 bar bij de waterkering staat Rijnland niet snel toe. Alleen als écht geen andere plaats mogelijk is, verleent Rijnland een vergunning.

Toelichting op artikel 14.15: Leiding met een druk tot en met 10 bar

Door te voldoen aan NEN 3650 en NEN 3651 worden risico's tot een minimum beperkt. Daarom toetst Rijnland aan deze normen. Er kunnen bijzondere situaties zijn waarbij het niet mogelijk is om volgens de NEN 3650 en NEN 3651 te werken. Dit kan bijvoorbeeld zo zijn bij een aansluiting op een bestaande leiding die niet volgens de NEN buiten de veiligheidszone is geplaatst.

Toelichting op afdeling 14.4: Verdere uitwerking van de zorgplicht voor kabels en leidingen

Toelichting op artikel 14.25: Verdere uitwerking van de zorgplicht

Zorgplicht

Voor alle activiteiten geldt een zorgplicht. Hiermee wil Rijnland nadelen voor het watersysteem voorkomen. Meer informatie over de zorgplicht staat in afdeling 1.4 van deze waterschapsverordening.

Voor eenvoudige activiteiten met weinig risico geldt alleen een zorgplicht. Er is dus geen vergunning nodig en er gelden geen voorwaarden zonder vergunning. Dit betekent dat de initiatiefnemer zelf mag bedenken hoe een werk wordt uitgevoerd. Van Rijnland mag alles, zolang het watersysteem maar goed blijft functioneren.

De zorgplicht geeft ruimte voor eigen verantwoordelijkheid. De initiatiefnemer krijgt hierbij vertrouwen en verantwoordelijkheid. Ontstaat er toch een probleem in het watersysteem, dan lost de initiatiefnemer het probleem zelf op.

Verdere uitwerking van de zorgplicht

Soms wil een initiatiefnemer graag zeker weten dat zijn activiteiten voldoen aan de zorgplicht. Om meer zekerheid te geven, heeft Rijnland voor een aantal activiteiten een verdere uitwerking van de zorgplicht. In deze paragraaf staat zo'n verdere uitwerking van de zorgplicht.

Wordt gewerkt volgens de artikelen in deze paragraaf, dan voldoet u automatisch aan de zorgplicht. Het is dus een altijd goedgekeurde werkwijze. Maar het is niet verplicht om de activiteiten op deze manier uit te voeren. U mag ook vanuit uw eigen verantwoordelijkheid kiezen voor een andere manier van werken. Om zo op een andere manier te voldoen aan de zorgplicht.

Toelichting op artikel 14.26: Kabel of leiding kruist de kernzone van belangrijk oppervlaktewater

Een initiatiefnemer kan een kabel of leiding op verschillende manieren beschermen tegen beschadigingen. Bijvoorbeeld met een mantelbuis, of met een plaatmat of blokkenmat op de waterbodem.

Toelichting op artikel 14.27: Kabel of leiding kruist de kernzone van overig oppervlaktewater

Een initiatiefnemer kan een kabel of leiding op verschillende manieren beschermen tegen beschadigingen. Bijvoorbeeld met een mantelbuis, of met een plaatmat of blokkenmat op de waterbodem.

Toelichting op artikel 14.28: Kabel of leiding in een dam met duiker

Onderhoud van de duiker gaat beter als de kabel of leiding onder de duiker ligt. Het onderhoud wordt ook duurder als de kabel of leiding op een andere manier wordt geplaatst.

Toelichting op artikel 14.29: kabel of leiding langs oppervlaktewater

De 1 meter wordt horizontaal gemeten vanaf het punt waar de schuine oever overgaat in het vlakke maaiveld.

Toelichting op hoofdstuk 15: Gebruik van voertuigen en werktuigen

Toelichting op afdeling 15.1: Wanneer geldt dit hoofdstuk

Toelichting op artikel 15.1: Voertuig of werktuig gebruiken bij de waterkering

Dit hoofdstuk geldt als er voertuigen of werktuigen op een waterkering komen. Soms ligt er op de waterkering een weg. Maar het komt ook regelmatig voor dat er geen weg is op een waterkering. Komt een voertuig of werktuig op een deel van de waterkering, dan is het vaak nodig om de waterkering te beschermen tegen schade.

Er zijn verschillende soorten voertuigen die op de waterkering kunnen komen. Bijvoorbeeld fietsen, brommers, personenauto's, bestelbusjes, tractoren en vrachtwagens. Er komen soms ook werktuigen op de waterkering. Dat zijn bijvoorbeeld graafmachines, hijskranen en sondeerwagens.

Toelichting op afdeling 15.2: Vergunning

Toelichting op paragraaf 15.2.1: Wanneer is een vergunning nodig

Toelichting op artikel 15.2: Voertuig of werktuig zwaarder dan 8.000 kg op een waterkering

Gaat een voertuig of werktuig op de waterkering van de weg af, dan is er een risico dat:

- de waterkering beschadigt door het gewicht van het voertuig of werktuig
- een voertuig of werktuig de planten en struiken kapot rijdt. Daardoor kan de grond van de waterkering wegwaaien of wegspoelen.

Deze risico's zijn groot als een voertuig of werktuig met de lading erbij meer weegt dan 8.000 kilogram. Daarom is hiervoor een vergunning nodig.

Toelichting op artikel 15.3: Voertuig of werktuig zwaarder dan 50.000 kg op een waterkering

De meeste wegen op een waterkering worden gemaakt voor voertuigen en werktuigen met een gewicht tot 50.000 kg (50 ton). De meeste voertuigen en werktuigen zijn ook niet zwaarder. Voertuigen of werktuigen die zwaarder zijn dan 50.000 kg geven meer risico op schade aan de waterkering. Ook als ze op de weg blijven. En dat is vooral zo als ze daar staan om activiteiten uit te voeren. Daarom is hiervoor een vergunning nodig.

Toelichting op afdeling 15.3: Verdere uitwerking zorgplicht voor een voertuig of werktuig op de waterkering

Toelichting op artikel 15.5: Verdere uitwerking van de zorgplicht

Zorgplicht

Voor alle activiteiten geldt een zorgplicht. Hiermee wil Rijnland nadelen voor het watersysteem voorkomen. Meer informatie over de zorgplicht staat in afdeling 1.4 van deze waterschapsverordening.

Voor eenvoudige activiteiten met weinig risico geldt alleen een zorgplicht. Er is dus geen vergunning nodig en er gelden geen voorwaarden zonder vergunning. Dit betekent dat de initiatiefnemer zelf mag bedenken hoe een werk wordt uitgevoerd. Van Rijnland mag alles, zolang het watersysteem maar goed blijft functioneren.

De zorgplicht geeft ruimte voor eigen verantwoordelijkheid. De initiatiefnemer krijgt hierbij vertrouwen en verantwoordelijkheid. Ontstaat er toch een probleem in het watersysteem, dan lost de initiatiefnemer het probleem zelf op.

Verdere uitwerking van de zorgplicht

Soms wil een initiatiefnemer graag zeker weten dat zijn activiteiten voldoen aan de zorgplicht. Om meer zekerheid te geven, heeft Rijnland voor een aantal activiteiten een verdere uitwerking van de zorgplicht. In deze paragraaf staat zo'n verdere uitwerking van de zorgplicht.

Wordt gewerkt volgens de artikelen in deze paragraaf, dan voldoet u automatisch aan de zorgplicht. Het is dus een altijd goedgekeurde werkwijze. Maar het is niet verplicht om de activiteiten op deze manier uit te voeren. U mag ook vanuit uw eigen verantwoordelijkheid kiezen voor een andere manier van werken. Om zo op een andere manier te voldoen aan de zorgplicht.

Toelichting op hoofdstuk 16: Dempen van oppervlaktewater

Toelichting op afdeling 16.1: Wanneer geldt dit hoofdstuk

Toelichting op artikel 16.1: Dempen van oppervlaktewater

Met het dempen van oppervlaktewater bedoelt Rijnland alle activiteiten die zorgen voor een afname van het bergend wateroppervlak. Een afname van bergend wateroppervlak betekent dat er minder ruimte is voor oppervlaktewater.

Voorbeelden van het dempen van oppervlaktewater:

- dempen van een sloot;
- een dam in een sloot maken;
- steiler maken van een talud;
- een stuk van het watersysteem afsluiten van de rest van het watersysteem.

Toelichting op afdeling 16.2: Vergunning

Toelichting op paragraaf 16.2.1: Wanneer is een vergunning nodig

Toelichting op artikel 16.2: Dempen in de kernzone van belangrijk oppervlaktewater

Dit oppervlaktewater is belangrijk voor de aanvoer en afvoer van water. Daarom is hiervoor een vergunning nodig.

Toelichting op artikel 16.3: Dempen in een kernzone en beschermingszone van de waterkering

Dempen van oppervlaktewater in de kernzone en beschermingszone van een waterkering, kan die waterkering minder stevig en stabiel maken. Rijnland wil daarom vooraf het risico voor de waterkering beoordelen. Daarom is hiervoor een vergunning nodig.

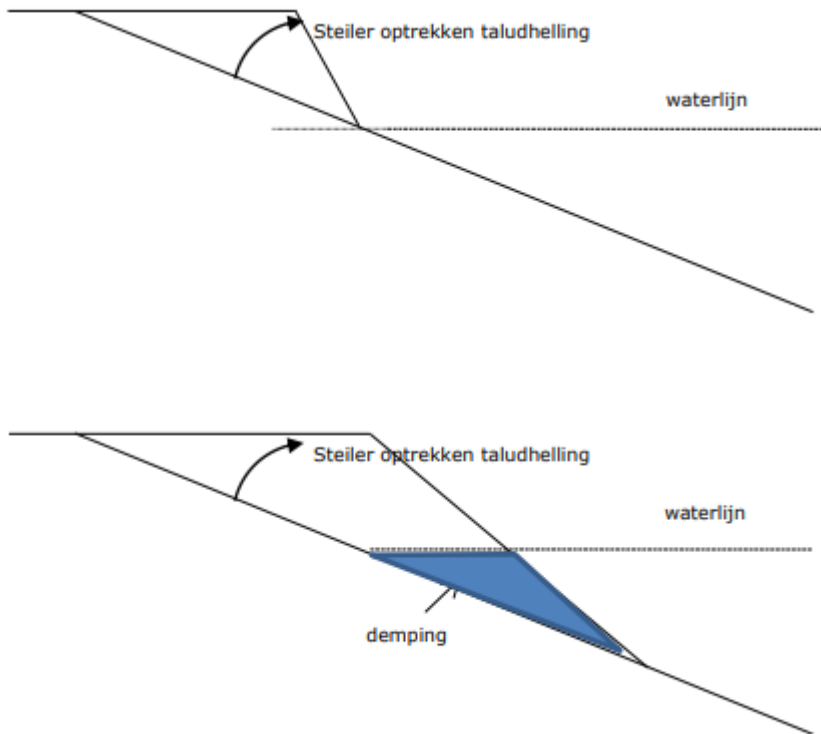
Toelichting op artikel 16.4: Dempen van meer dan 100 m² oppervlaktewater

Het dempen van meer dan 100 m² oppervlaktewater kan een grote invloed hebben op de aanvoer en afvoer van water. Daarom is hiervoor een vergunning nodig.

Toelichting op artikel 16.5: Uitzondering voor steiler optrekken talud boven de waterspiegel

Het steiler optrekken van het bovenwatertalud is een demping. Het is meestal een hele kleine demping omdat het gaat om het talud boven de waterspiegel. Dat heeft bijna geen gevolgen voor het watersysteem. Daarom geldt voor deze activiteit de zorgplicht. Het steiler optrekken van het onderwatertalud heeft meer negatieve gevolgen voor het watersysteem. Dus daarvoor geldt deze uitzondering niet en is een vergunning nodig.

Het verschil is te zien in de afbeeldingen die hieronder staan.

Toelichting op paragraaf 16.2.2: Beoordelen van de vergunningaanvraag

Toelichting op artikel 16.6: Beoordelen van de vergunningaanvraag

De artikelen gebruikt Rijnland om een vergunningaanvraag te beoordelen. Voldoet een vergunningaanvraag hieraan, dan verleent Rijnland de vergunning.

Toelichting op artikel 16.7: Maken van nieuwe waterberging

Toelichting op artikel 16.7, eerste lid

Na het dempen van oppervlaktewater kan het oppervlaktewatersysteem minder neerslag opvangen. Het bergend vermogen neemt af. Dit kan zorgen voor wateroverlast. Daarom moet een initiatiefnemer bij een demping van oppervlaktewater ook een nieuwe waterberging maken. Dan blijft het bergend vermogen in een gebied hetzelfde.

Toelichting op artikel 16.7, tweede lid

De nieuwe waterberging is een nieuw oppervlaktewater dat in open verbinding staat met de rest van het oppervlaktewater. Het maken van een losse vijver is niet genoeg.

Toelichting op artikel 16.7, derde lid

Soms staat de oeverlijn niet goed op de kaart. Bijvoorbeeld omdat een stuk van de oever is weggespoeld. Als de initiatiefnemer de originele oeverlijn repareert, dan is dat volgens de regels een demping. Maar in deze situatie is het maken van een nieuwe waterberging geen eerlijke eis.

Als de initiatiefnemer bewijst dat de oeverlijn te veel landinwaarts ligt, dan kan Rijnland een vergunning verlenen zonder voorschriften voor een nieuwe waterberging. De initiatiefnemer kan dit bijvoorbeeld bewijzen met:

- luchtfoto's die Rijnland heeft;
- andere (lucht)foto's waarop de plaats van originele oeverlijn staat;
- een oude beschoeiing die nog (voor een deel) aanwezig is;
- een duidelijke onderbreking (inham) van de bestaande oeverlijn. Die onderbreking mag niet te groot zijn.

Toelichting op artikel 16.7, vierde lid

Het komt voor dat een initiatiefnemer een oppervlaktewater maar voor een korte tijd dempt. Bijvoorbeeld voor het maken van een bouwweg. Met korte tijd bedoelen we meestal een half jaar. Soms mag het langer, maar nooit langer dan 1 jaar. Bij zo'n tijdelijke demping is het niet altijd nodig om een waterberging te maken.

Toelichting op artikel 16.7, vijfde lid

In sommige gebieden is genoeg waterberging aanwezig. Dan heeft een kleinere demping vaak bijna geen negatieve gevolgen voor de hoeveelheid water in dat gebied. Het is dan niet altijd nodig om een nieuwe waterberging te maken. Dit geldt alleen als de demping bijdraagt aan het verbeteren van andere doelen voor het oppervlaktewater. Voorbeelden zijn:

- Het maken of repareren van een compartimenteringsdam. Maar alleen als daardoor de strijklengte kleiner wordt of de uitwisseling van water minder wordt. De strijklengte is de lengte waarover de wind vrij over een oppervlaktewater waait en golven maakt.
- Het maken van natuurvriendelijke oevers. Bijvoorbeeld als een legakker.

Hierbij geldt de voorwaarde dat de demping niet groter mag zijn dan nodig is. Bijvoorbeeld: Om een waterkering stabiel te maken moet een strook van 1 meter worden gedempt. Via deze regel mag een initiatiefnemer dan niet bijvoorbeeld 3 meter gaan dempen.

Wat hierboven staat geldt niet voor plassen op boezemniveau. Het bergend vermogen van deze plassen is namelijk een heel belangrijk deel van het bergend vermogen van het hele boezemsysteem.

Toelichting op artikel 16.8: Wanneer wordt de waterberging gemaakt

Toelichting op artikel 16.8, eerste lid

Rijnland wil voorkomen dat wateroverlast ontstaat. Daarom moet de nieuwe waterberging eerder dan of tegelijk met de demping worden gemaakt.

Toelichting op artikel 16.8, tweede lid

Een initiatiefnemer mag een eerder gemaakt oppervlaktewater gebruiken als nieuwe waterberging. Dat mag alleen als dat oppervlaktewater tot maximaal 5 jaar voor de vergunningaanvraag is gegraven. Deze 5 jaar is belangrijk. Rijnland gaat er namelijk van uit dat een waterberging na 5 jaar aanwezig blijft. Zo weet Rijnland hoeveel waterberging aanwezig blijft in een peilgebied.

Toelichting op artikel 16.8, derde lid

Een eerder gemaakte waterberging mag alleen worden gebruikt als deze niet is gemaakt om te voldoen aan een andere verplichting.

Toelichting op artikel 16.8, vierde lid

Soms is het niet mogelijk om de nieuwe waterberging eerder of tijdens de demping te maken. Als dit geen wateroverlast veroorzaakt, kan Rijnland toestaan dat de initiatiefnemer de nieuwe waterberging later maakt. De nieuwe waterberging moet wel worden gemaakt binnen 3 maanden na de demping.

Toelichting op artikel 16.9: Plaats van de waterberging

Het is belangrijk dat de initiatiefnemer de nieuwe waterberging in de buurt van de demping maakt. Soms is het niet mogelijk om de nieuwe waterberging te maken op de plaats die staat in lid 1 of lid 2. Als er geen wateroverlast ontstaat kan Rijnland toestemming geven om de waterberging op een andere plaats te maken.

Toelichting op artikel 16.10: Waterberging afschrijven van de Berging Rekening Courant

Verschillende gemeenten, en een paar andere partijen, hebben een saldo van gedempt en gegraven water. Dit saldo wordt bijgehouden in een Berging Rekening Courant (BRC). Als de eigenaar van de BRC in een peilvak een positief saldo heeft, dan mag zij andere organisaties of personen toestemming geven dit saldo te gebruiken. Een initiatiefnemer die hard oppervlak maakt en de nieuwe waterberging wil regelen via de BRC, heeft daarvoor toestemming nodig van de eigenaar van de BRC. Wanneer deze toestemming is gegeven, is het maken van nieuw oppervlaktewater niet nodig.

Toelichting op paragraaf 16.2.3: Voorschriften in de vergunning

Toelichting op artikel 16.11: Voorschriften in de vergunning

Minimale breedte van het oppervlaktewater (a)

Door een demping wordt een bestaand oppervlaktewater smaller. Het is belangrijk dat dit oppervlaktewater het water goed kan blijven aanvoeren en afvoeren. Het oppervlaktewater moet daarvoor een minimale breedte houden. Hiervoor komt een voorschrift in de vergunning.

De nieuwe waterberging (b en c)

Het is belangrijk dat het oppervlaktewater voldoende water kan opslaan. Dat noemt Rijnland water bergen. In de vergunning komen daarom voorschriften over:

- de plaats van de waterberging.
- de minimale grootte van de waterberging.

Het uitvoeren van de demping (d en e)

Op welke manier een initiatiefnemer de activiteiten uitvoert is ook belangrijk. In de vergunning staan daarom in ieder geval voorschriften over:

- de volgorde van het dempen en het maken van de waterberging.
- het dempen van een doodlopend oppervlaktewater.

Toelichting op afdeling 16.3: Voorwaarden zonder vergunning

Toelichting op artikel 16.12: Wanneer gelden deze voorwaarden?

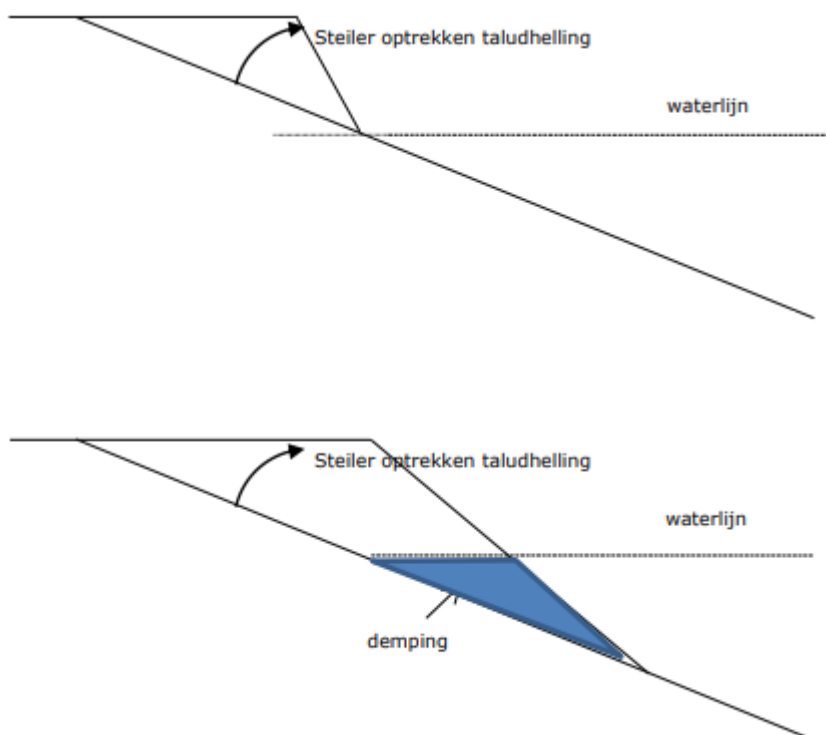
Er is geen vergunning van Rijnland nodig als de demping voldoet aan dit artikel. Voor de demping gelden dan wel de voorwaarden zonder vergunning die in deze afdeling staan.

Toelichting op artikel 16.13: Uitzondering voor steiler optrekken talud boven de waterspiegel

Het steiler optrekken van het bovenwatertalud is een demping. Het is meestal een hele kleine demping omdat het gaat om het talud boven de waterspiegel. Dat heeft bijna geen gevolgen voor het watersysteem. Daarom geldt voor deze

activiteit de zorgplicht. Het steiler optrekken van het onderwatertalud heeft meer negatieve gevolgen voor het watersysteem. Dus daarvoor geldt deze uitzondering niet, maar gelden de voorwaarden zonder vergunning.

Het verschil is te zien in de afbeeldingen die hieronder staan.

Toelichting op artikel 16.16: Werkzaamheden melden

De demping veroorzaakt een wijziging in het watersysteem. Rijnland zet deze wijziging in de legger oppervlaktewateren van Rijnland. Een initiatiefnemer moet het dempen van oppervlaktewater daarom melden.

Toelichting op artikel 16.18: Nieuwe waterberging

Toelichting op artikel 16.18, eerste lid

Na het dempen van oppervlaktewater kan het oppervlaktewatersysteem minder neerslag opvangen. Het bergend vermogen neemt af. Dit kan zorgen voor wateroverlast. Daarom moet een initiatiefnemer bij een demping van oppervlaktewater ook een nieuwe waterberging maken. Dan blijft het bergend vermogen in een gebied hetzelfde.

Toelichting op artikel 16.18, tweede lid

De nieuwe waterberging is een nieuw oppervlaktewater dat in open verbinding staat met de rest van het oppervlaktewater. Het maken van een losse vijver is niet genoeg.

Toelichting op artikel 16.18, derde lid

Soms staat de oeverlijn niet goed op de kaart. Bijvoorbeeld omdat een stuk van de oever is weggespoeld. Als de initiatiefnemer de originele oeverlijn repareert, dan is dat volgens de regels een demping. Maar in deze situatie is het maken van een nieuwe waterberging geen eerlijke eis.

Als de initiatiefnemer bewijst dat de oeverlijn te veel landinwaarts ligt, dan kan Rijnland een vergunning verlenen zonder voorschriften voor een nieuwe waterberging. De initiatiefnemer kan dit bijvoorbeeld bewijzen met:

- luchtfoto's die Rijnland heeft;
- andere (lucht)foto's waarop de plaats van originele oeverlijn staat;
- een oude beschoeiing die nog (voor een deel) aanwezig is;

- een duidelijke onderbreking (inham) van de bestaande oeverlijn. Die onderbreking mag niet te groot zijn.

Toelichting op artikel 16.18, vierde lid

Het komt voor dat een initiatiefnemer een oppervlaktewater maar voor een korte tijd dempt. Bijvoorbeeld voor het maken van een bouwweg. Met korte tijd bedoelt Rijnland meestal een half jaar. Soms mag het langer, maar nooit langer dan 1 jaar. Bij zo'n tijdelijke demping is het niet altijd nodig om een waterberging te maken.

Toelichting op artikel 16.18, vijfde lid

In sommige gebieden is genoeg waterberging aanwezig. Dan heeft een kleinere demping vaak bijna geen negatieve gevolgen voor de hoeveelheid water in dat gebied. Het is dan niet altijd nodig om een nieuwe waterberging te maken. Dit geldt alleen als de demping bijdraagt aan het verbeteren van andere doelen voor het oppervlaktewater. Voorbeelden zijn:

- Het maken of repareren van een compartimenteringsdam. Maar alleen als daardoor de strijklengte kleiner wordt of de uitwisseling van water minder wordt. De strijklengte is de lengte waarover de wind vrij over een oppervlaktewater waait en golven maakt.
- Het maken van natuurvriendelijke oevers. Bijvoorbeeld als een legakker.

Hierbij geldt de voorwaarde dat de demping niet groter mag zijn dan nodig is. Bijvoorbeeld: Om een waterkering stabiel te maken moet een strook van 1 meter worden gedempt. Via deze regel mag een initiatiefnemer dan niet bijvoorbeeld 3 meter gaan dempen.

Wat hierboven staat geldt niet voor plassen op boezemniveau. Het bergend vermogen van deze plassen is namelijk een heel belangrijk deel van het bergend vermogen van het hele boezemsysteem.

Toelichting op artikel 16.19: Wanneer wordt de waterberging gemaakt

Toelichting op artikel 16.19, eerste lid

Rijnland wil voorkomen dat wateroverlast ontstaat. Daarom moet de nieuwe waterberging eerder dan of tegelijk met de demping worden gemaakt.

Toelichting op artikel 16.19, tweede lid

Een initiatiefnemer mag een eerder gemaakt oppervlaktewater gebruiken als nieuwe waterberging. Dat mag alleen als dat oppervlaktewater tot maximaal 5 jaar voor de vergunningaanvraag is gegraven. Deze 5 jaar is belangrijk. Rijnland gaat er namelijk van uit dat een waterberging na 5 jaar aanwezig blijft. Zo weet Rijnland hoeveel waterberging aanwezig blijft in een peilgebied.

Toelichting op artikel 16.19, derde lid

Een eerder gemaakte waterberging mag alleen worden gebruikt als deze niet is gemaakt om te voldoen aan een andere verplichting.

Toelichting op artikel 16.19, vierde lid

Soms is het niet mogelijk om de nieuwe waterberging eerder of tijdens de demping te maken. Als dit geen wateroverlast veroorzaakt, kan Rijnland toestaan dat de initiatiefnemer de nieuwe waterberging later maakt. De nieuwe waterberging moet wel worden gemaakt binnen 3 maanden na de demping.

Toelichting op artikel 16.20: Plaats van de waterberging

Het is belangrijk dat de nieuwe waterberging in de buurt van de demping wordt gemaakt. Soms is het niet mogelijk om de waterberging te maken op de plaats die staat in lid 1 of lid 2. Als er geen wateroverlast ontstaat kan Rijnland met

een maatwerkvoorschrift toestemming geven om de waterberging op een andere plaats te maken. Een maatwerkvoorschrift is een besluit dat de initiatiefnemer aanvraagt bij Rijnland. Een maatwerkvoorschrift lijkt op een mini-vergunning.

Toelichting op artikel 16.21: Waterberging afschrijven van de Berging Rekening Courant

Verschillende gemeenten, en een paar andere partijen, hebben een saldo van gedempt en gegraven water. Dit saldo wordt bijgehouden in een Berging Rekening Courant (BRC). Als de eigenaar van de BRC in een peilvak een positief saldo heeft, dan mag zij andere organisaties of personen toestemming geven dit saldo te gebruiken. Een initiatiefnemer die hard oppervlak maakt en de nieuwe waterberging wil regelen via de BRC, heeft daarvoor toestemming nodig van de eigenaar van de BRC. Wanneer deze toestemming is gegeven, is het maken van nieuw oppervlaktewater niet nodig

Toelichting op artikel 16.22: Wateraanvoer en waterafvoer

Een overig oppervlaktewater kan een functie hebben in de aanvoer of afvoer van water. Wordt zo'n oppervlaktewater helemaal of voor een deel gedempt, dan wordt de doorstroming van dat oppervlaktewater vaak minder goed. Hierdoor kan het watersysteem ook minder goed gaan werken.

Rijnland vindt het dempen van oppervlaktewater niet goed als hierdoor niet meer genoeg water wordt aangevoerd naar, of wordt afgevoerd uit achterliggende of aangrenzende gebieden. Een initiatiefnemer kan dit oplossen door het maken van extra oppervlaktewater of een duiker in de demping.

Toelichting op artikel 16.23: Dempden van doodlopend oppervlaktewater

Bij dempen van doodlopend oppervlaktewater is het belangrijk dat het dempen vanaf de kopse kant gebeurt. Zo krijgen de dieren die in het water leven een kans om naar het deel van het oppervlaktewater te gaan dat niet wordt gedempt.

Toelichting op artikel 16.24: Versmallen oppervlaktewater

Een oppervlaktewater moet na demping minimaal 4 meter breed blijven. Soms is dit niet goed mogelijk. Dan kunnen dijkgraaf en hoogheemraden via een maatwerkvoorschrift toestaan dat een oppervlaktewater na demping smaller wordt. Een maatwerkvoorschrift is een besluit dat de initiatiefnemer aanvraagt bij Rijnland. Een maatwerkvoorschrift lijkt op een mini-vergunning.

Toelichting op artikel 16.25: Dempden in veengronden en kleigronden op veen

Klei op veen en veengronden zijn gevoelig voor zetting. Zetting betekent dat water en lucht uit de grond wordt geperst door het samendrukken van de grond. Hoeveel zetting ontstaat is afhankelijk van de grondwaterstand in de bodem. Die grondwaterstand wordt onder andere bepaald door het waterpeil in het oppervlaktewater en de afstand tussen oppervlaktewateren. Vooral in veengebieden worden door dempingen de percelen vaak breder. Dit heeft gevolgen die Rijnland wil voorkomen:

- In de zomer of in een droge periode daalt de grondwaterstand te veel, vooral in het midden van het perceel. Hierdoor wordt het perceel te droog. En dat zorgt voor een versnelde daling van het maaiveld.
- Bij veel neerslag wordt het wegstromen van die neerslag moeilijker als een perceel te breed wordt. Daardoor wordt het perceel te nat.

In de bebouwde delen zijn percelen al veel breder dan 80 meter. Daarom geldt dit voorschrift alleen voor dempingen buiten de bebouwde delen.

De initiatiefnemer kan de negatieve invloed op de grondwaterstand in droge periodes kleiner maken. Bijvoorbeeld met infiltratiedrains, beregening, of verbetering van de grond. Dit kan er voor zorgen dat de grondwaterstand in ieder geval niet lager wordt dan bij een perceel van 80 meter breed. In dat geval kunnen dijkgraaf en hoogheemraden via een maatwerkvoorschrift een breder perceel toestaan. Een maatwerkvoorschrift is een besluit dat de initiatiefnemer aanvraagt bij Rijnland. Een maatwerkvoorschrift lijkt op een mini-vergunning.

Toelichting op hoofdstuk 17: Plaatsen van een drijvend voorwerp

Toelichting op afdeling 17.1: Wanneer geldt dit hoofdstuk

Toelichting op artikel 17.1: Plaatsen van drijvend voorwerp op een vaste plek

In Rijnlands oppervlaktewater zijn veel drijvende voorwerpen die op een vaste plek liggen. Zo'n drijvend voorwerp blijft zonder hulp drijven en het is op een vaste plek vastgemaakt aan de waterkant. Bijvoorbeeld: woonboten, woonschepen, woonarken, drijvende steigers, drijvende botenhuizen.

Let op: deze regel geldt niet voor pontons

Pontons worden vaak tijdelijk gebruikt bij het uitvoeren van een werk. Ze drijven op het oppervlaktewater en zijn niet op een vaste plek vastgemaakt aan de waterkant. Soms zijn pontons vast gaan zitten aan de waterbodem en drijven ze niet meer. Dan wordt het een demping en gelden de regels voor dempen uit deze waterschapsverordening.

Toelichting op afdeling 17.2: Voorwaarden zonder vergunning

Toelichting op artikel 17.3: Drijvend voorwerp ligt in de lengte langs de oeverlijn

Een drijvend voorwerp ligt in de lengterichting langs de oever. Dus evenwijdig of parallel aan de oever. Zo heeft het drijvende voorwerp de minste invloed op de doorstroming van het water.

Toelichting op artikel 17.4: Drijvend voorwerp is maximaal 8 meter breed

Toelichting op artikel 17.4, eerste lid

Een drijvend voorwerp mag niet te groot zijn. Want dat heeft teveel invloed op de doorstroming van het oppervlaktewater.

Toelichting op artikel 17.4, tweede lid

Soms wordt de doorstroming van het water niet veel slechter door een drijvend voorwerp dat breder is dan 8 meter. Bijvoorbeeld als het drijvende voorwerp niet zo diep in het water ligt en een gestroomlijnde vorm heeft. Maar ook als het oppervlaktewater zo breed is dat een drijvend voorwerp breder dan 8 meter geen problemen geeft. Rijnland kan dan met een maatwerkvoorschrift een andere maximale breedte vaststellen.

Toelichting op artikel 17.5: Minimaal 2/3 van het oppervlaktewater blijft leeg

Toelichting op artikel 17.5, eerste lid

Het is belangrijk dat de initiatiefnemer een drijvend voorwerp niet te ver naar het midden van het oppervlaktewater plaatst. Want dat heeft teveel invloed op de doorstroming van het oppervlaktewater. Rijnland wil dat 2/3 van de breedte van het oppervlaktewater zonder onderbreking leeg blijft.

Toelichting op artikel 17.5, tweede lid

Soms kan minder dan 2/3 van de breedte van een oppervlaktewater zonder onderbreking blijven. Bijvoorbeeld als het drijvende voorwerp niet zo diep in het water ligt en een gestroomlijnde vorm heeft. Of het oppervlaktewater is zo breed dat er genoeg lege ruimte overblijft. De doorstroming van het oppervlaktewater blijft dan goed genoeg. Rijnland kan met een maatwerkvoorschrift een andere breedte van het oppervlaktewater vaststellen die zonder onderbreking leeg moet blijven.

Toelichting op afdeling 17.3: Verder uitwerking van de zorgplicht

Toelichting op artikel 17.6: Verdere uitwerking van de zorgplicht

Zorgplicht

Voor alle activiteiten geldt een zorgplicht. Hiermee wil Rijnland nadelen voor het watersysteem voorkomen. Meer informatie over de zorgplicht staat in afdeling 1.4 van deze waterschapsverordening.

Voor eenvoudige activiteiten met weinig risico geldt alleen een zorgplicht. Er is dus geen vergunning nodig en er gelden geen voorwaarden zonder vergunning. Dit betekent dat de initiatiefnemer zelf mag bedenken hoe een werk wordt uitgevoerd. Van Rijnland mag alles, zolang het watersysteem maar goed blijft functioneren.

De zorgplicht geeft ruimte voor eigen verantwoordelijkheid. De initiatiefnemer krijgt hierbij vertrouwen en verantwoordelijkheid. Ontstaat er toch een probleem in het watersysteem, dan lost de initiatiefnemer het probleem zelf op.

Verdere uitwerking van de zorgplicht

Soms wil een initiatiefnemer graag zeker weten dat zijn activiteiten voldoen aan de zorgplicht. Om meer zekerheid te geven, heeft Rijnland voor een aantal activiteiten een verdere uitwerking van de zorgplicht. In deze paragraaf staat zo'n verdere uitwerking van de zorgplicht.

Wordt gewerkt volgens de artikelen in deze paragraaf, dan voldoet u automatisch aan de zorgplicht. Het is dus een altijd goedgekeurde werkwijze. Maar het is niet verplicht om de activiteiten op deze manier uit te voeren. U mag ook vanuit uw eigen verantwoordelijkheid kiezen voor een andere manier van werken. Om zo op een andere manier te voldoen aan de zorgplicht.

Toelichting op artikel 17.7: Drijvend voorwerp is maximaal 8 meter breed

Een drijvend voorwerp mag niet te groot zijn. Dan kan het teveel invloed hebben op de doorstroming van het oppervlaktewater.

Toelichting op artikel 17.8: Minimaal 2/3 van het oppervlaktewater blijft leeg

Het is belangrijk dat de initiatiefnemer een drijvend voorwerp niet te ver naar het midden van het oppervlaktewater plaatst. Want dat heeft teveel invloed op de doorstroming van het oppervlaktewater. Rijnland wil dat 2/3 van de breedte van het oppervlaktewater zonder onderbreking leeg blijft.

Toelichting op hoofdstuk 18: Ophogen maaiveld

Toelichting op afdeling 18.2: Vergunning

Toelichting op paragraaf 18.2.1: Wanneer is een vergunning nodig

Toelichting op subparagraaf 18.2.1.1: Ophogen maaiveld bij de zeewering

Toelichting op artikel 18.3: Maaiveld ophogen buiten bebouwde deel van de zeewering

Voor de duinen is het belangrijk dat er zand verplaatst door de wind en het water. Want zo groeien de duinen of worden ze kleiner. Rijnland wil dat de duinen buiten het bebouwde deel van de zeewering zoveel mogelijk op een natuurlijke manier bewegen. Het ophogen van het maaiveld kan dat moeilijker maken. Daarom is hiervoor altijd een vergunning nodig.

Toelichting op subparagraaf 18.2.1.2: Ophogen maaiveld bij een waterkering

Toelichting op artikel 18.4: Maaiveld meer dan 50 centimeter ophogen in een waterkering

Het ophogen van het maaiveld van een waterkering met meer dan 0,5 meter heeft risico's. De waterkering kan namelijk minder stevig en stabiel worden omdat het maaiveld te zwaar wordt. Met als gevaar dat de waterkering het water niet meer goed kan tegenhouden. Een initiatiefnemer moet met stabiliteitsberekeningen en zettingsberekeningen laten zien of het ophogen van het maaiveld een risico kan zijn voor de waterkering.

Toelichting op artikel 18.5: Maaiveld ophogen op kruin van waterkering

De kruin is een belangrijk deel van de waterkering. Daarom moet de initiatiefnemer de kruin met goede materialen ophogen. Andere materialen dan klei zijn niet altijd geschikt. Voor het ophogen van de kruin met andere materialen dan klei is daarom een vergunning nodig.

Toelichting op paragraaf 18.2.2: Beoordelen van de vergunningaanvraag

Toelichting op subparagraaf 18.2.2.1: Beoordelen van de vergunningaanvraag algemeen

Toelichting op artikel 18.7: Beoordelen van de vergunningaanvraag

Deze artikelen gebruikt Rijnland om een vergunningaanvraag te beoordelen. Voldoet een vergunningaanvraag hieraan, dan verleent Rijnland de vergunning.

Toelichting op subparagraaf 18.2.2.2: Beoordelen van de vergunningaanvraag voor maaiveld ophogen bij de waterkering

Toelichting op artikel 18.8: Neerslag stroomt van waterkering af

Als neerslag niet van de waterkering af kan stromen, dan kan de waterkering zacht en slap worden. Dit maakt de waterkering minder stevig en minder stabiel. Met als risico dat de waterkering het water niet meer goed kan tegenhouden.

Toelichting op afdeling 18.3: Verdere uitwerking van de zorgplicht

Toelichting op artikel 18.11: Verdere uitwerking zorgplicht voor ophogen maaiveld bij waterkering

Zorgplicht

Voor alle activiteiten geldt een zorgplicht. Hiermee wil Rijnland nadelen voor het watersysteem voorkomen. Meer informatie over de zorgplicht staat in afdeling 1.4 van deze waterschapsverordening.

Voor eenvoudige activiteiten met weinig risico geldt alleen een zorgplicht. Er is dus geen vergunning nodig en er gelden geen voorwaarden zonder vergunning. Dit betekent dat de initiatiefnemer zelf mag bedenken hoe een werk wordt uitgevoerd. Van Rijnland mag alles, zolang het watersysteem maar goed blijft functioneren.

De zorgplicht geeft ruimte voor eigen verantwoordelijkheid. De initiatiefnemer krijgt hierbij vertrouwen en verantwoordelijkheid. Ontstaat er toch een probleem in het watersysteem, dan lost de initiatiefnemer het probleem zelf op.

Verdere uitwerking van de zorgplicht

Soms wil een initiatiefnemer graag zeker weten dat zijn activiteiten voldoen aan de zorgplicht. Om meer zekerheid te geven, heeft Rijnland voor een aantal activiteiten een verdere uitwerking van de zorgplicht. In deze paragraaf staat zo'n verdere uitwerking van de zorgplicht.

Wordt gewerkt volgens de artikelen in deze paragraaf, dan voldoet u automatisch aan de zorgplicht. Het is dus een altijd goedgekeurde werkwijze. Maar het is niet verplicht om de activiteiten op deze manier uit te voeren. U mag ook vanuit uw eigen verantwoordelijkheid kiezen voor een andere manier van werken. Om zo op een andere manier te voldoen aan de zorgplicht.

Toelichting op artikel 18.12: Waterkering na ophogen van maaiveld beschermen tegen erosie

De grond die de initiatiefnemer gebruikt voor het ophogen van het maaiveld kan weer wegwaaien of door neerslag wegspoelen. Het is daarom belangrijk om de waterkering te beschermen door bijvoorbeeld gras in te zaaien.

Toelichting op artikel 18.13: Schoon materiaal gebruiken voor ophogen maaiveld op waterkering

Als de initiatiefnemer het maaiveld wil ophogen met bagger, dan gelden er eisen voor de kwaliteit van de bagger. Dit staat in het landelijk Besluit bodemkwaliteit en in de Regeling bodemkwaliteit. Gemeenten kunnen in hun bodembeheernota's ook eisen stellen aan het verplaatsen van grond.

Toelichting op hoofdstuk 19: Boom of struik planten of hebben

Toelichting op afdeling 19.1: Wanneer geldt dit hoofdstuk

Toelichting op artikel 19.1: Boom of struik planten of hebben

Gaat een initiatiefnemer een boom of struik herplanten op een plek waar die boom of struik eerder al stond? Dan gelden dezelfde regels als voor het planten van een nieuwe boom of struik.

Toelichting op afdeling 19.2: Vergunning

Toelichting op paragraaf 19.2.1: Wanneer is een vergunning nodig

Toelichting op artikel 19.2: Boom of struik hoger dan 2 meter in de kruin van waterkering

Een boom of struik kan risico's geven voor de waterkering. De waterkering kan minder stabiel en stevig worden. Hoe hoger de boom of struik, hoe groter het risico. Een paar voorbeelden:

- Wanneer een boom omvalt, ontstaat een ontgrondingskuil. Dit 'gat' ontstaat omdat de wortels uit de waterkering worden getrokken.
- Als een boom meebeweegt met de wind kunnen er 'lege' ruimtes ontstaan rond de wortels en boomstam.
- (Dode) wortels kunnen zorgen voor lekkage in de waterkering. Of de zetting van de waterkering kan groter worden. Zetting betekent dat water en lucht uit de grond wordt geperst door het samendrukken van de bodem.

Hoe groot het risico voor de waterkering is, hangt af van de plek waar de boom of struik wordt geplant. De kruin van de waterkering is het meest kwetsbaar. Het risico voor de waterkering wordt groot als een boom of struik in de kruin volgroeid groter kan worden dan 2 meter. Daarom is hiervoor een vergunning nodig.

Toelichting op artikel 19.3: Boom of struik hoger dan 2 meter in buitentalud van waterkering

Een boom of struik kan risico's geven voor de waterkering. De waterkering kan minder stabiel en stevig worden. Hoe hoger de boom of struik, hoe groter het risico. Een paar voorbeelden:

- Wanneer een boom omvalt, ontstaat een ontgrondingskuil. Dit 'gat' ontstaat omdat de wortels uit de waterkering worden getrokken.
- Als een boom meebeweegt met de wind kunnen er 'lege' ruimtes ontstaan rond de wortels en boomstam.

- (Dode) wortels kunnen zorgen voor lekkage in de waterkering. Of de zetting van de waterkering kan groter worden. Zetting betekent dat water en lucht uit de grond wordt geperst door het samendrukken van de bodem.

Hoe groot het risico voor de waterkering is, hangt af van de plek waar de boom of struik wordt geplant. Het buitentalud is een kwetsbare plek. Het risico voor de waterkering wordt groot als een boom of struik in het buitentalud volgroeid groter kan worden dan 2 meter. Daarom is hiervoor een vergunning nodig.

Toelichting op artikel 19.4: Boom of struik hoger dan 5 meter

Een boom of struik kan risico's geven voor de waterkering. De waterkering kan minder stabiel en stevig worden. Hoe hoger de boom of struik, hoe groter het risico. Een paar voorbeelden:

- Wanneer een boom omvalt, ontstaat een ontgrondingskuil. Dit 'gat' ontstaat omdat de wortels uit de waterkering worden getrokken.
- Als een boom meebeweegt met de wind kunnen er 'lege' ruimtes ontstaan rond de wortels en boomstam.
- (Dode) wortels kunnen zorgen voor lekkage in de waterkering. Of de zetting van de waterkering kan groter worden. Zetting betekent dat water en lucht uit de grond wordt geperst door het samendrukken van de bodem.

Hoe groot het risico voor de waterkering is, hangt af van de plek waar de boom of struik wordt geplant. De kruin en het buitentalud van de waterkering zijn het meest kwetsbaar. De andere delen van de waterkering zijn wat minder kwetsbaar. Het risico voor de waterkering wordt wel groot als een boom of struik in de kernzone en beschermingszone de waterkering volgroeid groter kan worden dan 5 meter. Daarom is hiervoor een vergunning nodig.

Toelichting op paragraaf 19.2.2: Beoordelen van de vergunningaanvraag

Toelichting op artikel 19.5: Beoordelen van de vergunningaanvraag

Deze artikelen gebruikt Rijnland om een vergunningaanvraag te beoordelen. Voldoet een vergunningaanvraag hieraan, dan verleent Rijnland de vergunning.

Toelichting op artikel 19.6: Nieuwe boom of struik in de kruin van waterkering

Het planten van een boom of struik op de kruin van een waterkering geeft een duidelijk risico. De waterkering kan minder stabiel en stevig worden. Voor Rijnland is het daarom belangrijk dat er geen nieuwe bomen of struiken komen op de kruin van de waterkering.

Toelichting op artikel 19.7: Nieuwe boom of struik in buitentalud van waterkering

Het planten van een boom of struik in het buitentalud van een waterkering geeft een duidelijk risico. De waterkering kan minder stabiel en stevig worden. Voor Rijnland is het daarom belangrijk dat er geen nieuwe bomen of struiken komen in het buitentalud van de waterkering.

Toelichting op artikel 19.8: Boom of struik in andere delen van de waterkering

Toelichting op artikel 19.8, eerste lid

Bij het bepalen van de ontgrondingskuil wordt ook rekening gehouden met de zettingen die naar verwachting plaatsvinden zo lang de beplanting aanwezig is.

Toelichting op afdeling 19.3: Voorwaarden zonder vergunning

Toelichting op artikel 19.10: Wanneer gelden deze voorwaarden?

Een boom of struik kan risico's geven voor de waterkering. De waterkering kan minder stabiel en stevig worden. Hoe hoger de boom of struik, hoe groter het risico. Een paar voorbeelden:

- Wanneer een boom omvalt, ontstaat een ontgrondingskuil. Dit gat ontstaat omdat de wortels uit de waterkering worden getrokken.
- Als een boom meebeweegt met de wind kunnen er lege ruimtes ontstaan rond de wortels en boomstam.
- (Dode) wortels kunnen voor lekkage in de waterkering zorgen. Of de zetting van de waterkering kan groter worden. Zetting betekent dat water en lucht uit de grond wordt geperst door het samendrukken van de bodem.

Het is vaak lastig om vooraf te bepalen hoe hoog een boom kan worden. Hiemstra et al. heeft voor veel soorten bomen informatie verzameld over hoe hoog ze kunnen worden. Dit staat in het rapport: Gebruikswaardeonderzoek laanbomen. Praktijkonderzoek Plant en Omgeving, Wageningen University and Research centre.

Volgens dit rapport blijven de struiken en bomen lager dan 5 meter:

- Amelanchier lamarckii – krentenboom
- Cercis siliquastrum – judasboom
- Cornus mas – gele kornoelje
- Craetagus – meidoorn
- Magnolia x loebneri 'Merrill' – magnolia variëteit
- Malus baccata 'Street parade' – sierappel variëteit
- Malus 'Evereste' – sierappel variëteit
- Malus 'Rudolph' – sierappel variëteit
- Sorbus – lijsterbessen en meelbessen

Toelichting op artikel 19.11: Geen erosie aan de waterkering

Onder een boom of struik is schaduw. Daardoor kunnen op die plek soms geen andere planten meer groeien. Dit kan zorgen voor erosie. Hierdoor kan grond wegwaaien of wegspoelen. Rijnland wil geen erosie van een waterkering, want dat maakt de waterkering minder stevig en stabiel. De initiatiefnemer kan dit voorkomen door bijvoorbeeld bomen en struiken op tijd te snoeien.

Toelichting op artikel 19.12: Controle van de waterkering blijft mogelijk

Rijnland moet de waterkering kunnen controleren op scheuren of lekkages. Het is dus belangrijk dat Rijnland de waterkering goed kan bekijken. Bomen en struiken mogen niet in de weg staan. De initiatiefnemer kan hiervoor zorgen door bomen en struiken goed te snoeien en uit te dunnen.

Toelichting op afdeling 19.4: Verdere uitwerking van de zorgplicht

Toelichting op artikel 19.13: Verdere uitwerking van de zorgplicht

Zorgplicht

Voor alle activiteiten geldt een zorgplicht. Hiermee wil Rijnland nadelen voor het watersysteem voorkomen. Meer informatie over de zorgplicht staat in afdeling 1.4 van deze waterschapsverordening.

Voor eenvoudige activiteiten met weinig risico geldt alleen een zorgplicht. Er is dus geen vergunning nodig en er gelden geen voorwaarden zonder vergunning. Dit betekent dat de initiatiefnemer zelf mag bedenken hoe een werk wordt uitgevoerd. Van Rijnland mag alles, zolang het watersysteem maar goed blijft functioneren.

De zorgplicht geeft ruimte voor eigen verantwoordelijkheid. De initiatiefnemer krijgt hierbij vertrouwen en verantwoordelijkheid. Ontstaat er toch een probleem in het watersysteem, dan lost de initiatiefnemer het probleem zelf op.

Verdere uitwerking van de zorgplicht

Soms wil een initiatiefnemer graag zeker weten dat zijn activiteiten voldoen aan de zorgplicht. Om meer zekerheid te geven, heeft Rijnland voor een aantal activiteiten een verdere uitwerking van de zorgplicht. In deze paragraaf staat zo'n verdere uitwerking van de zorgplicht.

Wordt gewerkt volgens de artikelen in deze paragraaf, dan voldoet u automatisch aan de zorgplicht. Het is dus een altijd goedgekeurde werkwijze. Maar het is niet verplicht om de activiteiten op deze manier uit te voeren. U mag ook vanuit uw eigen verantwoordelijkheid kiezen voor een andere manier van werken. Om zo op een andere manier te voldoen aan de zorgplicht.

Toelichting op artikel 19.14: Geen erosie van het gras op de waterkering

Onder een boom of struik is schaduw. Daardoor kunnen op die plek soms geen andere planten meer groeien. Dit kan zorgen voor erosie. Hierdoor kan grond wegwaaien of wegspoelen. Rijnland wil geen erosie van een waterkering, want dat maakt de waterkering minder stevig en stabiel. De initiatiefnemer kan dit voorkomen door bijvoorbeeld bomen en struiken op tijd te snoeien.

Toelichting op artikel 19.15: Controle van de waterkering blijft mogelijk

Rijnland moet de waterkering kunnen controleren op scheuren of lekkages. Het is dus belangrijk dat Rijnland de waterkering goed kan bekijken. Bomen en struiken mogen niet in de weg staan. De initiatiefnemer kan hiervoor zorgen door bomen en struiken goed te snoeien en uit te dunnen.

Toelichting op hoofdstuk 20: Lozen van grondwater bij saneringen of ontwatering

Toelichting op artikel 20.1: Lozen van grondwater bij saneringen

Afvalwater afkomstig van het saneren van de bodem of het grondwater (of een aan een grondwatersanering voorafgaand onderzoek) is qua biologische afbreekbaarheid niet vergelijkbaar met huishoudelijk afvalwater. In lijn met de voorkeursvolgorde voor het omgaan met afvalwater, opgenomen in artikel 10.29a van de Wet milieubeheer, heeft het de voorkeur om dit afvalwater na zuivering lokaal terug te brengen in het milieu en niet af te voeren naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) via het openbare vuilwaterriool. Daarom is in dit artikel het lozen op een oppervlaktewaterlichaam toegestaan. Deze afdeling geldt ook voor lozingen afkomstig van milieubelastende activiteiten die zijn aangewezen in hoofdstuk 3 van het Bal. In dat geval zijn de regels van deze afdeling maatwerkregels op grond van artikel 2.12 van dat besluit.

Bij het saneren kunnen, naast het positieve milieueffect dat de sanering heeft, ook nadelige gevolgen optreden. Om de nadelige gevolgen voor de oppervlaktewaterkwaliteit van bij het saneren vrijkomend afvalwater te beperken, zijn in dit artikel emissiegrenswaarden opgenomen voor het lozen daarvan. Vaak wordt dit water ter plaatse gezuiverd. Het afvalwater wordt vervolgens in het oppervlaktewater geloosd.

Voor lozingen in het oppervlaktewater zijn emissiegrenswaarden geformuleerd voor oppervlaktewateren die voor lozingen geen bijzondere bescherming nodig hebben, en wateren waarbij een bijzondere bescherming wel aan de orde kan zijn. De emissiegrenswaarden zijn overgenomen uit het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer en het voormalige Besluit lozen buiten inrichtingen. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen lozingen op aangewezen oppervlaktewaterlichamen en niet-aangewezen oppervlaktewaterlichamen. De aangewezen oppervlaktewaterlichamen, die een grotere omvang hebben en daardoor minder kwetsbaar zijn voor lozingen, zijn opgenomen in bijlage II bij deze verordening.

In het Activiteitenbesluit milieubeheer en het Besluit lozen buiten inrichtingen was ook bepaald dat het afvalwater doelmatig moest kunnen worden bemonsterd. Die regel is nu opgenomen in de specifieke zorgplicht.

Toelichting op artikel 20.2: Lozen van grondwater bij ontwatering

Grondwater bij ontwatering is de algemene term voor grondwater dat vrijkomt bij bijvoorbeeld bronneringen en water uit drainagebuizen. Dit kunnen kleinschalige activiteiten betreffen die bijvoorbeeld na een paar uur zijn afgerond, maar ook grootschalige projecten (vooral in de bouw) die jaren kunnen duren en waar zeer grote hoeveelheden grondwater worden weggepompt.

De regeling voor het lozen van grondwater heeft de voorkeursvolgorde voor het beheer van afwater (artikel 10.29a van de Wet milieubeheer) als uitgangspunt. Over het algemeen kan het grondwater dat lokaal bij ontwatering vrijkomt zonder problemen lokaal in het milieu teruggebracht worden. Maar het is niet uitgesloten dat afhankelijk van de locatie waar het vrijkomt grondwater in enige mate verontreinigd kan zijn of van nature stoffen bevat, waarvan de lozing bezwaarlijk kan zijn. Veelal is dit lokaal bekend uit gegevens bij het bedrijf zelf of bij de overheid.

Het behoort tot de verantwoordelijkheid van degene die loost om het waterschap te informeren over de bekende gegevens over de samenstelling en eventuele verontreiniging van het grondwater. Dit is met name van belang daar waar de samenstelling van het grondwater afwijkt van de in het gebied voorkomende grondwaterkwaliteit. Bij twijfel over de vraag of hiervan sprake zou kunnen zijn is het raadzaam om contact op te nemen met het waterschap om na te gaan of er in een bepaald gebied nog stoffen in de bodem aanwezig zijn, waarvan lozing tot problemen zou kunnen leiden.

In dit artikel is een emissiegrenswaarde voor onopgeloste bestanddelen opgenomen. Het beperken van visuele verontreiniging valt onder de specifieke zorgplicht en is daarom niet uitgeschreven in dit artikel.

Dit artikel is niet van toepassing op lozingen van grondwater bij wonen, omdat het voormalige Besluit lozing afvalwater huishoudens geen specifieke eisen bevatte voor deze lozingen. Voor wonen wordt daarom volstaan met de specifieke zorgplicht.

Toelichting op artikel 20.3: Meet- en rekenbepalingen

In dit artikel wordt aangegeven welke normen gehanteerd worden voor het meten van emissiegrenswaarden. Artikelen met normbladen voor het bemonsteren van afvalwater schrijven niet voor dat het afvalwater moet worden bemonsterd, maar wel wat er moet gebeuren als er wordt bemonsterd. Er zijn normen opgenomen voor het bemonsteren, conserveren en ontsluiten. Ook zijn de analysemethoden die moeten worden gebruikt voor de stoffen waaraan in deze afdeling emissiegrenswaarden worden gesteld voorgeschreven. De versies van de NEN-EN-normen zijn opgenomen in de begripsbepalingen van bijlage I.

Als er wordt bemonsterd, moeten de monsters volgens NEN 6600-1 worden geconserveerd om te voorkomen dat in de monsters verandering optreedt voor de te analyseren parameter tussen het moment van bemonstering en het moment van analyse. Omdat de emissiegrenswaarden die zijn gesteld betrekking hebben op het totaal van opgeloste en niet opgeloste stoffen in het afvalwater, is het van belang dat het monster niet gefilterd wordt en dat de stoffen die zich onopgelost in het afvalwater bevinden meegenomen worden in de analyse.

Toelichting op artikel 20.4: Gegevens en bescheiden

Dit artikel verplicht om vier weken voor de start van de lozing gegevens en bescheiden te verstrekken aan het bevoegd gezag. Daarbij wordt informatie verstrekt over de aard en omvang van de lozing, zoals de te lozen hoeveelheid afvalwater en de concentraties van stoffen die in het afvalwater worden verwacht. Het bevoegd gezag moet eveneens worden geïnformeerd als er wijzigingen optreden in de lozing, bijvoorbeeld omdat de hoeveelheid te lozen water wordt aangepast.

De plicht om het bevoegd gezag te informeren geldt niet voor lozingen bij ontwatering (bijvoorbeeld bronbemalingen) die minder dan 48 uur duren, of bij lozingen vanuit huishoudens. Voor lozingen bij ontwatering met een duur tussen 48 uur en 8 weken geldt een afwijkende termijn voor het verstrekken van gegevens en bescheiden: ten minste 5 werkdagen voor de start van de lozingsactiviteit wordt het bevoegd gezag geïnformeerd in plaats van 4 weken.

Toelichting op hoofdstuk 21: Lozen van afvloeiend hemelwater dat niet afkomstig is van een bodembeschermende voorziening

Toelichting op artikel 21.1: Lozen van afvloeiend hemelwater

Dit artikel heeft betrekking op het lozen van afvloeiend hemelwater dat niet afkomstig is van een verplichte bodembeschermende voorziening. Het gaat met name om afvloeiend hemelwater van daken en van verhardingen, waar geen bodembedreigende activiteiten plaatsvinden. Dit artikel is wel van toepassing op afvloeiend hemelwater afkomstig van bodembeschermende voorzieningen die vrijwillig zijn aangebracht. Onder afvloeiend hemelwater wordt niet verstaan het hemelwater van een kas als bedoeld in paragraaf 4.78 van het Bal of drainage water als bedoeld in paragraaf 4.77 van dat besluit.

De regeling voor het lozen van afvloeiend hemelwater heeft de voorkeursvolgorde voor het beheer van afwater (artikel 10.29a van de Wet milieubeheer) als uitgangspunt. Over het algemeen kan afvloeiend hemelwater zonder problemen lokaal in het milieu teruggebracht worden. De beheerder van het terrein of oppervlak waar het hemelwater is neergekomen is verantwoordelijk voor het nemen van deze preventieve maatregelen en kan vervolgens op grond van de specifieke zorgplicht worden aangesproken op het nemen daarvan. De maatregelen kunnen bijvoorbeeld inhouden het schoonhouden van het terrein, het dusdanig omgaan met milieugevaarlijke stoffen dat verontreiniging van het hemelwater wordt voorkomen, het bij de keuze van materialen die aan hemelwater zijn blootgesteld rekening houden met het feit dat bij contact van hemelwater met deze materialen verontreinigende stoffen in het hemelwater kunnen geraken (uitloging), of een zodanige wijze van onkruidbestrijding dat onnodige verontreiniging van het hemelwater wordt voorkomen. In deze verordening is ervoor gekozen deze preventieve maatregelen niet in concrete voorschriften te vertalen.

In het tweede lid is het lozen van afvloeiend hemelwater vanaf rijkswegen en provinciale wegen buiten de bebouwde kom geregeld. Tot die wegen behoren eveneens de daarbij behorende bruggen, viaducten en andere kunstwerken, en overig openbaar gebied. In het verleden is veel onderzoek verricht naar verontreinigingen in afvloeiend hemelwater van wegen en overige openbare ruimte. Afhankelijk van de intensiteit van het verkeer kan het in meer of mindere mate verontreinigd zijn met straatvuil, waarin PAK's, zware metalen of minerale olie voorkomen. Buiten de bebouwde kom is het lozen van afvloeiend hemelwater vanaf rijkswegen en provinciale wegen in een gemeentelijk rioolstelsel veelal niet mogelijk, omdat daar geen rioolstelsels of rioolstelsels, die niet bestemd zijn voor afvoer van regenwater, zijn aangelegd. Dit afvloeiend hemelwater vloeit buiten de bebouwde kom meestal af naar de bodem of een eventueel aanwezig oppervlaktewaterlichaam. Hemelwater afkomstig van rijkswegen en provinciale wegen wordt buiten de bebouwde kom bij voorkeur geloosd op de bodem. De regels hierover staan in het omgevingsplan. Als lozen in de bodem niet (of niet volledig) mogelijk is, kan lozing (deels) plaatsvinden in een aangewezen oppervlaktewaterlichaam. Als laatste mogelijkheid is het lozen in een niet-aangewezen oppervlaktewaterlichaam aangegeven. Dit is alleen toegestaan wanneer het lozen via een andere route niet mogelijk is.

Toelichting op artikel 21.2: Gegevens en bescheiden

Lozingen van afstromend hemelwater vormen in het algemeen geen risico voor de oppervlaktewaterkwaliteit. Het is daarom niet nodig om voorafgaand aan de start of wijziging van de lozing het bevoegd gezag te informeren. Alleen wanneer er een rijksweg of provinciale weg en daarbij behorende bruggen, viaducten en andere kunstwerken worden aangelegd of gewijzigd, moet het bevoegd gezag tijdig, ten minste zes maanden voor de voorgenomen aanleg of

wijziging, op de hoogte worden gesteld. Het bevoegd gezag kan dan samen met de wegbeheerder bekijken wat de gewenste wijze van verwerking van het afstromende regenwater is.

Toelichting op hoofdstuk 22: Lozen van huishoudelijk afvalwater

Toelichting op artikel 22.1: Lozen van huishoudelijk afvalwater

In de praktijk vinden de meeste lozingen van huishoudelijk afvalwater plaats in het vuilwaterriool. Voor een beperkt aantal situaties waar geen aansluiting op het vuilwaterriool of een zuiveringstechnisch werk mogelijk is, is lozen op een oppervlaktewaterlichaam toegestaan. Dit is toegestaan buiten de bebouwde kom of binnen de bebouwde kom van waaruit stedelijk afvalwater wordt geloosd met een vervuilingswaarde van minder dan 2.000 inwonerequivalenten. Deze afdeling geldt ook voor lozingen afkomstig van milieubelastende activiteiten die zijn aangewezen in hoofdstuk 3 van het Bal. In dat geval zijn de regels van deze afdeling maatwerkregels op grond van artikel 2.12 van dat besluit.

Binnen de in het eerste lid aangegeven afstanden tot de riolering in combinatie met het aantal inwonerequivalenten dat geloosd wordt, is het verboden direct in het oppervlaktewater te lozen. Aansluiting op de riolering ligt dan voor de hand. Buiten deze afstandsgrenzen moet het huishoudelijk afvalwater gezuiverd worden voordat het geloosd mag worden in het oppervlaktewater.

De afstanden in dit artikel zijn de afstanden van het vuilwaterriool of zuiveringstechnisch werk tot de kadastrale grens van het perceel waar het huishoudelijk afvalwater vrijkomt. Voor een aantal lozingen van huishoudelijk afvalwater die al voor 1 maart 1997 plaatsvonden werd op grond van de toen geldende wetgeving de afstand bepaald tot het gedeelte van het gebouw dat het dichtst bij het vuilwaterriool of zuiveringstechnisch werk was gelegen. Voor deze lozingen geldt overgangsrecht. Dit overgangsrecht is ongewijzigd overgenomen uit het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer, het voormalige Besluit lozen buiten inrichtingen en de daaraan voorafgaande besluiten: het voormalige Lozingenbesluit bodembescherming en het voormalige Lozingenbesluit Wvo huishoudelijk afvalwater.

In sommige gevallen is hemelsbreed de afstand tot het dichtstbijzijnde vuilwaterriool minder dan genoemd in het eerste lid, maar is het in de praktijk niet mogelijk daar een afvoerleiding aan te leggen. Bijvoorbeeld omdat dan een watergang gekruist of een dijk doorboord moet worden. Daarvoor is in het tweede lid, onderdeel b, opgenomen dat de afstand berekend moet worden langs de lijn waar in de praktijk een afvoerleiding aangelegd kan worden.

De eisen aan lozingen van huishoudelijk afvalwater gelden niet voor spoorvoertuigen en voor militaire oefeningen op militaire terreinen. De voorzieningen voor de opvang van huishoudelijk afvalwater bij spoorvoertuigen kunnen via de spoorwegwetgeving worden geregeld. Bij militaire oefeningen is de plaatsing van IBA's redelijkerwijs niet mogelijk.

Toelichting op artikel 22.2: Zuiveringsvoorziening huishoudelijk afvalwater

In de situaties dat niet wordt aangesloten op de riolering maar direct wordt geloosd in het oppervlaktewater worden met dit artikel lozingseisen in de vorm van emissiegrenswaarden gesteld. Hierbij wordt voor lozingen in het oppervlaktewater een onderscheid gemaakt tussen lozingen in aangewezen wateren (wateren die geen bijzondere bescherming behoeven) en niet-aangewezen wateren (wateren die wel bijzondere bescherming behoeven). De lijst van aangewezen wateren is opgenomen in bijlage II bij deze verordening. Aan de hier gestelde lozingseisen ligt het CIW-rapport 'Individuele Behandeling van Afvalwater, IBA-systemen' van januari 1999 ten grondslag.

De voorwaarden die aan de beperkte directe lozingen in het oppervlaktewater van huishoudelijk afvalwater worden gesteld, komen in grote lijnen overeen met de hieraan voorafgaande voorwaarden op grond van het voormalige Lozingenbesluit Wvo huishoudelijk afvalwater.

Voor beperkte lozingen van huishoudelijk afvalwater kan de lozer er, in afwijking van de emissiegrenswaarden op grond van tabel 2.3, voor kiezen te lozen via een septic tank. Deze voorziening is geschikt voor lozingen tot en met 5

inwonerequivalenten. Vandaar dat in het derde lid van dit artikel is aangegeven dat lozingen van huishoudelijk afvalwater van minder dan 6 inwonerequivalenten via zo'n voorziening geloosd mogen worden.

Deze voorwaarden komen overeen met de voorwaarden die voorafgaand aan de inwerkingtreding van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer en het voormalige Besluit lozen afvalwater huishoudens golden op grond van de Regeling Wvo septic tank en de Uitvoeringsregeling lozingenbesluit bodembescherming. Oudere voorzieningen die nog steeds zijn afgestemd op de hoeveelheid te lozen afvalwater, mogen ook worden gebruikt. De voor 2009 geplaatste voorzieningen kunnen namelijk niet worden getoetst aan de norm voor het hydraulisch rendement, omdat de in de NEN-EN 12566-1 beschreven beproevingsprocedure niet in het veld toepasbaar is.

Toelichting op artikel 22.3: Meet- en rekenbepalingen

In dit artikel wordt aangegeven welke normen gehanteerd worden voor het meten van emissiegrenswaarden. Artikelen met normbladen voor het bemonsteren van afvalwater schrijven niet voor dat het afvalwater moet worden bemonsterd, maar wel wat er moet gebeuren als er wordt bemonsterd. Er zijn normen opgenomen voor het bemonsteren en conserveren. Ook zijn de analysemethoden die moeten worden gebruikt voor de stoffen waaraan in deze afdeling emissiegrenswaarden worden gesteld voorgeschreven.

Als er wordt bemonsterd, moeten de monsters volgens NEN-EN-ISO 5667-3 worden geconserveerd om te voorkomen dat in de monsters verandering optreedt voor de te analyseren parameter tussen het moment van bemonstering en het moment van analyse. Omdat de emissiegrenswaarden die zijn gesteld betrekking hebben op het totaal van opgeloste en niet opgeloste stoffen in het afvalwater, is het van belang dat het monster niet gefilterd wordt en dat de stoffen die zich onopgelost in het afvalwater bevinden meegenomen worden in de analyse.

Toelichting op artikel 22.4: Gegevens en bescheiden

Dit artikel verplicht om vier weken voor de start van de lozing gegevens en bescheiden te verstrekken aan het bevoegd gezag. Daarbij wordt informatie verstrekt over de aard en omvang van de lozing, zoals het aantal inwonerequivalenten en de wijze van behandelen van het afvalwater. Eveneens moeten gegevens aan het bevoegd gezag verstrekt worden als er wijzigingen optreden in de lozing, bijvoorbeeld omdat de te lozen hoeveelheid water wordt aangepast.

Toelichting op hoofdstuk 23: Lozen van koelwater

Toelichting op artikel 23.1: Koelwater

Deze afdeling is niet van toepassing op lozingen van koelwater afkomstig van milieubelastende activiteiten die zijn aangewezen in hoofdstuk 3 van het Bal. Bij het opstellen van dat besluit is al beoordeeld bij welke milieubelastende activiteiten koelwater kan vrijkomen. Als dat het geval is, zijn er in dat besluit regels over het lozen van koelwater opgenomen.

Maar het lozen van koelwater kan ook plaatsvinden bij bedrijven die niet onder dat besluit vallen. Voor die bedrijven is daarom in dit artikel het lozen van koelwater op een oppervlaktewaterlichaam geregeld. Koelwater kan ook worden geloosd in een hemelwaterriool. De regels daarover staan in het omgevingsplan.

Er mogen aan het koelwater geen chemicaliën (zoals aangroeiwerende middelen of antikalkmiddelen) worden toegevoegd. De maximaal te lozen warmtevracht hangt af van het type oppervlaktewaterlichaam waarop wordt geloosd. De aangewezen oppervlaktewaterlichamen zijn opgenomen in bijlage II bij deze verordening; andere oppervlaktewaterlichamen zijn nietaangewezen oppervlaktewaterlichamen.

De warmtevracht van een koelwaterlozing wordt berekend als het product van het lozingsdebiet en het verschil tussen de lozingstemperatuur en de temperatuur van het ontvangende oppervlaktewaterlichaam. De warmtecapaciteit van het koelwater is gelijk aan 4.190 kJ per m³ per graad temperatuursverhoging. Anders geformuleerd:

De warmtevracht = $L \times \Delta T \times W$, waarbij

L = lozingsdebiet (m^3/s)

ΔT = verschil temperatuur koelwater en temperatuur ontvangend oppervlaktewater in graden Celsius.

W = warmtecapaciteit van het koelwater = 4.190 kJ/m^3 per graad temperatuurstijging.

Voor het lozen van koelwater met een hogere warmtevracht, of voor het toedienen van chemicaliën, is een maatwerkvoorschrift vereist.

Toelichting op artikel 23.2: Gegevens en bescheiden

Dit artikel verplicht om ten minste vier weken voor de start van de lozing aan het bevoegd gezag gegevens en bescheiden te verstrekken. Daarbij wordt informatie verschaft over de maximale warmtevracht. Aan het bevoegd gezag moeten eveneens gegevens en bescheiden worden overlegd als er wijzigingen optreden in de lozing, bijvoorbeeld omdat de te lozen hoeveelheid water wordt aangepast.

Toelichting op hoofdstuk 24: Lozen bij reinigen, conserveren, bouwen, rooveren of slopen van bouwwerken

Toelichting op artikel 24.1: Bij reinigen en conserveren geen afvalwater lozen

Deze afdeling heeft betrekking op het lozen bij werkzaamheden aan bouwwerken in de buurt van oppervlaktewater. Hierbij kan gedacht worden aan (spoor)bruggen, sluizen, steigers, kadewanden of panden die grenzen aan het oppervlaktewater.

De regels in het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer (paragraaf 3.1.6) en het voormalige Besluit lozen buiten inrichtingen (paragraaf 3.5) schreven voor dat bij het reinigen en conserveren maatregelen getroffen dienden te worden om het op het oppervlaktewaterlichaam lozen van stoffen te voorkomen. Deze regels betroffen gedetailleerde instructies waaraan de lozer moest voldoen. Hierdoor mocht slechts afvalwater op een oppervlaktewaterlichaam worden geloosd bij het afwassen met water en het schoonspuiten met water onder een druk van ten hoogste 200 bar. Voor andere reinigings- en conserveringswerkzaamheden zijn regels gesteld in artikel 24.2.

Toelichting op artikel 24.2: Werkinstructie bij reinigen en conserveren

Het onderhouden van bouwwerken houdt veelal in dat de bouwwerken van verontreinigingen worden ontdaan, dat roest en oude verflagen worden verwijderd en dat een nieuwe verflaag wordt aangebracht. Bij de werkzaamheden worden reinigings- en/of conserveringstechnieken toegepast en komen stoffen vrij of worden stoffen gebruikt die emissies veroorzaken naar oppervlaktewaterlichaam. Om deze emissies te voorkomen of te beperken zijn milieubescherpende maatregelen nodig. In het algemeen gebeurt dit door het afschermen van de ruimte waarin wordt gewerkt en opvangen en verwerken van vrijkomende stofdeeltjes. Afhankelijk van de omvang en bezwaarlijkheid van de vrijkomende stoffen kunnen met een optimale combinatie van de toegepaste techniek, de te verwijderen of toe te passen materialen en stoffen en de te nemen milieubescherpende maatregelen de nadelige gevolgen voor het milieu beperkt worden.

Voor de reinigings- en conserveringswerkzaamheden moet een werkinstructie opgesteld worden waarin in ieder geval de maatregelen staan die getroffen worden om het lozen te voorkomen of, voor zover dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk te beperken. De werkinstructie kan de maatregelen bevatten die onder het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer en het voormalige Besluit lozen buiten inrichtingen worden beschreven, maar het is ook mogelijk om andere maatregelen of technieken te treffen. Voor een uitgebreidere toelichting wordt verwezen naar de artikelsgewijze toelichting bij artikel 6.23 van het Bal.

Toelichting op artikel 24.3: Werkinstructie bij bouwen en slopen

Als bouwwerken worden gesloopt, gerenoveerd of gebouwd is het bijna onvermijdelijk dat vaste delen in het oppervlaktewaterlichaam geraken. Het is daarom van belang dat bij deze werkzaamheden aan bouwwerken, die in de buurt van of boven het oppervlaktewaterlichaam plaatsvinden, verontreiniging van het oppervlaktewaterlichaam zo veel mogelijk wordt voorkomen. De werkwijze en een zorgvuldige bedrijfsvoering zijn daarbij van doorslaggevend belang. Daarom moet een werkinstructie worden opgesteld waarin naast de werkwijze in ieder geval is aangegeven welke preventieve maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat stoffen in een oppervlaktewaterlichaam terechtkomen. Er moet worden gehandeld conform deze werkinstructie en de daarin genoemde maatregelen moeten worden getroffen.

Toelichting op artikel 24.4: Beperken stof in het oppervlaktewaterlichaam

Als het bij het reinigen of conserveren nodig is om te werken met een gesloten hulpconstructie en afzuiging, geldt een emissiegrenswaarde voor de hoeveelheid stof die naar de buitenlucht wordt afgevoerd. Deze eis is bedoeld om te voorkomen dat het stof alsnog in het oppervlaktewater terecht kan komen. Als de afstand tot een oppervlaktewaterlichaam zodanig groot is dat een lozing redelijkerwijs niet te verwachten is, geldt dit artikel niet.

Toelichting op artikel 24.5: Meet- en rekenbepalingen

In dit artikel wordt aangegeven welke normen gehanteerd worden voor het meten van stof.

Toelichting op artikel 24.6: Gegevens en bescheiden

Op grond van dit artikel moeten aan het bevoegd gezag ten minste vier weken voor aanvang van de reinigings- of conserveringswerkzaamheden of de bouw- of sloopwerkzaamheden de in het eerste lid van dit artikel genoemde gegevens en bescheiden verstrekt worden. Daarbij moet de werkinstructie worden toegestuurd. Het derde lid bevat een uitzondering op deze plicht voor periodieke reinigingswerkzaamheden waarbij alleen vuilafzetting wordt verwijderd. Hierbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld gevelreiniging.

Toelichting op hoofdstuk 25: Lozen bij opslaan en overslaan van inerte goederen

Toelichting op artikel 25.1: Inerte goederen

Deze afdeling heeft betrekking op het lozen van stoffen afkomstig van het overslaan van inerte goederen. Inerte goederen zijn goederen die niet bodembedreigend zijn. Inerte goederen geven bij overslag geen significante milieubelasting. Dit artikel geeft aan welke goederen in ieder geval inerte goederen zijn. De opsomming is dus niet uitputtend. Voor alle genoemde goederen geldt wel dat deze niet verontreinigd mogen zijn, bijvoorbeeld met stoffen die het oppervlaktewater kunnen verontreinigen.

Overslaan is te beschouwen als een handeling binnen het transportproces tussen een onderneming en een andere partij (onderneming of particulier). Bij overslaan gaat het om 'het van en naar een transportmiddel verplaatsen van goederen of materialen'. Onder overslaan vallen bijvoorbeeld het lossen, (be)laden, overladen of (over)hevelen van goederen of materialen. De afdeling heeft geen betrekking op 'opslaan'. Het opslaan van goederen is al uitputtend geregeld in het Bal.

Toelichting op artikel 25.2: Lozen bij opslaan van inerte goederen

Afvalwater dat in contact is geweest met opgeslagen inerte goederen kan worden geloosd in oppervlaktewater. In lijn met de voorkeursvolgorde voor de verwijdering van afvalwater (artikel 10.29a van de Wet milieubeheer) wordt het afvalwater bij voorkeur hergebruikt voordat het wordt geloosd. In het algemeen zal dit (verzameld) afstromend hemelwater, schrob- en spoelwater of water van een nevelgordijn zijn. In het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer en het voormalige Besluit lozen buiten inrichtingen was bepaald dat de lozing geen visuele verontreiniging mag

veroorzaken. Die bepaling keert niet terug, want het voorkomen van visuele verontreiniging is onderdeel van de specifieke zorgplicht van dit hoofdstuk.

Toelichting op artikel 25.3: Lozen bij overslaan van inerte goederen

Het tweede lid bepaalt dat bij het overslaan van goederen in de buitenlucht zo veel mogelijk wordt voorkomen dat goederen op een oppervlaktewaterlichaam geraken. Zo veel mogelijk moet voorkomen worden dat de goederen (bijvoorbeeld zand of grind op een oever) afvloeien in het oppervlaktewater of met stuiven, morsen, of andere ongewenste routes in het oppervlaktewater terechtkomen.

In het derde lid is een maatregel opgenomen hoe aan het voorschrift in het tweede lid in ieder geval kan worden voldaan bij het laden en lossen van schepen. Bij overslag van schip naar wal (of andersom) betekent dit dat het schip zo dicht mogelijk tegen de wal gelegd moet worden. Aan het tweede lid wordt bij het laden en lossen van schepen in ieder geval voldaan als het schip zo afgemeerd kan worden dat er geen ruimte tussen schip en wal zit. In de praktijk is dat niet altijd haalbaar, en zal er bij overslag een spleet tussen schip en wal ontstaan. In het derde lid is aangegeven dat deze spleet in ieder geval niet groter mag zijn dan 5 meter. Deze maatregel laat overigens onverlet dat degene die de activiteit verricht de spleet zo klein mogelijk moet houden. Een andere maatregel die toegepast kan worden om te voldoen aan het tweede lid is gebruik maken van een ponton of een morsklep.

De maatregelen in het derde lid laten verder onverlet dat degene die de activiteit verricht er alles aan doet om te voorkomen dat goederen in het oppervlaktewater raken. Mocht er onverhoopt toch een lozing plaatsvinden ondanks dat er alles aan gedaan is om dat te voorkomen, dan is die lozing toegestaan op grond van het eerste lid.

Toelichting op hoofdstuk 26: Lozen bij opslaan of overslaan van andere dan inerte goederen

Toelichting op artikel 26.1: Lozen bij opslaan van goederen die kunnen uitlogen

Dit artikel heeft betrekking op goederen die bij contact met water kunnen uitlogen. Dit artikel geldt voor lozingen afkomstig van milieubelastende activiteiten die zijn aangewezen in hoofdstuk 3 van het Bal. In dat besluit is geregeld dat het te lozen afvalwater in een vuilwaterriool moet worden geloosd. Voor het doelmatig beheer van afvalwater kan het water ook op een aangewezen oppervlaktewaterlichaam worden geloosd. Dit artikel is dus een maatwerkregel op het Bal. De verplichte lozingsroute naar het vuilwaterriool kan in deze waterschapsverordening niet worden 'uitgezet'. Daarom is in het omgevingsplan een regel opgenomen die bepaalt dat de verplichte lozingsroute een facultatieve lozingsroute wordt, als in de waterschapsverordening lozen in het oppervlaktewater is toegestaan.

Lozen van afvalwater afkomstig van het opslaan van goederen waaruit stoffen kunnen uitlogen op een aangewezen oppervlaktewaterlichaam is toegestaan als het perceel waar het afvalwater vrijkomt niet is aangesloten op een vuilwaterriool of zuiveringstechnisch werk en ook niet binnen een afstand van 40 meter aangesloten kan worden op een vuilwaterriool of zuiveringstechnisch werk. Als er binnen die afstand wel een vuilwaterriool of zuiveringstechnisch werk aanwezig is, is het niet toegestaan om te lozen op een aangewezen oppervlaktewaterlichaam. Het ligt dan voor de hand om aan te sluiten op die riolering of zuiveringstechnisch werk. De afstand is de afstand van het vuilwaterriool of zuiveringstechnisch werk tot de kadastrale grens van het perceel waar het afvalwater vrijkomt. De aangewezen oppervlaktewaterlichamen zijn opgenomen in bijlage II bij deze verordening.

Bij het lozen op een oppervlaktewaterlichaam moet voldaan worden aan de emissiegrenswaarden in de tabel. De emissiegrenswaarden zijn overgenomen uit het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer.

Niet voor alle goederen zijn alle stoffen in de tabel relevant. Zo zijn bijvoorbeeld voor agribulk alleen het chemisch zuurstofverbruik, onopgeloste stoffen, som van stikstofverbindingen en som van fosforverbindingen van belang.

Toelichting op artikel 26.2: Meet- en rekenbepalingen

Dit artikel geeft aan welke normen gehanteerd worden voor het meten van emissiegrenswaarden. Dit artikel met normbladen voor het bemonsteren van afvalwater schrijft niet voor dat het afvalwater moet worden bemonsterd, maar wel wat er moet gebeuren als er wordt bemonsterd. Er zijn normen opgenomen voor het bemonsteren en conserveren. Ook zijn de analysemethoden die moeten worden gebruikt voor de stoffen waaraan in artikel 26.1 emissiegrenswaarden worden gesteld voorgeschreven.

Als er wordt bemonsterd, moeten de monsters volgens NEN-EN-ISO 5667-3 worden geconserveerd om te voorkomen dat in de monsters verandering optreedt voor de te analyseren parameter tussen het moment van bemonstering en het moment van analyse.

Omdat de emissiegrenswaarden die zijn gesteld betrekking hebben op het totaal van opgeloste en niet opgeloste stoffen in het afvalwater, is het van belang dat het monster niet gefilterd wordt en dat de stoffen die zich onopgelost in het afvalwater bevinden meegenomen worden in de analyse.

Toelichting op artikel 26.3: Lozen bij overslaan van niet-inerte goederen

Dit artikel heeft betrekking op het lozen van stoffen afkomstig van het:

- bedrijfsmatig overslaan van niet-inerte goederen;
- overslaan van zout voor het strooien op wegen;
- overslaan van niet-inerte goederen die vrijkomen bij een werk; en
- overslaan van niet-inerte goederen die nodig zijn in een werk.

Met 'bedrijfsmatig overslaan van niet-inerte goederen' wordt het overslaan bedoeld wat in het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer was geregeld voor inrichtingen.

De andere overslaghandelingen (strooizout, niet-inerte goederen die vrijkomen bij of nodig zijn in een werk) hebben betrekking op wat in het voormalige Besluit lozen buiten inrichtingen was geregeld voor het overslaan buiten een inrichting. Bij 'niet-inerte goederen die vrijkomen bij een werk' kan gedacht worden aan het vervangen of aanleggen van een walbeschoeiing in het oppervlaktewater, het aanbrengen of vervangen van kabels in de bodem of oppervlaktewater en andere werkzaamheden in de openbare ruimte. Dit materiaal kan van allerlei aard zijn, zoals beschadigde walbeschoeiing en oude kabels. Ook het nieuwe materiaal kan worden overgeslagen voordat het in het werk wordt aangebracht. In dit geval betreft het dus de nieuwe walbeschoeiing, nieuwe kabels en soortgelijk materiaal die nodig zijn in een werk.

Het tweede lid bepaalt dat bij het overslaan van goederen in de buitenlucht zo veel mogelijk wordt voorkomen dat goederen op een oppervlaktewaterlichaam geraken. Zo veel mogelijk moet voorkomen worden dat de goederen (op bijvoorbeeld een oever) afvloeien in het oppervlaktewater of met stuiven, morsen, of andere ongewenste routes in het oppervlaktewater terechtkomen.

In het derde lid is een maatregel opgenomen hoe aan het voorschrift in het tweede lid in ieder geval kan worden voldaan bij het laden en lossen van schepen. Bij overslag van schip naar wal (of andersom) betekent dit dat het schip zo dicht mogelijk tegen de wal gelegd moet worden. Aan het tweede lid wordt bij het laden en lossen van schepen in ieder geval voldaan als het schip zo afgemeerd kan worden dat er geen ruimte tussen schip en wal zit. In de praktijk is dat niet altijd haalbaar, en zal er bij overslag een spleet tussen schip en wal ontstaan. In het derde lid is aangegeven dat deze spleet in ieder geval niet groter mag zijn dan 5 meter. Deze maatregel laat overigens onverlet dat degene die de activiteit verricht de spleet zo klein mogelijk moet houden. Een andere maatregel die toegepast kan worden om te voldoen aan het tweede lid is gebruik maken van een ponton of een morsklep.

De maatregelen in het derde lid laten verder onverlet dat degene die de activiteit verricht er alles aan doet om te voorkomen dat goederen in het oppervlaktewater raken. Mocht er onverhoopt toch een lozing plaatsvinden ondanks dat er alles aan gedaan is om dat te voorkomen, dan is die lozing toegestaan op grond van het eerste lid.

Toelichting op artikel 26.4: Gegevens en bescheiden

Dit artikel verplicht om vier weken voor de start van de lozing aan het bevoegd gezag bepaalde gegevens en bescheiden te verstrekken. Daarbij wordt informatie verstrekt over de stoffen die worden opgeslagen of overgeslagen. Aan het bevoegd gezag moeten eveneens gegevens en bescheiden worden verstrekt als er wijzigingen optreden in de lozing, bijvoorbeeld omdat de te lozen hoeveelheid water wordt aangepast.

Toelichting op hoofdstuk 27: Lozen uit gemeentelijke voorzieningen voor inzameling en transport van afvalwater

Toelichting op artikel 27.1: Lozen van afvalwater vanuit gemeentelijke rioolstelsels

In dit artikel wordt het lozen van afvalwater vanuit openbare ontwateringsstelsels, openbare hemelwaterstelsels en openbare vuilwaterriolen in oppervlaktewater toegestaan. Voorwaarde daarbij is dat deze stelsels voorkomen op het overzicht van voorzieningen en maatregelen dat is opgenomen in het gemeentelijke rioleringsplan (GRP) als bedoeld in het voormalige artikel 4.22, eerste lid, van de Wet milieubeheer. Op grond van het overgangsrecht van artikel 4.93 van de Invoeringswet Omgevingswet blijven GRP's van kracht tot het tijdstip waarop de periode verstrijkt waarvoor het plan is vastgesteld, of tot het tijdstip waarop het gemeentebestuur besluit dat het plan vervalt. Bij het vaststellen van het GRP is betrokkenheid van het waterschap voorgeschreven. Gemeente en waterschap bepalen gezamenlijk welke maatregelen aan de riolering het meest doelmatig zijn. Daarbij wordt onder meer gelet op de effecten van lozingen uit de riolering op het ontvangende oppervlaktewaterlichaam. Daarnaast verplichtte het voormalige artikel 3.8 van de Waterwet tot afstemming van taken en bevoegdheden over de afvalwaterketen. Een omgevingsvergunning voor lozen vanuit de riolering is in dat licht overbodig. Ook het nieuwe stelsel gaat uit van samenwerking tussen overheden bij de uitoefening van hun taken en bevoegdheden (zie artikel 2.2 Omgevingswet). De Omgevingswet voorziet in artikel 3.14 in een bevoegdheid voor het college van burgemeester en wethouders om een (facultatief) gemeentelijk rioleringsprogramma vast te stellen. Ongetwijfeld zal het college het waterschap daarbij betrekken. Als het college een rioleringsprogramma heeft vastgesteld, is het lozen vanuit de in dat programma opgenomen voorzieningen daarom eveneens toegestaan. De naam 'rioleringsprogramma' is overigens niet limitatief, de gemeente kan dit programma bijvoorbeeld ook een waterprogramma noemen.

Toelichting op artikel 27.2: Lozen van huishoudelijk afvalwater vanuit andere systemen

Voor lozingen vanuit 'overheids-IBA's' geldt dezelfde regeling als voor de lozingen vanuit gemeentelijke rioolstelsels. Korthedshalve wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 27.1.

Toelichting op hoofdstuk 28: Lozen bij ontgravingen, baggerwerkzaamheden en werkzaamheden door de waterbeheerder op een oppervlaktewaterlichaam

Toelichting op artikel 28.1: Lozen bij ontgravingen en baggerwerkzaamheden

Dit artikel heeft betrekking op baggerwerkzaamheden en ontgravingen en geldt alleen voor de lozingen bij het baggeren en ontgraven zelf. Dit artikel heeft dus geen betrekking op een eventuele toepassing van de bagger of de opgegraven materie.

Het artikel is niet alleen van toepassing op waterbeheerders die baggerwerkzaamheden en ontgravingen verrichten. Ook als die werkzaamheden door derden worden verricht (zoals de onderhoudsplichtigen), is het artikel van toepassing.

Het artikel bepaalt dat de lozing is toegestaan als die plaatsvindt in hetzelfde oppervlaktewater waar ook het baggeren of ontgraven plaatsvindt.

Toelichting op artikel 28.2: Werkinstructie bij verontreinigde waterbodem

Bij ontgravingen of baggerwerkzaamheden, waarbij de kwaliteit van de te ontgraven of te baggeren waterbodem in de kwaliteitsklasse 'sterk verontreinigd', bedoeld in artikel 29, derde lid, onder a, van het Besluit bodemkwaliteit valt, is het gewenst dat het ontgraven of baggeren met een grotere zorgvuldigheid gebeurt dan wanneer de kwaliteit in een andere (minder schadelijke) kwaliteitsklasse valt. De kwaliteitsklasse 'sterk verontreinigd' komt overeen met een waterbodem die volgens het oude recht de interventiewaarden overschreed. In dat geval is het opstellen van een werkinstructie verplicht.

Toelichting op artikel 28.3: Lozen bij werkzaamheden door de waterbeheerder

Dit artikel heeft betrekking op lozingen afkomstig van andere werkzaamheden op een oppervlaktewaterlichaam (anders dan ontgravingen of baggerwerkzaamheden) die door of in opdracht van de waterbeheerder plaatsvinden in het kader van oppervlaktewaterbeheer. Bijvoorbeeld het aanleggen van een natuurvriendelijke oever.

Het artikel bepaalt dat de lozing is toegestaan zonder verdere voorwaarden. Vanzelfsprekend geldt wel de specifieke zorgplicht.

Toelichting op artikel 28.4: Lozen van algen en bacteriën

Dit artikel heeft betrekking op het lozen van algen en bacteriën op een oppervlaktewaterlichaam wat door of in opdracht van de waterbeheerder plaatsvindt in het kader van oppervlaktewaterbeheer.

Het artikel bepaalt dat algen en bacteriën afkomstig van een oppervlaktewaterlichaam op een ander oppervlaktewaterlichaam geloosd mogen worden in het kader van oppervlaktewaterbeheer. Daarbij geldt de voorwaarde dat beide oppervlaktewaterlichamen in beheer zijn bij dezelfde waterbeheerder. Het artikel maakt mogelijk dat de waterbeheerder, in het kader van het oppervlaktewaterbeheer, algen en bacteriën naar eigen inzicht in het eigen beheersgebied kan verplaatsten.

Toelichting op artikel 28.5: Gegevens en bescheiden

Dit artikel verplicht om vier weken voor de start van de lozing de in het eerste lid genoemde gegevens en bescheiden aan het bevoegd gezag te verstrekken. Aan het bevoegd gezag moeten eveneens gegevens en bescheiden worden overlegd als er wijzigingen optreden in de lozing, bijvoorbeeld omdat de te lozen hoeveelheid water wordt aangepast.

Toelichting op hoofdstuk 29: Lozen bij schoonmaken drinkwaterleidingen

Toelichting op artikel 29.1: Lozen van reinigingswater drinkwaterleidingen

Dit artikel heeft betrekking op het lozen van afvalwater afkomstig van het schoonmaken en in gebruik nemen van leidingen voor het opslaan, transporteren en distribueren van drinkwater, warm tapwater en huishoudwater.

Bij het schoonmaken van leidingen kan onderscheid gemaakt worden tussen afvalwater afkomstig van leidingen uit het transportnet en afvalwater afkomstig van leidingen uit het distributienet. Vanuit de productiestations wordt het drinkwater via transportleidingen naar het distributienet gepompt. Het transportnet kenmerkt zich door een grotere leidingdiameter en het geringe aantal vertakkingen en aansluitingen. Het distributienet verdeelt de hoofdstroom naar de vele eindgebruikers en kenmerkt zich door de vele vertakkingen en het verloop van grotere naar kleinere diameters. In grote lijnen zal het schoonmaken van leidingen uit het transportnet lozingen opleveren van 100 m³ of meer, terwijl

lozingen van afvalwater afkomstig van distributieleidingen daaronder blijven. Ook op het schoonmaken van de aanvoerleiding heeft dit artikel betrekking.

Tegen lozingen van dit afvalwater op een oppervlaktewaterlichaam bestaat geen bezwaar, voor zover het afvalwater geen chemicaliën zoals desinfectiemiddelen bevat. Een lozing die wel zulke middelen bevat, is alleen mogelijk als het bevoegd gezag daarvoor een maatwerkvoorschrift heeft gesteld.

Toelichting op hoofdstuk 30: Lozen bij calamiteitenoefeningen

Toelichting op artikel 30.1: Lozen bij calamiteitenoefeningen

Calamiteitenoefeningen worden uitgevoerd om bij brand of een andere calamiteit de schade tot een minimum te beperken. Het testen van een brandbestrijdingsinstallatie valt binnen het begrip 'calamiteitenoefening'. Bij calamiteitenoefeningen kan afvalwater vrijkomen. Zo zal een oefening om een brand te bestrijden, gepaard kunnen gaan met het gebruik van grote hoeveelheden bluswater, dat tijdens de oefening in het oppervlaktewater stroomt. Om de gevolgen voor het milieu tot een minimum te beperken, wordt daarbij zoveel mogelijk gebruik gemaakt van oefenblusschuimen die geen slecht-afbreekbare organische fluorverbindingen of andere halogeenvverbindingen bevatten. Deze oefenblusschuimen hebben vergelijkbare uitvloeieigenschappen als echt blusschuim, maar bevatten niet de schadelijke werkzame stof van blusschuimen.

Om overlap met regels uit het Bal te voorkomen, is een afstemmingsbepaling opgenomen in dit artikel. Het artikel heeft geen betrekking op afvalwater afkomstig van een permanente voorziening voor het oefenen van brandbestrijdingstechnieken als bedoeld in artikel 3.259 van het Bal.

Toelichting op artikel 30.2: Gegevens en bescheiden

Dit artikel verplicht om vier weken voor de start van de lozing aan het bevoegd gezag de gegevens en bescheiden, bedoeld in dit artikel, te verstrekken. Daarbij wordt informatie verstrekt over of er blusschuim bij de oefening wordt gebruikt en welke stoffen dat blusschuim bevat.

Toelichting op hoofdstuk 31: Lozen bij telen, kweken, spoelen of sorteren van gewassen

Toelichting op artikel 31.1: Lozen vanuit andere gebouwen dan een kas

Het afvalwater dat vrijkomt bij het telen van gewassen in een gebouw, anders dan een kas, moet op grond van artikel 4.795 van het Bal gelijkmatig worden verspreid over landbouwgronden of worden geloosd in een vuilwaterriool. Op grond van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer was het ook mogelijk om dit afvalwater te lozen in het oppervlaktewater, als er geen vuilwaterriool aanwezig is binnen 40 meter vanaf de perceelgrens waar het afvalwater vrijkomt. Deze uitzondering is in dit artikel voortgezet. Bij lozingen die voor 2013 al plaatsvonden, wordt de afstand berekend vanaf de plek waar het vrijkomt in plaats van de perceelgrens. De afstand wordt berekend over de kortste lijn waarlangs aansluiting daadwerkelijk kan plaatsvinden. Dit is niet altijd hemelsbreed de kortste lijn. Privaatrechtelijke belemmeringen of de aanwezigheid van bijvoorbeeld een waterkering kunnen een reden zijn waarom de aansluitleiding langs een andere route moet worden aangelegd dan hemelsbreed de kortste lijn.

Het tweede lid bevat de emissiegrenswaarden die gelden voor deze lozing.

Toelichting op artikel 31.2: Lozen bij spoelen van biologisch geteelde gewassen

Het afvalwater dat vrijkomt bij het sorteren van biologisch geteeld fruit moet op grond van artikel 4.761 van het Bal gelijkmatig worden verspreid over landbouwgronden. Op grond van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer was het ook mogelijk om dit afvalwater te lozen in een vuilwaterriool of, als er geen vuilwaterriool aanwezig is binnen 40

meter vanaf de perceelgrens waar het afvalwater vrijkomt, in het oppervlaktewater. De alternatieve lozingsroute naar het vuilwaterriool is opgenomen in het omgevingsplan. De alternatieve lozingsroute naar het oppervlaktewater is in dit artikel voortgezet. Bij lozingen die voor 2013 al plaatsvonden, wordt de afstand berekend vanaf de plek waar het vrijkomt in plaats van de perceelgrens. De afstand wordt berekend over de kortste lijn waarlangs aansluiting daadwerkelijk kan plaatsvinden. Dit is niet altijd hemelsbreed de kortste lijn. Privaatrechtelijke belemmeringen of de aanwezigheid van bijvoorbeeld een waterkering kunnen een reden zijn waarom de aansluitleiding langs een andere route moet worden aangelegd dan hemelsbreed de kortste lijn.

Het tweede lid bevat de emissiegrenswaarden die gelden voor deze lozing.

Toelichting op artikel 31.3: Lozen bij sorteren van biologisch geteelde gewassen

Het afvalwater dat vrijkomt bij het wassen van biologisch geteeld fruit moet op grond van artikel 4.773 van het Bal gelijkmatig worden verspreid over landbouwgronden. Op grond van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer was het ook mogelijk om dit afvalwater te lozen in een vuilwaterriool of, als er geen vuilwaterriool aanwezig is binnen 40 meter vanaf de perceelgrens waar het afvalwater vrijkomt, in het oppervlaktewater. De alternatieve lozingsroute naar het vuilwaterriool is opgenomen in het omgevingsplan. De alternatieve lozingsroute naar het oppervlaktewater is in dit artikel voortgezet. Bij lozingen die voor 2013 al plaatsvonden, wordt de afstand berekend vanaf de plek waar het vrijkomt in plaats van de perceelgrens. De afstand wordt berekend over de kortste lijn waarlangs aansluiting daadwerkelijk kan plaatsvinden. Dit is niet altijd hemelsbreed de kortste lijn. Privaatrechtelijke belemmeringen of de aanwezigheid van bijvoorbeeld een waterkering kunnen een reden zijn waarom de aansluitleiding langs een andere route moet worden aangelegd dan hemelsbreed de kortste lijn.

Het tweede lid bevat de emissiegrenswaarden die gelden voor deze lozing.

Toelichting op artikel 31.4: Lozen bij omgekeerde osmose en ionenwisselaars

Op grond van de artikelen 4.801 en 4.804 van het Bal mag brijn, afkomstig van de bereiding van gietwater of drinkwater voor landbouwhuiskinderen, niet worden geloosd. Op grond van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer was het lozen van dit afvalwater in het oppervlaktewater wel toegestaan. In dit artikel wordt deze lozingsroute weer mogelijk gemaakt.

Het tweede lid bevat de emissiegrenswaarden voor dit afvalwater.

Toelichting op artikel 31.5: Lozen bij ontijzeren grondwater

Het lozen van afvalwater afkomstig van het ontijzeren van grondwater voor agrarische activiteiten is niet geregeld in het Bal. Op grond van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer was het mogelijk om dit afvalwater te lozen in een vuilwaterriool of, als er geen vuilwaterriool aanwezig is binnen 40 meter vanaf de perceelgrens waar het afvalwater vrijkomt, in het oppervlaktewater. De lozingsroute naar het vuilwaterriool is opgenomen in het omgevingsplan. De lozingsroute naar het oppervlaktewater is in dit artikel voortgezet. Bij lozingen die voor 2013 al plaatsvonden, wordt de afstand berekend vanaf de plek waar het vrijkomt in plaats van de perceelgrens. De afstand wordt berekend over de kortste lijn waarlangs aansluiting daadwerkelijk kan plaatsvinden. Dit is niet altijd hemelsbreed de kortste lijn. Privaatrechtelijke belemmeringen of de aanwezigheid van bijvoorbeeld een waterkering kunnen een reden zijn waarom de aansluitleiding langs een andere route moet worden aangelegd dan hemelsbreed de kortste lijn.

Het tweede lid bevat de emissiegrenswaarden die gelden voor deze lozing.

Toelichting op artikel 31.6: Meet- en rekenbepalingen

In dit artikel wordt aangegeven welke normen gehanteerd worden voor het meten van emissiegrenswaarden. Artikelen met normbladen voor het bemonsteren van afvalwater, zoals dit artikel, schrijven niet voor dat het afvalwater moet worden bemonsterd, maar wel wat er moet gebeuren als er wordt bemonsterd. Met het toevoegen van 'NEN-ISO 15705' wordt deze regel gelijkgetrokken met andere regels in deze verordening.

Toelichting op artikel 31.7: Gegevens en bescheiden

Dit artikel verplicht om vier weken voor de start van de lozing aan het bevoegd gezag de gegevens en bescheiden, bedoeld in dit artikel, te verstrekken. Daarbij wordt informatie verstrekt over de aard en omvang van de lozingen. Aan het bevoegd gezag moeten eveneens gegevens en bescheiden worden verstrekt als er wijzigingen optreden in de lozing, bijvoorbeeld omdat de te lozen hoeveelheid water wordt aangepast.

Toelichting op hoofdstuk 32: Lozen bij maken van betonmortel en uitwassen van beton

Toelichting op artikel 32.1: Art. 32.1 Wsv

Volgens de artikelen 4.140, eerste lid, en 4.158, eerste lid, van het Bal moet afvalwater afkomstig van het maken van betonmortel en het uitwassen van beton worden geloosd op een oppervlaktewaterlichaam. Maar in sommige gevallen is dat niet mogelijk, bijvoorbeeld omdat er geen geschikt oppervlaktewaterlichaam in de directe omgeving van de betoncentrale (of ander bedrijf) ligt. Voor die gevallen is in het omgevingsplan opgenomen dat het afvalwater onder voorwaarden ook in de riolering kan worden geloosd. Maar de gemeente is niet bevoegd om de verplichte lozingsroute naar oppervlaktewater, die in de genoemde artikelen van het Bal is opgenomen, op te heffen. Daarom bepaalt dit artikel dat die verplichte lozingsroute niet geldt als er een andere lozingsroute in het omgevingsplan is toegestaan. De initiatiefnemer heeft in dat geval de keuze tussen lozen in oppervlaktewater of lozen in de riolering.

Toelichting op hoofdstuk 33: Lozen bij niet-industriële voedselbereiding

Toelichting op artikel 33.1: Afbakening met Besluit activiteiten leefomgeving

Dit hoofdstuk is van toepassing op lozingen afkomstig van (kleinschalige) voedselbereiding, ongeacht of die lozing afkomstig is van een milieubelastende activiteit die is aangewezen in hoofdstuk 3 van het Bal of niet. Het betreft bijvoorbeeld bedrijfskantines of de horeca. Deze afdeling is niet van toepassing op grootschalige voedselbereiding als bedoeld in artikel 3.128 van het Bal, met uitzondering van de kantine van die bedrijven.

Toelichting op artikel 33.2: Lozen bereiden van voedingsmiddelen

Het afvalwater dat vrijkomt bij voedselbereiding wordt in het algemeen geloosd op een vuilwaterriool. De regels daarover staan in het omgevingsplan. Als er geen vuilwaterriool aanwezig is, kan het afvalwater ook op een oppervlaktewaterlichaam worden geloosd, als het afvalwater samen met huishoudelijk afvalwater wordt behandeld in een zuiveringsvoorziening zoals een IBA. Die zuiveringsvoorziening moet wel berekend zijn op de verwerking van het afvalwater afkomstig van de voedselbereiding.

Toelichting op artikel 33.3: Gegevens en bescheiden

Dit artikel verplicht om vier weken voor de start van de lozing de gegevens en bescheiden, bedoeld in dit artikel, aan het bevoegd gezag te verstrekken. Daarbij wordt informatie verstrekt over de aard en omvang van de lozingen. Aan het bevoegd gezag moeten eveneens gegevens en bescheiden worden verstrekt als er wijzigingen optreden in de lozing, bijvoorbeeld omdat de te lozen hoeveelheid water wordt aangepast.

Toelichting op hoofdstuk 34: Lozen van spuiwater uit recreatieve visvijvers

Toelichting op artikel 34.1: Lozen van spuiwater uit recreatieve visvijvers

Dit artikel heeft betrekking op het lozen van spuiwater uit recreatieve visvijvers.

Recreatieve visvijvers vallen onder de recreatieve sector. Anders dan in kwekerijen van vis voor menselijke consumptie of voor siervissen worden in recreatieve visvijvers geen vissen gekweekt. Het kweken van vissen wordt als een agrarische activiteit beschouwd.

Het vissen vindt plaats in aparte vijvers. Deze vijvers maken in het algemeen geen deel uit van een oppervlaktewaterlichaam. Gemiddeld eens per twee weken wordt een aantal consumptievissen aangevoerd van een kwekerij. Deze vissen worden tijdelijk in voorraadbakken bewaard. Vervolgens worden ze - afhankelijk van de vraag - uit de voorraadbakken gehaald en uitgezet in één of meerdere grotere vijvers om te worden gevangen door recreatieve vissers.

De vissen worden in de tijd dat ze in de bakken en visvijvers aanwezig zijn in principe niet (bij)gevoerd. Een forel kan gemakkelijk een half jaar zonder voedsel. Ook worden geen antibiotica toegepast. Dat is sowieso bij vissen, die voor consumptiedoeleinden worden gebruikt, niet toegestaan.

Het water in de visvijvers wordt in beweging gehouden om vorming van onder andere blauwalgen te voorkomen. Daarvoor wordt een aantal m3 grondwater per dag opgepompt en toegevoegd aan de voorraadbakken, die weer in open verbinding staan met de visvijvers. Uiteindelijk wordt het spuiwater op een oppervlaktewaterlichaam of elders geloosd. Het spuiwater bestaat uit schoon (grond)water zonder toevoegingen. Het lozen is zonder nadere voorschriften toegestaan.

Toelichting op artikel 34.2: Gegevens en bescheiden

Dit artikel verplicht om vier weken voor de start van de lozing aan het bevoegd gezag de gegevens en bescheiden, bedoeld in dit artikel, te verstrekken. Daarbij wordt informatie verstrekt over de aard en omvang van de lozingen. Aan het bevoegd gezag moeten eveneens gegevens en bescheiden worden verstrekt als er wijzigingen optreden in de lozing, bijvoorbeeld omdat de te lozen hoeveelheid water wordt aangepast.

Toelichting op hoofdstuk 35: Lozen vanaf vaartuigen of andere drijvende werktuigen bij spoelen of scheiden van zand of grind

Toelichting op artikel 35.1: Lozen van spoelwater

Dit artikel heeft betrekking op het lozen van een tweetal afvalwaterstromen afkomstig van een vaartuig of ander drijvend werktuig.

Onderdeel a regelt dat het lozen van afvalwater dat vrijkomt bij het spoelen van zeezand tijdens het transport ervan, is toegestaan. Het zoute zeezand wordt meestal tijdens het varen naar de plaats waar het zand wordt toegepast, met steeds zoeter wordend oppervlaktewater gespoeld, om de zoutvracht naar beneden te brengen. Als voorwaarde is opgenomen dat het lozen tijdens het varen plaatsvindt.

Onderdeel b regelt dat het lozen van afvalwater dat vrijkomt bij het scheiden van zand en grind, is toegestaan.

De regels over het lozen van spoelwater van zeezand in brak oppervlaktewater en het lozen van organismen en slib veroorzaakt door het kweken en verwerken van mosselen en oesters zijn niet overgenomen uit het voormalige Besluit lozen buiten inrichtingen. Deze lozingen komen in de praktijk alleen voor in de rijkswateren.

Toelichting op hoofdstuk 36: Asverstrooiing

Toelichting op artikel 36.1: Asverstrooiing

De toegestane lozing betreft het incidenteel verstrooien op een voor de overledene of de nabestaanden bijzondere plek. Het artikel heeft geen betrekking op bedrijfsmatig georganiseerd verstrooien.

Toelichting op hoofdstuk 37: Andere lozingen

Toelichting op artikel 37.1: Vangnetvergunningplicht lozen op oppervlaktewater

Voor het verrichten van een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam in beheer bij het waterschap is een omgevingsvergunning vereist, als die lozing niet is geregeld in de hoofdstukken 20 tot en met 36 van deze waterschapsverordening. Dit sluit aan op de systematiek van artikel 6.2 van de Waterwet: voor alle lozingen is een vergunning vereist, tenzij voor de lozing een vrijstelling geldt.

De vergunningplicht is beperkt tot het lozen van stoffen of warmte (oftewel de gevolgen voor de waterkwaliteit). Een eventuele vergunningplicht voor het lozen van water (oftewel de gevolgen voor de waterkwantiteit) staat in het tijdelijke deel van deze waterschapsverordening. Beide vergunningen kunnen natuurlijk wel gelijktijdig worden aangevraagd.

De vergunningplicht geldt niet voor het lozen van warmte of stoffen afkomstig van milieubelastende activiteiten die zijn aangewezen in hoofdstuk 3 van het Bal. Voor die lozingen is al in dat besluit bepaald in welke gevallen een omgevingsvergunning voor een lozingsactiviteit is vereist. De vergunningplicht geldt ook niet voor water dat afkomstig is uit het oppervlaktewaterlichaam waarop het wordt geloosd, als daaraan geen stoffen zijn toegevoegd. Er zijn dan immers geen nadelige gevolgen voor de waterkwaliteit te verwachten. De vergunningplicht geldt ook niet voor lozingen afkomstig van wonen.

Toelichting op artikel 37.2: Vangnetvergunningplicht lozen op zuiveringtechnisch werk

Voor het lozen van water, warmte of stoffen op een zuiveringtechnisch werk, dat niet afkomstig is van een milieubelastende activiteit die is aangewezen in hoofdstuk 3 van het Bal, is een omgevingsvergunning voor een lozingsactiviteit vereist. Voor lozingen die wel afkomstig zijn van zo'n milieubelastende activiteit is al in dat besluit bepaald in welke gevallen een omgevingsvergunning voor een lozingsactiviteit is vereist.

Toelichting op artikel 37.3: Aanvraagvereisten aanvraag omgevingsvergunning lozingsactiviteit

Dit artikel is ontleend aan de Omgevingsregeling.

Toelichting op artikel 37.4: Beoordelingsregel omgevingsvergunning lozingsactiviteit

Voor de beoordeling van een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam of op een zuiveringtechnisch werk zijn de beoordelingsregels van het Bkl van overeenkomstige toepassing. Dat sluit aan op de situatie die gold voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Toelichting op artikel 37.5: Voorschriften omgevingsvergunning lozingsactiviteit

Ook de voorschriften die op grond van het Bkl aan een omgevingsvergunning voor een lozingsactiviteit moeten worden verbonden, zijn van overeenkomstige toepassing. Dit sluit eveneens aan bij de regeling op grond van de Waterwet.

Toelichting op hoofdstuk 38: Aanvraagvereisten omgevingsvergunning beperkingengebiedactiviteiten

Toelichting op artikel 38.1: Aanvraagvereisten omgevingsvergunning beperkingengebiedactiviteit

In dit artikel zijn de indieningsvereisten overgenomen die voorheen in het voormalige artikel 6.24 van de Waterregeling stonden. Gelet op het belang van waterkeringen heeft de waterbeheerder in het algemeen specifiek beleid vastgesteld

over activiteiten bij waterkeringen. Als een initiatiefnemer vermoedt dat voor zijn activiteit geen stabiliteitsberekening nodig is, kan hij daarover contact opnemen met de waterbeheerder.

Toelichting op artikel 38.2: Aanvraagvereisten omgevingsvergunning beperkingengebiedactiviteit waterbodembodem

Als sprake is van werkzaamheden aan of in een waterstaatswerk waarbij een verontreinigde of een niet verontreinigde waterbodem geheel of gedeeltelijk wordt verwijderd, zoals bij baggeren van een haven, moet inzicht worden gegeven in de hoeveelheid te verwijderen baggerspecie. Daarnaast moet de omvang van het te baggeren oppervlak worden vermeld.

Toelichting op hoofdstuk 39: Activiteiten in waardevolle oevers

Toelichting op afdeling 39.1: Beoordelen vergunningaanvraag op verdwijnen van waardevolle oever

Toelichting op artikel 39.1: Beoordelen van de vergunningaanvraag

In deze waterschapsverordening staan hoofdstukken over activiteiten die kunnen zorgen voor het verdwijnen van waardevolle oevers. Rijnland verwijst in die hoofdstukken naar de regels uit dit hoofdstuk.

Toelichting op artikel 39.2: Verlies van waardevolle oever compenseren

Als door een activiteit een waardevolle oever verdwijnt, dan herstelt de initiatiefnemer dit helemaal. Dat kan met een nieuwe waardevolle oever of met een waardevolle oever die eerder vrijwillig is gemaakt.

Er zijn drie belangrijke voorwaarden:

1. de waardevolle oever is niet gemaakt om te voldoen aan een wettelijke verplichting
2. de waardevolle oever is niet gemaakt met subsidie van Rijnland .
3. de al bestaande waardevolle oever mag maximaal drie jaar eerder zijn gemaakt dan het moment waarop de te compenseren oever verdwijnt.

Een waardevolle oever is belangrijk voor de biodiversiteit en de kwaliteit van het water. In zo'n oever groeien veel oeverplanten en onderwaterplanten. Voor vissen, vogels, kikkers, padden, insecten en kleine zoogdieren is een waardevolle oever een belangrijke plek. Daarom wil Rijnland voorkomen dat er waardevolle oevers verdwijnen.

Toelichting op artikel 39.3: Tijdstip waarop de nieuwe waardevolle oever is aangelegd

Het gaat hierbij om de activiteit die zorgde voor het verdwijnen van een stuk waardevolle oever.

Toelichting op artikel 39.4: Hoe ziet een nieuwe of al eerder aangelegde waardevolle oever er uit

Het is belangrijk dat de initiatiefnemer de waardevolle oever op de juiste wijze maakt. De oever mag niet te steil zijn en heeft onder water een minimale breedte.

Toelichting op afdeling 39.2: Voorwaarden zonder vergunning voor een activiteit in een waardevolle oever

Toelichting op artikel 39.6: Werkzaamheden melden: aanvullende informatie

Melden is nodig omdat Rijnland wil kunnen controleren of de nieuwe of al eerder aangelegde waardevolle oever ook echt is gemaakt. Voor Rijnland is het namelijk belangrijk dat het aantal waardevolle oevers niet minder wordt.

Toelichting op artikel 39.7: Verlies van waardevolle oever compenseren

Als door een activiteit een waardevolle oever verdwijnt, dan herstelt de initiatiefnemer dit helemaal. Dat kan met een nieuwe waardevolle oever of met een waardevolle oever die eerder vrijwillig is gemaakt. Er zijn drie voorwaarden:

1. de waardevolle oever is niet gemaakt om te voldoen aan een wettelijke verplichting
2. de waardevolle oever is niet gemaakt met subsidie van Rijnland .
3. de al bestaande waardevolle oever mag maximaal drie jaar eerder zijn gemaakt dan het moment waarop de te compenseren oever verdwijnt.

Een waardevolle oever is belangrijk voor de biodiversiteit en de kwaliteit van het water. In zo'n oever groeien veel oeverplanten en onderwaterplanten. Voor vissen, vogels, kikkers, padden, insecten en kleine zoogdieren is een waardevolle oever een belangrijke plek. Daarom wil Rijnland voorkomen dat er waardevolle oevers verdwijnen.

Toelichting op artikel 39.8: Tijdstip waarop de nieuwe waardevolle oever is aangelegd

Het gaat hierbij om de activiteit die zorgde voor het verdwijnen van een stuk waardevolle oever.

Toelichting op artikel 39.9: Hoe ziet een nieuwe of al eerder aangelegde waardevolle oever er uit

Het is belangrijk dat de initiatiefnemer de waardevolle oever op de juiste wijze maakt. De oever mag niet te steil zijn en heeft onder water een minimale breedte.

Toelichting op hoofdstuk 40: Activiteiten in vaarwegen

Toelichting op afdeling 40.1: Beoordelen vergunningaanvraag op goed en veilig varen in een vaarweg

Toelichting op artikel 40.1: Beoordelen van de vergunningaanvraag

In deze waterschapsverordening staan hoofdstukken over activiteiten die invloed kunnen hebben op het varen in een vaarweg. Rijnland verwijst in die hoofdstukken naar de regels uit dit hoofdstuk.

Toelichting op artikel 40.2: Varen blijft mogelijk

Voldoet een vaarweg aan deze voorwaarden, dan kan er goed en veilig worden gevaren:

- het oppervlaktewater en de waterbodem blijven breed genoeg;
- het oppervlaktewater blijft diep genoeg;
- boven het wateroppervlak is niks wat het doorvaren in de vaarweg tegenhoudt.

Toelichting op afdeling 40.2: Voorwaarden zonder vergunning voor een activiteit in vaarweg

Toelichting op artikel 40.4: Activiteit in de Drecht

Voldoet de Drecht aan deze voorwaarden, dan kan er goed en veilig worden gevaren. De provincie stelde minimale afmetingen vast voor de Drecht. Rijnland gebruikt die ook.

Toelichting op artikel 40.5: Activiteit in overige vaarwegen

Voldoet een overige vaarweg aan deze voorwaarden, dan kan er goed en veilig worden gevaren. De provincie stelde minimale afmetingen vast voor de overige vaarwegen. Rijnland gebruikt die ook.

Toelichting op hoofdstuk 41: Waterberging bij het maken van hard oppervlak

Toelichting op afdeling 41.1: Vergunning

Toelichting op paragraaf 41.1.2: Beoordelen van de vergunningaanvraag

Toelichting op subparagraaf 41.1.2.1: Beoordelen vergunningaanvraag algemeen

Toelichting op artikel 41.2a: Minimaal 90 millimeter neerslag opvangen

Toelichting op artikel 41.2a, eerste lid

Bij nieuwe ontwikkelingen is het belangrijk om een plangebied meteen goed in te richten. Bijvoorbeeld voldoende waterberging maken bij nieuw hard oppervlak. Dat maakt de kans op wateroverlast kleiner. Rijnland heeft als regel dat binnen het plangebied in 24 uur minimaal 90 millimeter neerslag kan worden opgevangen. Het plangebied is het gebied waarbinnen een initiatiefnemer hard oppervlak maakt. Belangrijk is dat binnen deze 24 uur 90 millimeter neerslag geen wateroverlast veroorzaakt. Rijnland toetst dit door te beoordelen of het waterpeil niet boven de toetshoogte volgens de provinciale wateroverlastnormering stijgt.

Hoe de 90 millimeter neerslag wordt opgevangen, hangt af van de inrichting van het plangebied. Dat is een combinatie van:

- het oppervlak aan open water dat in het gebied aanwezig is;
- welke mogelijkheden er zijn om:
 - water te infiltreren in de bodem. Rijnland wil graag dat dit zoveel mogelijk gebeurt;
 - water te bergen op eigen terrein en in de openbare ruimte.

De initiatiefnemer moet altijd nieuwe waterberging maken. Dat kan door het graven van nieuw oppervlaktewater, maar op een andere manier water opslaan mag ook. De nieuwe waterberging gebruikt de initiatiefnemer om (voor een deel) te voldoen aan de eis om minimaal 90 millimeter neerslag op te vangen in 24 uur.

Kan met een nieuw gemaakte waterberging binnen het plangebied meer dan 90 millimeter neerslag worden opgevangen, dan geldt deze hogere hoeveelheid als ondergrens. Anders gezegd: kan er binnen het gebied een waterberging worden gemaakt voor 100 millimeter neerslag, dan moet er niet minimaal 90 maar minimaal 100 millimeter neerslag worden opgevangen.

Toelichting op artikel 41.2a, tweede lid

Door het infiltreren van neerslag in de bodem kan een plangebied beter tegen droge periodes. Neerslag blijft dan langer aanwezig in het plangebied. Of het redelijk is om het infiltreren van neerslag te eisen, hangt af van de plaatselijke situatie. Rijnland beoordeelt dit voor iedere situatie.

Toelichting op artikel 41.2a, derde lid

Rijnland geeft een deel van het oppervlaktewater in een peilvak aan een bepaald plangebied. Rijnland kijkt eerst hoe groot het plangebied is, vergeleken met het peilvak. Daarmee bepaalt Rijnland welk deel van het oppervlaktewater dat plangebied krijgt. Hierbij geldt:

- Het oppervlaktewater van het peilvak wordt in de goede verhouding aan het plangebied gegeven.
- Het oppervlaktewater van het plangebied wordt in de goede verhouding aan een plan gegeven.

Toelichting op artikel 41.3: Maken van waterberging

Toelichting op artikel 41.3, eerste lid

Neerslag dat niet in de bodem kan wegzakken komt sneller in het oppervlaktewater terecht. Nieuwe waterberging is dan nodig om die neerslag op te vangen. Zo'n waterberging is vaak een nieuw oppervlaktewater dat in open verbinding staat met de rest van het oppervlaktewater. Het maken van een losse vijver is niet genoeg. De minimale omvang van deze waterberging staat in artikel 41.6, lid 1.

Het is ook mogelijk de waterberging op een andere manier te maken. De minimale omvang van deze andere manier van waterberging staat in artikel 41.12.

Toelichting op artikel 41.3, tweede lid

Soms is het maken van waterberging niet nodig. Of de waterberging kan kleiner zijn dan standaard nodig is. Rijnland kan dan iets anders besluiten dan wat in lid 1 staat.

Hard oppervlak is maximaal 1 jaar aanwezig

Blijft het harde oppervlak maximaal 1 jaar aanwezig, dan kan Rijnland toestemming geven om geen of minder waterberging te maken. Die toestemming geeft Rijnland alleen als er geen wateroverlast ontstaat in de rest van het peilgebied.

Lijnvormig hard oppervlak

Fietspaden en wandelpaden zijn voorbeelden van een lijnvormig hard oppervlak. Als die paden geen afvoer voor het hemelwater hebben, dan stroomt de neerslag vaak in de bodem. Rijnland kan in dat geval toestemming geven om geen of minder waterberging te maken. Er moet dan wel genoeg grond naast het pad zijn om het de neerslag in te laten wegzakken. Daarom moet de afstand van het pad tot het oppervlaktewater naast het pad groot genoeg zijn. Meestal is 1 meter voldoende. Het is wel belangrijk dat die strook grond geen hard oppervlak heeft.

Hard oppervlak waarvan neerslag de bodem in zakt

Soms kan neerslag dat op een hard oppervlak valt toch helemaal in de bodem zakken. Bijvoorbeeld bij een halfopen hard oppervlak. Die wordt vaak gemaakt zonder afvoer voor hemelwater. De neerslag stroomt dan af naar de bodem. Of alle neerslag in de bodem zakt hangt af van de grondsoort en de afstand tot het oppervlaktewater dat naast het harde oppervlak ligt. Als alle neerslag in de bodem zakt, is waterberging niet nodig.

Toelichting op artikel 41.4: Wanneer wordt de waterberging gemaakt

Toelichting op artikel 41.4, eerste lid

Rijnland wil voorkomen dat wateroverlast ontstaat. Daarom moet de waterberging eerder of tegelijk met de aanleg van het harde oppervlak worden gemaakt.

Toelichting op artikel 41.4, tweede lid

Een initiatiefnemer mag een eerder gemaakt oppervlaktewater gebruiken als waterberging. Dat mag alleen als dat oppervlaktewater tot maximaal 5 jaar voor de vergunningaanvraag is gegraven. Deze 5 jaar is belangrijk. Rijnland moet weten hoeveel waterberging aanwezig blijft in een peilgebied. Rijnland gaat ervan uit dat een waterberging na 5 jaar blijft.

Toelichting op artikel 41.4, derde lid

Een eerder gemaakte waterberging mag alleen worden gebruikt als waterberging als deze niet is gemaakt om te voldoen aan een andere verplichting.

Toelichting op artikel 41.4, vierde lid

Soms is het niet mogelijk om de waterberging eerder of tijdens het aanleggen van het harde oppervlak te maken. Als dit geen wateroverlast veroorzaakt, kan Rijnland toestaan dat de initiatiefnemer de waterberging later maakt. De waterberging moet wel worden gemaakt binnen 3 maanden na het maken van het harde oppervlak.

Toelichting op artikel 41.5: Plaats van de waterberging

De waterberging moet de neerslag opvangen die van een hard oppervlak naar het oppervlaktewater stroomt. Daarom is het belangrijk dat de waterberging in de buurt van het harde oppervlak wordt gemaakt.

Soms is het niet mogelijk om de waterberging te maken op de plaats die staat in lid 1, lid 2 of lid 3. Als er geen wateroverlast ontstaat kan Rijnland toestemming geven om de waterberging op een andere plaats te maken.

Toelichting op subparagraaf 41.1.2.2: Oppervlaktewater als waterberging

Toelichting op artikel 41.6: Nieuw oppervlaktewater als waterberging

Rijnland wil het liefst nieuw oppervlaktewater als waterberging. Het nieuwe water moet in open verbinding staan met de rest van het oppervlaktewater. Het maken van een losse vijver is niet genoeg.

Het is belangrijk dat Rijnland voldoende water kan opslaan. Daarom moet de oppervlakte van het nieuwe oppervlaktewater minimaal even groot zijn als 15% van het extra te maken hard oppervlak.

Hard oppervlak dat verwijderd is, mag de initiatiefnemer van het oppervlakte nieuwe oppervlaktewater afhalen.

Soms kan een initiatiefnemer een hard oppervlak dat tussen de 5 en 10 jaar geleden is verwijderd, gebruiken om zo minder nieuw oppervlaktewater te maken. Of dat kan hangt af van de verwachte peilstijging in het oppervlaktewater door de neerslag die van het nieuwe harde oppervlak af stroomt.

Toelichting op artikel 41.6a: Flexibel waterpeil

Een plangebied kan beter tegen droge periodes als de neerslag langer wordt vastgehouden in het oppervlaktewater. Een flexibel waterpeil helpt daarbij, omdat een tijdelijk hoger waterpeil dan mogelijk is. Of het redelijk is om een wisselend waterpeil te eisen, hangt af van de lokale omstandigheden. Rijnland beoordeelt dit per situatie.

Toelichting op artikel 41.7: Waterberging afschrijven van de Berging Rekening Courant

Een aantal gemeenten en andere organisaties zijn eigenaar van een Berging Rekening Courant (BRC). In zo'n BRC staat een saldo van gedempt en gegraven water. Heeft de BRC in een peilvak een positief saldo, dan is er gegraven water 'over'. De eigenaar van de BRC kan andere organisaties of personen toestemming geven dit saldo te gebruiken. Een initiatiefnemer die hard oppervlak maakt en de waterberging wil regelen via de BRC heeft daarvoor toestemming nodig van de eigenaar van de BRC. Wanneer deze toestemming is gegeven, is het maken van nieuw oppervlaktewater niet nodig.

Toelichting op subparagraaf 41.1.2.3: Andere manier om waterberging te maken

Toelichting op artikel 41.8: Neerslag komt niet in oppervlaktewater

Soms maakt een initiatiefnemer een waterberging die geen afvoer heeft naar oppervlaktewater. Bijvoorbeeld een kratjes-systeem onder een parkeerterrein, of wadi's in een gebied op zandgrond. Omdat er geen neerslag naar oppervlaktewater stroomt, kan Rijnland dat toestaan. Een initiatiefnemer moet wel voorkomen dat via zo'n waterberging op een andere manier toch neerslag naar het oppervlaktewater kan stromen. Rijnland kan hiervoor eisen opnemen in de vergunning. Een voorbeeld van zo'n eis is een (iets) verhoogd grondlichaam rondom een parkeerterrein.

Toelichting op artikel 41.10: Binnen aangewezen gebied meer dan 50.000 m²

Bij grote projecten maakt een initiatiefnemer meer dan 50.000 m² nieuw hard oppervlak. Hierbij kan bijna altijd nieuw oppervlaktewater worden gegraven. Bij deze grote oppervlakken moet de nieuwe waterberging daarom voor minimaal 80% nieuw oppervlaktewater zijn. Zo maken en houdt Rijnland het watersysteem sterk.

Toelichting op artikel 41.11: Buiten aangewezen gebied

In sommige peilvakken is weinig oppervlaktewater aanwezig. Daar staat Rijnland geen andere manier van waterbergen toe. Zo zorgt Rijnland dat er voldoende oppervlaktewater aanwezig blijft in het hele watersysteem. Er is één uitzondering: Alleen als het graven van nieuw oppervlaktewater écht niet mogelijk is, staat Rijnland een andere manier van waterbergen toe.

Toelichting op artikel 41.12: Grootte van de waterberging

Toelichting op artikel 41.12, eerste lid

De snelheid waarmee de neerslag naar het oppervlaktewater stroomt, bepaalt hoe groot de waterberging moet zijn.

Toelichting op artikel 41.12, tweede lid

Een waterberging voorkomt dat neerslag van het harde oppervlak te snel in het oppervlaktewater stroomt. Daarom is er een eis voor de maximale afvoersnelheid vanuit de waterberging.

Toelichting op artikel 41.12, derde lid

De initiatiefnemer mag de m² verwijderd hard oppervlak afhalen van het nieuwe harde oppervlak. Zo hoeft de initiatiefnemer minder waterberging te maken.

Toelichting op artikel 41.12, vierde lid

De initiatiefnemer mag de m² verwijderd hard oppervlak afhalen van het nieuwe harde oppervlak. Zo hoeft de initiatiefnemer minder waterberging te maken.

Toelichting op artikel 41.12, vijfde lid

Soms kan een initiatiefnemer een hard oppervlak dat tussen de 5 en 10 jaar geleden is verwijderd, gebruiken om zo minder nieuw oppervlaktewater te maken. Of dat kan hangt af van de verwachte peilstijging in het oppervlaktewater door de neerslag die van het nieuwe harde oppervlak af stroomt.

Toelichting op paragraaf 41.1.3: Voorschriften in de vergunning

Toelichting op artikel 41.13: Voorschriften in de vergunning

In de vergunning komen voorschriften die ervoor zorgen dat het watersysteem goed kan blijven werken.

Plaats en afmetingen hard oppervlak

Het is belangrijk dat de initiatiefnemer de activiteiten uitvoert op de manier die in de vergunningaanvraag staat. Rijnland beoordeelt activiteiten namelijk met de gegevens uit de vergunningaanvraag. Bijvoorbeeld:

- de plaats en de afmetingen van het harde oppervlak; en
- de plaats waar de neerslag in het oppervlaktewater komt.

Er kan wateroverlast ontstaan als de initiatiefnemer:

- meer hard oppervlak maakt; of
- het harde oppervlak of het lozingspunt op een andere plaats maakt.

Plaats en afmeting waterberging

De plaats waar de initiatiefnemer de waterberging maakt is belangrijk. In de vergunning staat daarom waar de waterberging moet komen en hoe groot deze minimaal moet zijn.

Uitvoeren activiteiten

Hoe een initiatiefnemer de activiteiten uitvoert is ook belangrijk. In de vergunning staan daarom eisen over het uitvoeren van de activiteiten. Het is belangrijk dat de waterberging voor of gelijk met het harde oppervlak wordt gemaakt. Anders is er tijdelijk minder waterberging in het watersysteem. En dat kan zorgen voor plaatselijke wateroverlast.

Toelichting op afdeling 41.2: Voorwaarden zonder vergunning waterberging bij maken hard oppervlak

Toelichting op artikel 41.15: Wat moet de initiatiefnemer melden

Het melden is belangrijk. Rijnland zet de veranderingen van het watersysteem namelijk in de legger Oppervlaktewateren van Rijnland.

Toelichting op artikel 41.16: Maken van waterberging

Toelichting op artikel 41.16, eerste lid

Als neerslag niet in de bodem weg kan zakken, dan stroomt het af naar het oppervlaktewater. Om deze neerslag op te vangen is waterberging nodig. Hiervoor maakt de initiatiefnemer nieuw oppervlaktewater met een open verbinding naar de rest van het oppervlaktewater. Het maken van een losse vijver is niet genoeg.

Toelichting op artikel 41.16, tweede lid

Soms is het maken van waterberging niet nodig. Of de waterberging kan kleiner zijn dan standaard nodig is. Dan kan Rijnland hiervoor via een maatwerkvoorschrift toestemming geven. Een maatwerkvoorschrift is een besluit dat de initiatiefnemer aanvraagt bij Rijnland. Een maatwerkvoorschrift lijkt op een mini-vergunning.

Maximaal 1 jaar

Blijft het harde oppervlak maximaal 1 jaar aanwezig, dan is een waterberging niet altijd nodig. Rijnland geeft hiervoor alleen toestemming als er geen wateroverlast ontstaat in de rest van het peilgebied.

Het hard oppervlak is lijnvormig

Fietspaden en wandelpaden zijn voorbeelden van een lijnvormig hard oppervlak. Is daar geen afvoer voor het hemelwater gemaakt, dan stroomt dat meestal in de bodem. Daarvoor moet de strook grond tussen het pad en het oppervlaktewater naast het pad wel breed genoeg zijn. Meestal is 1 meter genoeg. Het is belangrijk dat die strook grond geen hard oppervlak heeft. Omdat de neerslag in de bodem zakt, is waterberging niet nodig.

Hard oppervlak waarvan neerslag de bodem in zakt

Soms kan neerslag dat op een hard oppervlak valt wel helemaal in de bodem zakken. Bijvoorbeeld bij een halfopen hard oppervlak. Of alle neerslag in de bodem zakt hangt af van de grondsoort en de afstand tot het oppervlaktewater dat ernaast ligt. Zakt alle neerslag in de bodem, dan is er geen afvoer naar oppervlaktewater nodig. En dus ook geen waterberging.

Toelichting op artikel 41.17: De grootte van de waterberging

Het is belangrijk dat er voldoende waterberging bijkomt. Daarom moet het oppervlak van het nieuwe oppervlaktewater minimaal zo groot worden als 15% van het extra gemaakte hard oppervlak. Een initiatiefnemer kan eerder verwijderd hard oppervlak gebruiken, en dan minder nieuw oppervlaktewater maken.

Soms kan een initiatiefnemer een hard oppervlak dat tot 10 jaar geleden is verwijderd, gebruiken om zo minder nieuw oppervlaktewater te maken. Of dat kan hangt af van de verwachte peilstijging in het oppervlaktewater door de neerslag die van het nieuwe harde oppervlak af stroomt.

Een maatwerkvoorschrift is een besluit dat de initiatiefnemer aanvraagt bij Rijnland. Een maatwerkvoorschrift lijkt op een mini-vergunning.

Toelichting op artikel 41.18: Afschrijving van de Berging Rekening Courant

Een aantal gemeenten en andere organisaties zijn eigenaar van een Berging Rekening Courant (BRC). In zo'n BRC staat een saldo van gedempt en gegraven water. Heeft de BRC in een peilvak een positief saldo, dan is er gegraven water 'over'. De eigenaar van de BRC kan andere organisaties of personen toestemming geven dit saldo te gebruiken. Een initiatiefnemer die hard oppervlak maakt en de waterberging wil regelen via de BRC heeft daarvoor toestemming nodig van de eigenaar van de BRC. Wanneer deze toestemming is gegeven, is het maken van nieuw oppervlaktewater niet nodig.

Toelichting op artikel 41.19: Wanneer wordt de waterberging gemaakt

Toelichting op artikel 41.19, eerste lid

Een initiatiefnemer mag een eerder gemaakt oppervlaktewater gebruiken als waterberging. Dat mag alleen als dat oppervlaktewater tot maximaal 5 jaar voor de melding bij Rijnland is gegraven. Deze 5 jaar is belangrijk. Rijnland moet weten hoeveel waterberging aanwezig blijft in een peilgebied. Rijnland gaat ervan uit dat een waterberging na 5 jaar blijft

Toelichting op artikel 41.19, tweede lid

Een eerder gemaakte waterberging mag alleen worden gebruikt als waterberging als deze niet is gemaakt om te voldoen aan een andere verplichting.

Toelichting op artikel 41.20: Plaats van de waterberging

De waterberging moet de neerslag opvangen die van een hard oppervlak naar het oppervlaktewater stroomt. Daarom is het belangrijk dat de waterberging in de buurt van het harde oppervlak wordt gemaakt.

Soms is het niet mogelijk om de waterberging te maken op de plaats die staat in lid 1, lid 2 of lid 3. Rijnland kan dan via een maatwerkvoorschrift toestemming geven om de waterberging op een andere plaats te maken. Een maatwerkvoorschrift is een besluit dat de initiatiefnemer aanvraagt bij Rijnland. Het lijkt op een mini-vergunning.

Toelichting op hoofdstuk 42: Overgangrecht

Toelichting op artikel 42.1: Overgangrecht

Dit artikel gaat over het overgangsrecht. Hierin staat hoe Rijnland omgaat met activiteiten die zijn uitgevoerd voordat deze waterschapsverordening ging gelden.

Toelichting op artikel 42.1, eerste lid

Is voor een activiteit via oudere regelgeving een vergunning of andere toestemming gegeven, dan neemt Rijnland aan dat die vergunning of andere toestemming past binnen deze waterschapsverordening.

Onderdeel a

Hierbij geldt:

- zijn de regels uit deze waterschapsverordening minder streng, dan geldt lid 2;
- zijn de regels uit deze waterschapsverordening strenger, dan geldt lid 3.

Een voorbeeld van uitgevoerde activiteiten als rechtmatig zien is het generaal pardon voor aard- en nagelvaste gebouwen op regionale waterkeringen.

Onderdeel b

Op 5 maart 2013 maakte Rijnland een generaal pardon bekend voor alle aard- en nagelvaste gebouwen die vóór 1 juni 2007 zijn gebouwd in de kern- en/of beschermingszone van een regionale waterkering in het beheergebied van Rijnland.

Met het generaal pardon vindt Rijnland dat deze gebouwen volgens de wet zijn gebouwd. Daarbij geldt ook dit: Als het voor de stabiliteit of de hoogte van een waterkering nodig is om een maatregel uit te voeren op de plek van zo'n gebouw, dan betaalt Rijnland één keer de kosten van deze maatregel.

Toelichting op artikel 42.1, tweede lid

De nieuwe regels van Rijnland kunnen minder streng zijn. Bijvoorbeeld: voor een activiteit was vroeger een vergunning nodig, maar met de nieuwe regels is dat niet meer nodig. Dan gelden de voorschriften uit de vergunning als maatwerk. Kan Rijnland volgens de nieuwe regels voor die activiteit geen toestemming geven via een maatwerk, dan vervallen de voorschriften uit de vergunning. In dat geval kunnen nog wel voorwaarden zonder vergunning gelden. En de zorgplicht geldt altijd. Dit overgangsrecht geldt voor alle soorten toestemming, dus niet alleen voor vergunningen.

Toelichting op artikel 42.1, derde lid

De nieuwe regels van Rijnland kunnen minder strenger zijn. In dat geval zijn de minder strenge regels nog één jaar geldig. De periode van één jaar begint op de datum dat deze verordening ging gelden. Na dit jaar gelden de strengere regels. De vergunninghouder kan dan niet langer werken via de minder strenge regels.

Toelichting op hoofdstuk 43: Slotbepalingen

Toelichting op artikel 43.1: Inwerkingtreding

De waterschapsverordening is vastgesteld door het algemeen bestuur van Rijnland. Dit betekent dat een meerderheid van het algemeen bestuur het eens is met de regels in deze verordening. Deze regels zijn geldig vanaf de genoemde datum.